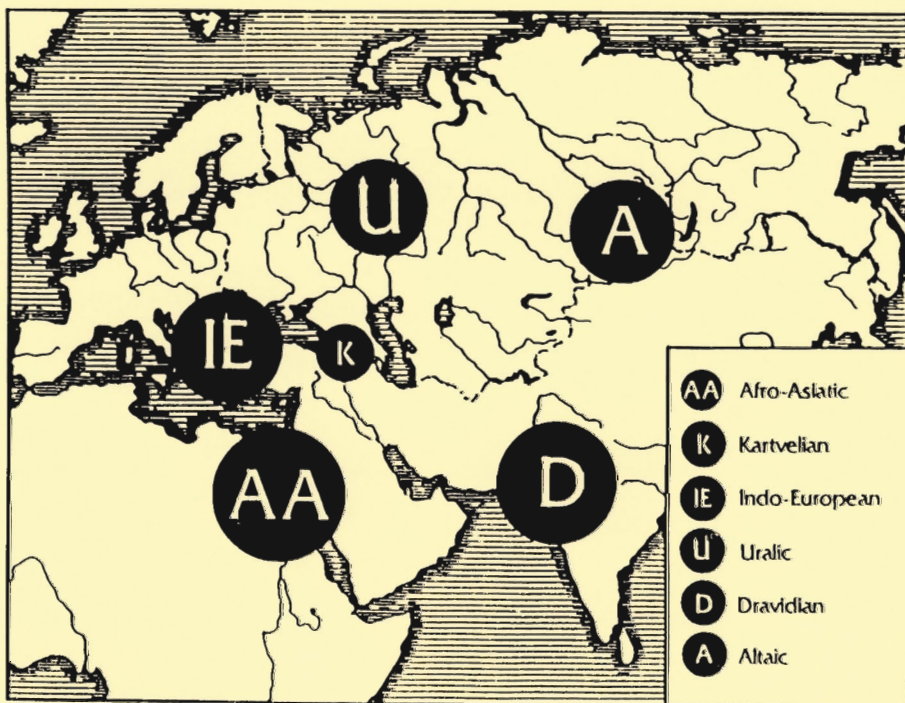

ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ
- «ΣΛΑΒΟΙ»
- ΣΚΟΠΙΑΝΟΙ

ΔΑΥΛΟΣ

ΑΡΧ. 600

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΠΡΩΤΟΓΛΩΣΣΑ;
Ἡ νέα ἀπάτη τοῦ «Νοστρατισμοῦ»

*Ἡ «ἄγνωστη» Ἑτρουσκικὴ γραφὴ
εἶναι ἡ Ἑλληνικὴ Γραμμικὴ Α*

ΔΑΥΛΟΣ

Μηνιαίο Περιοδικό

Κυδαθηναίων 29, Πλάκα
105 58 Αθήνα.

Τηλ.εφ.: 3223957, 9841655

Τά Γραφεία του Περιοδικού
λειτουργούν πρωινές ώρες
9.30-13.30 καθημερινά.

Ίδιοκτήτης-Εκδότης-Διευθυντής:
ΔΗΜΗΤΡΗΣ Γ. ΛΑΜΠΡΟΥ
Αχιλλέως - Μουσών 51
Παλαιό Φάληρο.

Φωτοστοιχειοθεσία-Ατελιέ:
«Ν. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ & ΣΙΑ ΕΠΕ»
Μάγερ 11, Αθήνα, τηλ. 5221792.

Εκτυώσεις:
Π. ΚΟΚΚΑΛΗΣ
Βιβλιοδεσία:
Κ. ΚΟΝΤΟΓΙΩΡΓΟΣ

- Τιμή αντίτυπου: 600 δρχ.
 - Ετήσια συνδρομή: 6.000 δρχ.
 - Οργανισμών κ.λπ.: 8.000 δρχ.
 - Φοιτητών: 4.000 δρχ.
 - Εξωτερικού: 50 δολλ. ΗΠΑ.
- Οι συνδρομές προκαταβάλλονται
τόν μήνα Ιανουάριο κάθε χρόνου.

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ
ΛΕΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΝΤΑΙ.

Τά χειρόγραφα δέν επιστρέφονται.

Όλες οί συνεργασίες καί τά
ταχυδρομικά έμβάσματα στη
διεύθυνση:
ΑΗΜ. Γ. ΛΑΜΠΡΟΥ, Μουσών 51
175 62, Π. Φάληρο, Αθήνα.

Παρακαλουνται οί συνδρομητές
πού αλλάζουν διεύθυνση, νά τό
γνωστοποιούν στό περιοδικό.

ΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΑΥΤΟ:

ΣΕΛΙΣ 7412:

Ό χιτώνας του Νέσσου τιμωρεί

Δ.Ι.Α.

ΣΕΛΙΣ 7413:

Η αναγέννηση των αθλητικών αξιών

ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΕΛΙΣ 7419:

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΠΡΩΤΟΓΛΩΣΣΑ

(Ανασκευή της Νοστρατικής Θεωρίας)

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Κ. ΓΑΤΣΙΑΣ

ΣΕΛΙΣ 7429:

Από την ελληνική Γραμμική Α προήλθεν ή γραφή
των Έτρούσκων

ΚΑΛΛΙΜΑΧΟΣ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ

ΣΕΛΙΣ 7431:

Σχόλια στις πινακίδες της Γραμμικής Α

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΕΛΙΣ 7441:

Μακεδόνες-Σλαύοι-Σκοπιανοί

ΚΩΝ. Β. ΚΟΥΤΡΟΥΒΕΛΗΣ

ΣΕΛΙΣ 7449:

ΔΕΛΦΟΙ: Παγκόσμια επίδραση
από την αρχαιότητα έως σήμερα

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΑΣ

ΣΕΛΙΣ 7457:

Η επίθεση κατά παντός Έλληνικού

ΠΑΝ. ΧΑΤΖΗ-Γ. ΙΩΑΝΝΟΥ

ΣΕΛΙΣ 7465:

ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Κ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ, Ε. ΜΑΡΜΑΤΣΟΥΡΗΣ, ΚΩΝΣΤΑ-
ΝΤΙΝΟΣ ΚΟΥΡΟΣ, Κ. ΨΩΜΑΔΑΚΗΣ, ΓΙΑΝΝΗΣ
ΔΗΜΟΥ, ΣΤΕΛΛΑ ΚΑΡΥΤΙΝΟΥ.

ΣΕΛΙΣ 7471:

Μετάωρη ή Έλλάς μέσα στην ΕΟΚ

ΣΠΥΡΟΣ ΝΟΝΙΚΑΣ

ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΗ ΑΝΕΚΔΟΤΗ ΠΟΙΗΣΗ:

Θεόπη Παπαδοπούλου, Ίωσηφ Αργυρίου

ΜΟΝΙΜΕΣ ΣΤΗΛΕΣ:

ΜΕΤΕΩΡΙΣΜΟΙ: σελ. 7417 • ΑΙΣΙΜΑ ΚΑΙ ΑΔΗΡΙ-
ΤΑ: σελ. 7427 • ΕΛΛΟΓΑ ΚΑΙ ΜΑΝΤΙΚΑ: σελ. 7455
• ΕΘΝΙΚΑ: σελ. 7439 • ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΑ: σελ. 7447 •
ΤΟ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ: σελ. 7461 • ΤΟ ΑΝΕΚΔΟ-
ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ: σελ. 7463 • Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΙΔΕ-
ΩΝ: σελ. 7471.

Ὁ χιτῶνας τοῦ Νέσσου τιμωρεῖ

Καὶ οἱ πέτρες τοῦ πλανήτη μας ἔχουν καταλάβει, ὅτι ἡ κοσμοϊστορικὴ καμπὴ πού ζοῦμε δὲν ἔχει ἱστορικὸ προηγούμενο.

* * *

Τὸ «Πνεῦμα τοῦ Βάρους», πού ἀποπνέει ἱστορικὴ δυσοσμία, κατάστικτο ἀπὸ τὰ ἔλκη τῆς ἐγκληματικῆς δράσεώς του κατὰ τῆς ἀλήθειας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, φτιασιδώνεται μὲ ἑλληνικὰ κοσμήματα, σκυλεύοντας τὸ θῦμα του, πού μὲ τόσο σατανισμό δολοφόνησε ἐδῶ καὶ ἀρκετοὺς αἰῶνες ἱστορικά.

Δὲν ἀποκτᾷ νέο σῶμα τὸ παλαιὸ λεπρὸ σκύλευμα μὲ τὴν μεταμόσχευση μελῶν τοῦ θύματός του, εἰς ἀντικατάστασιν τῶν δικῶν του, πού ἡ μακραίωνη φάγουσα ἔχει φρικτὰ παραμορφώσει ἢ ἀκρωτηριάσει. Καὶ δὲν δημιουργεῖ νέα ἐποχὴ αὐτὸ πού μόλυνε, δηλητηρίασε κι ἀποσύνθεσε τὴν προηγούμενη.

Γιὰ τὸν ἀνιάτο ἱστορικὰ ἀσθενῆ, πού διανύει τὸ τελευταῖο στάδιο τῆς λοιμώδους νόσου του, μιὰ καὶ μόνη κατάληξη ὑπάρχει: Ὁ ἱστορικός του θάνατος. Τεχνητὴ παράταση τῆς ζωῆς του ἰσοδυναμεῖ μὲ θανάσιμη ἀπειλὴ κατὰ τῆς ἱστορικῆς υγείας ὁλόκληρης τῆς ἀνθρωπότητας.

* * *

Δὲν θὰ ὑπάρξῃ ἱστορικὸς γάμος τοῦ δολοφόνου μὲ τὸ θῦμα του. Καὶ τὰ τίμια ἑλληνικὰ κοσμήματα πάνω στὸ κατεσκληκὸς σαρκίό του εἶναι ὁ χιτῶνας τοῦ Νέσσου πού τὸν κατακαίει.

Μιὰ μόνο «νέα ἐποχὴ» μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ: Ἐκείνη χωρὶς εἰσαγωγικά. Κι αὐτὴ ἐπῆλθε ἤδη καὶ βρίσκεται σὲ πλήρη ἐξέλιξη. Δὲν ἔχει καμμιά σχέση μ' αὐτὴν πού χαλκεύεται στὶς θεο-σκοτεινὲς στοές.

* * *

Ἑλληνικὴ καθαρὰ εἶναι ἡ νέα (ἱστορικὰ αὐτοφυὲς, ὅχι κατασκευασμένη) ἐποχὴ τῆς Ἱστορίας καὶ τοῦ Πολιτισμοῦ.

Δ.Ι.Λ.

Ἡ ἀναγέννηση τῶν ἀθλητικῶν ἀξιῶν

Ἡ ἐπιβλητικότητα τῆς ἀρχαιοπρεποῦς τελετῆς, τὴν ὁποία γιὰ μία ἀκόμη φορά ὁ Ἑλληνισμὸς παρακολούθησε μὲ ἱερὴ συγκίνηση νὰ λαμβάνει χώρα στὴν Ἀρχαία Ὀλυμπία, μὲ ἐπίκεντρό της τὴν Ἀφῆ τῆς Ὀλυμπιακῆς Φλόγας, προκειμένου νὰ μεταφερθεῖ γιὰ τὴν τέλεση τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων στὴν πόλη τῆς Βαρκελώνης, ἀποτέλεσε ἀναμφισβήτητα ἀντικείμενο ἐκδηλώσεως σεβασμοῦ. Συγχρόνως ὅμως κατέστη καὶ ἐπίκεντρο πολλῶν προβληματισμῶν, ὅπως καὶ αὐτὸς καθ' ἑαυτὸς ὁ τρόπος διεξαγωγῆς τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων τῆς Βαρκελώνης.

Ἀποτελεῖ ἄλλωστε κοινὸ μυστικὸ ὄλων, ὅτι πέρα ἀπὸ τὴν ὑποβλητικὴν ἱεροτελεστείαν τῆς Ὀλυμπίας δὲν ὑφίσταται κανένα σημαντικὸ συνεκτικὸ στοιχεῖο, ποὺ νὰ ἐπιτρέπει τὴ θεώρηση τῶν σύγχρονων αὐτῶν ἀγώνων σὰν μιᾶς μορφῆς διαχρονικῆς ἐπιβεβαιώσεως τῆς ζωτικότητος τοῦ Ὀλυμπιακοῦ πνεύματος. Τὰ θορυβώδη θεάματα, ποὺ διοργανώνονται καθε τετραετία ἀνά τὴν ὑψηλὴν, δὲν μποροῦν νὰ ἔχουν οὐσιαστικὴ σχέση μὲ τὸ ἀληθινὸ περιεχόμενον τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων, οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦσαν ὕψιστο ἀθλητικὸ γεγονός ἀλλὰ καὶ διαδικασίαν θρησκευτικῆς μυσσεως μὲ ὑπόβαθρο σαφῶς φυλετικόν.

Ἡ κενότητα τῶν διοργανώσεων αὐτῶν, ποὺ ἀπεριόριστα ἀπέχουν ἀπὸ τὸ πραγματικὸ νόημα τῆς ἀρχέγονης Ὀλυμπιακῆς Ἰδέας, ὅχι μόνον συνιστᾷ τὴ διαπόμπευσή της, ἀλλὰ καὶ συνυφαίνεται μὲ τὴν εὐρύτερη κατὰπτωσι θεσμῶν καὶ ἀξιῶν ποὺ χαρακτηρίζει τὴν ἐποχὴ μας. Κάποτε ἡ Ὀλυμπιακὴ Φλόγα συμβόλιζε τὴ μεγαλοσύνη τῆς ἀνθρώπινης διάνοιας καὶ ἐξέφραζε ὅ,τι πιὸ ὑψηλὸ ἰδανικὸ ὑπῆρχε. Σήμερα ἀντίθετα τὰ πάντα ἔχουν καλυφθεῖ κάτω ἀπὸ ἓνα πέπλο ὑποκρισίας καὶ ἐκχυδαϊσμοῦ. Τὸ κλαδὶ τῆς ἐλίας καὶ τὸ δάφνινον στεφάνι-ἐπαθλα τῆς Νίκης ἔχουν ἀντικατασταθεῖ ἀπὸ οἰκονομικὰ ἀνταλλάγματα, ἐνῶ ξενόφερτα ἀθλήματα ἔχουν κυριαρχήσει συρρικνώνοντας τὸν τομέα τοῦ κλασσικοῦ ἀθλητισμοῦ.

Εἶναι ἄλλωστε φανερό, περισσότερο ἀπὸ ποτὲ ἄλλοτε, ὅτι ἡ σύγχρονη ἀνθρωπότητα διανύει μίαν μεταχιμακὴ ἐποχὴ, ἡ ὁποία χαρακτηρίζεται ἀπὸ μίαν θύελλα ἀμφισβητήσεων. Ἡ κυριαρχία τοῦ οἰκονομισμοῦ σὲ κάθε ἐπίπεδο τῆς ζωῆς κατέστησε τὸν ὠφελιμισμὸν κεντρικὴ διάστασι τῶν ἀτομικῶν καὶ κοινωνικῶν δραστηριοτήτων, ἐνῶ ὁ εὐδαιμονισμὸς προσέλαβε τὴ μορφὴ αὐτοσκοποῦ, ὁ ὁποῖος ἀπορρόφησε καὶ ἀφομοίωσε κάθε ζωτικὴ ἀνησυχία ποὺ διέκρινε μέχρι τότε τὸν ἄνθρωπο.

Μέσα στὴν καταγιγιστικὴ αὐτὴ ἀναθεώρηση παγιωμένων θεσμῶν καὶ ἀξιῶν, ποὺ κατεῖχαν διαχρονικὴ σημασία στὴν ἐξέλιξη τοῦ πολιτισμοῦ, ἐπόμενο ἦταν νὰ προσβληθεῖ ἀπὸ τὴ νόσο τῆς ὑλιστικῆς ἀντιλήψεως καὶ ὁ τομέας τοῦ ἀθλητισμοῦ. Ἀρκεῖ μίαν ἐξεταστικὴ προσέγγισις, γιὰ νὰ γίνῃ κατανοητὸ ὅτι τὸ ἀληθινὸ ἀθλητικὸ ἰδεῶδες ὅχι μόνον ἔχει «στρέψει» καὶ θεωρεῖται ἀνύπαρκτο, ἀλλὰ τὴ θέσι του ἔχει καταλάβει ἓνα ἐπίπλαστο ἀθλητικὸ ὄραμα, τὸ ὁποῖο ταύτισε καὶ συνέδεσε τὴν ἀγωνιστικὴ ἐπιτυχία μὲ οἰκονομικὰς ἀπολαύσεις.

→
 'Ο ἀθλητισμός σέ ὅλες του τίς ἐκφάνσεις ἔχει ὑποστεί μία πρωτοφανῆ ἄλλο-
 τρώιση, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ χάσει τὸ οὐσιαστικὸ περιεχόμενον του καὶ νὰ με-
 ταβληθεῖ σὲ μία στυγνὴ κερδοσκοπικὴ ἐνασχόληση. 'Η εὐδιάκριτη καθίζηση
 τοῦ ἀθλητισμοῦ στὸ ἐπίπεδο τοῦ ἀγοραίου θεάματος συνέβαλε καθοριστικὰ
 στὸν ἐκφυλισμὸ τῶν ἰδανικῶν τῆς ἁμιλλας, τῆς πνευματικῆς καὶ σωματικῆς ἐ-
 νέργειας, τῆς ψυχικῆς καλλιέργειας καὶ τῆς ἡθικῆς ἱκανοποιήσεως, ποὺ ἐπέ-
 φερε ἡ διεκδίκηση εἴτε ἡ ἀπόκτηση τῆς πολυπόθητης νίκης, ὁδηγώντας τον
 παράλληλα σὲ ἀδιέξοδο, ποὺ ἐπῆλθε ἀπὸ τὴν ἀπεμπόληση τῆς ἀληθινῆς ταυ-
 τότητάς του. 'Ο βωμὸς τοῦ κέρδους στάθηκε πιὸ ἐλκυστικὸς ἀπὸ τὸ βᾶθρο
 τῶν ἰδεαλιστικῶν ἀξιών καὶ τὸ δέλεαρ τοῦ χρήματος προκάλεσε τὴν ἐμπο-
 ρευματικοποίηση ἀκόμη καὶ αὐτοῦ τοῦ 'Ολυμπιακοῦ ἰδεώδους, τὸ ὁποῖο τε-
 λικὰ ὑπῆρξε ἀδύνατο νὰ διαφυλαχθεῖ ἀπὸ τὸν ἐσμὸ τῶν σκοπιμοτήτων.

Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ προκαλεῖ ἀπορία τὸ παράδοξο γεγονός ὅτι, παρὰ
 τὴν ὑφιστάμενη δυνατότητα νὰ δοθεῖ ὥθηση στὸν ἀθλητισμὸ μὲ σύγχρονα ὑ-
 λικοτεχνικὰ μέσα καὶ μὲ ἔργα ὑποδομῆς, αὐτὸς ὥστόσο διέρχεται μία μόνιμη
 κρίση καὶ τελεῖ ὑπὸ μαρασμὸ. 'Η ἐξήγηση αὐτοῦ τοῦ φαινομένου ἔγκειται
 στὴ διαπίστωση ὅτι ἡ συντριπτικὴ πλειοψηφία, ἐὰν ὅχι ἡ ὁλότητα, τῶν σημε-
 ρινῶν ἀθλητῶν ἐπιδίδεται στὴν ἄθληση ὄχι πλέον γιὰ τὴν ἰσορροπὴ ἀνάπτυξη
 τῆς διάνοιας καὶ τοῦ σώματος, ἀλλὰ μὲ μοναδικὸ κίνητρο τὴν ὑλικὴ ἀμοιβὴ
 καὶ τὴν κοινωνικὴ ἀναγνώριση ποὺ συνεπάγεται ἡ διάκριση σὲ κάποιον τομέα.
 'Η ἀγνότητα τῶν σκοπῶν ἔχει πλέον ἐκλείψει καὶ τὰ πάντα ἐρμηνεύονται καὶ
 προσαρμόζονται στοὺς ἰσχύοντες νόμους τῆς ἀγορᾶς. Τὸ πάθος τῶν ἀθλητι-
 κῶν παραγόντων γιὰ τὴν ἐκμετάλλευση τῶν ἀθλητικῶν θεαμάτων, πάθος ποὺ
 ὑπαγορεύεται ἀπὸ μία ἀπροκάλυπτη ἰδιοτέλεια, ἔχει παραμερίσει κάθε ἄδολο
 αἴσθημα καὶ ὁ ἀδυσώπητος νόμος τοῦ συμφέροντος ἔχει ἐπιβληθεῖ κάτω ἀπὸ
 τὴν ὀργανωμένη συνωμοσίαν τῆς σιωπῆς.

Οἱ ἰθύνοντες σὲ μία ἐξαρση ὑποκρισίας προσποιοῦνται, ὅτι ἀδυνατοῦν νὰ
 ἀντιληφθοῦν τὴν ἀθλητικὴν κατὰπτωση καὶ ἀποφεύγουν νὰ τὴν ἐπισημάνουν
 δημόσια, ἀποφεύγοντας γιὰ εὐνόητους λόγους νὰ συγκρουσθοῦν μὲ τὰ ὀργα-
 νωμένα συμφέροντα ποὺ λυμαίνονται τὸν ἀθλητικὸν χώρον. Στὴν διαστροφὴ αὐ-
 τῇ τοῦ γνήσιου ἀθλητικοῦ πνεύματος δὲν λείπει ἡ συνέργεια τῆς ἐπίσημης
 Πολιτείας. Τὸ πολιτικὸν κατεστημένον εὐνοεῖ καὶ ὑποθάλλει τὴν οὐσιαστικὴ ὑ-
 ποβάθμιση τοῦ ἀθλητισμοῦ ἀφ' ἑνός, διότι μετέχει στὴ διανομὴ τῶν κερδῶν
 ποὺ ἀπορρέουν ἀπὸ τὴν ἐμπορευματοποίηση μαζικῶν ἀθλημάτων, ἅμεσα εἴτε
 ἔμμεσα, καὶ ἀφ' ἑτέρου γιατί ἐπιζητεῖ καὶ ἐπιτυγχάνει κατὰ καιροὺς νὰ χρη-
 σιμοποιήσει τὸν ἀθλητισμὸν σὰν ἀνώδυνο ὑποκατάστατο τῶν πολιτικῶν ἀνη-
 συχιῶν, μεθοδεύοντας τὴν ἐκτόνωση τῆς λαϊκῆς δυσἀρέσκειας στοὺς χώρους
 τῶν γηπέδων. Πρόκειται γιὰ ἕνα τέχνασμα, τὸ ὁποῖο ἀπέδωσε οὐσιαστικὰ
 καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ χρησιμοποιεῖται, προκειμένου νὰ στρέψει καὶ τελικὰ νὰ ἀ-
 πορροφήσῃ τὴ λαϊκὴ ὀργὴ πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνση, οὕτως ὥστε νὰ ἀπο-
 τραπεῖ ἡ ἐκδήλωσή της στὸ πολιτικὸν πεδίο, ἀφοῦ ἐκ τῶν πραγμάτων θὰ ἀπο-
 βεῖ ὀδυνηρὴ γιὰ τὸ ἐξουσιαστικὸ κατεστημένον.

→

Με δεδομένα λοιπόν όσα αναφέρθηκαν αναδεικνύεται ό ρόλος του επίπλου του άθλητισμού σάν μέσο πλουτισμού τών είδημόνων. Δέν πρέπει άλλωστε νά διαφύγει τής προσοχής μας τό γεγονός ότι ή σημερινή Πολιτεία σέ σύμπνοια μέ ιδιωτικούς φορείς προωθεϊ καϊ χρηματοδοτεϊ τήν ανάπτυξη τών όμαδικών εκείνων άθλημάτων -μέ αντιπροσωπευτικότερα τό ποδόσφαιρο καϊ τό μπάσκετ- , τά όποϊα άποφέρουν χάρη στήν πώληση χιλιάδων είσιτηρίων καϊ έξαιτίας τών διαφημιστικών προβολών τεράστια κέρδη. Άντίθετα ό κλασσικός άθλητισμός, πού δέν προσφέρεται λόγω τής φύσης του για μιá τέτοια έκμετάλλευση, παραμένει παραγκωνισμένος, για νά μñν ύποστηριχθεϊ ό-τι άπό τό έμβρυακό στάδιο, στο όποϊο βρίσκειται, τείνει άναπόφευκτα πρós τήν άπονέκρωση. Έπιπρόσθετα ή Πολιτεία έξαντλεϊ τό έπιφανειακό ένδιαφέρον της για τήν άθλητική ανάπτυξη του τόπου, δαπανώντας τεράστια κονδύλια για τήν έπιχορήγηση έπαγγελματικών συλλόγων, ένω για τήν ένίσχυση τών έρασιτεχνικών συλλόγων, στους όποιους άνευρίσκονται στοιχεϊα άνυπόκριτα προσηλωμένα στα άγνά άθλητικά ιδεώδη, καθώς δέν έχουν προσβληθεϊ καϊ μολυνθεϊ άπό τό καρκίνωμα τής κερδοσκοπίας, δέν έχει νά επιδείξει παρά άσήμαντη έως άνύπαρκτη προσφορά.

Δυστυχώς ή τραγική αύτή άθλητική πλάνη συντηρεϊται άπό τά μέσα μαζικής ένημερώσεως καϊ ιδίως άπό τόν άθλητικό τύπο, ό όποϊος άρνούμενος για ώφελιμιστικούς λόγους νά θέσει βαθιά τό μαχαίρι στο κόκκαλο, συντηρεϊ τήν έφιαλτική κατάσταση τών γηπέδων μέ προπετάσματα καπνοϋ. Καμία σχέση δέν μπορεί νά έχει ό γνήσιος άθλητισμός μέ τις «έπιδόσεις» πού καταγράφονται ύπό τήν επήρεια τών αναβολικών, παρασάγγες άπέχει τό φίλαθλο πνεϋμα άπό τήν άποχαλίνωση τών ταραχοποιών «χούλιγκανς», τήν παραμικρή σύγκριση δέν επιδέχεται ή είκόνα τών πραγματικών άθλητικών χώρων μέ τό θέαμα πού έμφανίζουν τά κατάμεστα άπό διαφημιστικές έπιγραφές γήπεδα.

Ή έξυγίαυση τών άθλητικών δραστηριοτήτων θά συντελεσθεϊ μόνο, όταν τά άγωνίσματα επανακτήσουν τήν αρχέγονη λατρευτική τους αντίληψη καϊ παύσουν όριστικά νά άποτελοϋν άντικείμενα άγοραπωλησίας. Ό άθλητισμός θά εϊναι σέ θέση νά ύπερβει τά άδιέξοδα στα όποϊα έχει καθηλωθεϊ, όταν άποδεσμευθεϊ καϊ άπεγκλωβισθεϊ άπό τό παρασκήνιο πού κινεϊ τά νήματα στον εύαίσθητο αύτό χώρο, νοθεύοντας τήν άγωνιστική άρετή μέ άθέμιτες έξαγορές καϊ συναλλαγές, πού μόνο στήν ιδέα τής εύγενοϋς άμιλλας δέν άρμόζουν. Ή άναγέννηση του πηγαίου άθλητισμού, πού τόσο βρίσκεται σήμερα άπομακρυσμένος άπό τήν θλιβερή πραγματικότητα, θά συντελεσθεϊ μόνο μέ τήν άνυπόκριτη άναζωογόνηση του συνόλου τών άξιων πού συνιστοϋν τήν πεμπτουσία του Όλυμπιακού πνεύματος: εϊναι άμεσα έξαρτημένη άπό τήν εύρύτερη σωματική άγωγή, τήν όποϊα έπιφυλάσσει στους νέους ή Πολιτεία, για τήν σφυρηλάτηση μίας γενιās ένάρετης καϊ δυνατής.

Όσο καϊ έάν ακούγεται σέ κάποιους, έπιφανειακά άσχολούμενους μέ τήν ούσία του προβλήματος, παράξενο, ή άναβάθμιση του άθλητισμού σέ όλες του τις έκφράσεις καϊ ιδιαίτερα στήν κλασσική του μορφή, πού άπηχεϊ τις

→ προαιώνιες παραδόσεις, απαιτεί την καταβολή μίας ξεχωριστής πολιτικής φροντίδας. Πρόκειται για ένα αίτημα, ή έκβαση του οποίου είναι συνυφασμένη με το ἦθος και το ὕφος που διέπουν την πολιτική λειτουργία τῆς κρατικῆς ἐξουσίας.

Τὸ οἰκονομιστικὸ κατεστημένο δὲν διαθέτει τὴν δύναμη ἀλλὰ καὶ τὴ θέληση νὰ ἐξυγιάνει τὸν ἀθλητισμό. Δὲν ὑπάρχει ἄλλωστε καμμία ὑγιῆς δραστηριότητα, τὴν ὁποία νὰ μὴν ἔχει σύρει στὸ βουρκο τῆς φαυλότητας καὶ τῆς παρακμῆς. Γιὰ νὰ ἀναζητήσει εὐστοχα ὁ ἀθλητικὸς κόσμος τὸν κατευθυντήριο προσανατολισμό του, απαιτεῖται ὡς προϋπόθεση ἡ ἐξυγίανση τῶν συνειδήσεων. Καὶ αὐτὴ ἡ προσδοκία μπορεῖ νὰ πάρει σάρκα καὶ ὅσῃ, νὰ ἀποκτήσει ὑπόσταση ἐφικτὴ, μόνο διαμέσου μιᾶς ριζοσπαστικῆς πολιτικῆς μεταβολῆς. Τὰ «κακῶς κείμενα», πού βαρύνουν τὸν Ἑλληνικὸ Ἀθλητισμό, δὲν πρόκειται νὰ ἀρθοῦν μὲ τὴν ἐμμονὴ σὲ μία μοιρολατρικὴ ἐγκαρτέρηση. Καμμία ἀνακατάταξη δὲν μπορεῖ νὰ γίνει, ἐὰν δὲν ἀποτελεῖ προϊόν μιᾶς θετικῆς διεργασίας, πού νὰ ἐκπηγάξει ἀπὸ μιὰ δυναμικὴ ὑποκίνηση.

Καὶ γιὰ νὰ ἀναφερθοῦμε καὶ πάλι στὴν παρούσα κατάσταση, θὰ ἦταν ἀνόητο νὰ περιμένουμε ἀπὸ μία κλυδωνιζόμενη ἀπὸ τοὺς τριγμούς τῆς ἐγγενούς ἀστάθειας Πολιτείας, πού ἀδυνατεῖ νὰ ἀνταποκριθεῖ μὲ ἐπάρκεια στὸ αἶτημα γιὰ τὴν παροχὴ μιᾶς ικανοποιητικῆς πνευματικῆς καλλιέργειας πρὸς τοὺς νέους, νὰ εἶναι σὲ θέση νὰ μεριμνήσει ικανοποιητικὰ γιὰ τὴ σωματικὴ τους ἀνάπτυξη, πού συνυφαίνεται μὲ τὴν προαγωγὴ τοῦ ἀθλητισμοῦ. Ἀναγκαιότητες αὐτῆς τῆς μορφῆς φαντάζουν γιὰ τοὺς ἐξουσιαστὲς τόσο ἀνεπαίσθητες, ὥστε ἀδυνατοῦν νὰ ἀγγίξουν τὸ φάσμα τῶν αἰσθήσεων τους. Ἐντάσσεται ἄλλωστε στοὺς σκοποὺς τῆς νοσογόνας ἐξουσίας ἡ προσπάθεια ἀνασχέσεως τοῦ γνήσιου ἀθλητισμοῦ, μὲ τὰ μηνύματα πού αὐτὸς ἐμπεριέχει καὶ ἐκφράζει, καὶ ἡ δόλια ἀντικατάστασή του, γιὰ νὰ ἀποχαυνώνει τὸ λαϊκὸ σύνολο μὲ τὰ κακέκτυπα ἀντίγραφα του.

Ὁ ἀθλητισμὸς θὰ ἐπανακτήσει τὸ ἀρχικὸ-αὐθεντικὸ περιεχόμενό του, ὅταν οἱ προαιώνιες ἀξίες καθιερωθοῦν καὶ πάλι σὰν κατευθυντήρια πρότυπα τῆς ὑγιоῦς Πολιτείας. Τότε, κάτω ἀπὸ τὴν ἀσπίδα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, θὰ ἐπέλθει ἡ ἀναβίωση τῆς ἀθλητικῆς Ἰδέας, καὶ στὴν ἀρχέγονη κοιτίδα τοῦ Ὀλυμπιακοῦ πνεύματος θὰ λάμψει ἡ φλόγα τοῦ ἰδεαλισμοῦ, γιὰ νὰ φωτίσει ἀποφασιστικὰ τὰ σκοτάδια τῆς Οἰκουμένης.

Ἰωάννης Χαραλαμπόπουλος

ΜΕΤΕΩΡΙΣΜΟΙ

Ἀπὸ τοὺς Ἑλληνοαμερικανοὺς τὸ φῶς!

Ὑπάρχει μιὰ τεράστιας σημασίας ἐκτίμηση-πληροφορία στὸ ἄρθρο μὲ τίτλο «Ἡ κρίση ταυτότητας τῶν Ἑλλήνων τῆς Διασπορᾶς» («Δαυλός», τεύχος 127, Ἰούλιος 1992) τοῦ τακτικοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Βορείου Ἰλλινόις (ΗΠΑ) κ. Γιώργου Κουρβετάρη, ὁ ὁποῖος συνδυάζοντας τὴν ιδιότητα τοῦ Ἑλληνοαμερικανοῦ μὲ ἐκείνη τοῦ κοινωνιολόγου εἶναι ὁ ἐγκυρότερος ἄνθρωπος, γιὰ νὰ διαπιστώσῃ αὐτὸ ποὺ διεπίστῳσε: Ὅτι δηλαδὴ οἱ Ἑλληνοαμερικανοὶ μετὰ τὴν γ' γενεὰ αἰσθάνονται περισσότερο Ἑλληνες καὶ ὑπερήφανοι γιὰ τὴν καταγωγὴ τους ἀπὸ τοὺς Ἑλληνοαμερικανοὺς τῆς β' γενεᾶς — ἀκόμη κι ἂν δὲν γνωρίζουν ἑλληνικά! Ἡ ἐκτίμηση-πληροφορία αὕτη διατυπώνεται ἐν συντομία, ἀλλὰ ἀναλύεται ἐμπεριστατωμένα ὡς πρὸς τὰ αἰτίαι τῆς, τὰ ὁποῖα «λένε πολλὰ» ὄχι μόνο γιὰ τὸ μέγα πρόβλημα τῆς διατηρήσεως τῆς ἑλληνικότητος τῶν ἐντὸς τοῦ Ρωμαίου Κρατιδίου Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν ἰδεολογικὴ θωράκιση ὁλόκληρου τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὁ ὁποῖος γενικὰ περνᾷ τὴν χειρότερη —τὴν θανάσιμη, θὰ ἔλεγα— κρίση ταυτότητας ἀπ' ὅσες πέρασε ἕως τώρα διὰ μέσου τῶν χιλιετιῶν τῆς ἱστορικῆς ὑπάρξεώς του.

Σὲ γενικὲς γραμμές:

1) Ὁ Ὁ Ἕλληνας τῆς β' γενεᾶς στὴν Ἀμερική, φορεὺς τῆς ἰδεολογίας τῆς Ρωμιοσύνης (ὀρθοδοξία, νεοελληνικὴ κουλτούρα ἀποκομμένη ἀπὸ τὴν παγκοσμιότητα τῆς ἑλληνικότητος, φολκλорικὰ στοιχεῖα τῆς Τουρκοκρατίας, ταύτιση «Ἑλλάδος»

καὶ «Ρωμαίου Κρατιδίου», μὲ ὅλα τὰ αἰσθήματα ἐθνικῆς μειονεξίας ποὺ συνεπάγεται ἡ ταύτιση αὕτη), ἦταν ἀπολύτως τρωτὸς καὶ ἀθωράκιστος ἡθικά, γιὰ νὰ μπορέσῃ ν' ἀντέξῃ στὴν ἐξουθενωτικὴ πίεση τοῦ ἀμερικανικοῦ περιγύρου, τῆς ἀδυσώπητης αὐτῆς ἀνθρωποχοάνης, ποὺ πολτοποιεῖ καὶ ἰσοπεδώνει ὅλες τὶς «ὑποκουλτοῦρες» τῶν μειονοτήτων ποὺ ζοῦν στὴν ἀπέραντη αὕτη χώρα. Ὁ Ἑλληνοαμερικανὸς τῆς β' γενεᾶς, ἀποκλειστικὰ «Ρωμιός» (μὲ ἀνύπαρκτη ἢ ὑποτυπωδέστατη —τὸ πολὺ— αἴσθησις τοῦ Ἑλληνικοῦ μας Μεγαλείου), μὲ μόνο συνεκτικὸ δεσμὸ τὴν Ὀρθοδοξία (ποὺ πάντως δὲν ἦταν ἀποκλειστικὰ «ἑλληνική», ἀφοῦ ὀρθόδοξοι εἶναι καὶ οἱ Ρωσοαμερικανοί, οἱ Βουλγαροαμερικανοί, οἱ Σερβοαμερικανοί καὶ τόσοι ἄλλοι), μὲ τὶς «παράδόσεις» τοῦ τσάμικου, τοῦ ζεϊμπέκικου, τοῦ μουσακά καὶ τῆς φουστανέλλας, δὲν διέφερε ἀπὸ ἄποψη ἰδεολογικῆς ἀνθεκτικότητος ἀπὸ ὅποιανδήποτε ἄλλη μειονότητα τῆς Ἀμερικῆς —καὶ ἔτσι συνεθλίβετο ἀνυπεράσπιστος καὶ ἀφωμοιώνετο μέσα στὸ μεγάλο ὑπερατλαντικὸ χωνευτήρι.

2) Ὁ Ἑλληνοαμερικανὸς τῆς γ' καὶ ἐπέκεινα γενεᾶς, ἀποκομμένος πιά ἀπὸ τὸν θλιβερὸ Ρωμιοσυνισμό, μορφωμένος «ἀμερικανικά» μὲν ἀλλὰ ἀποκτώντας ἐπαφὴ μὲ τὴν ἑλληνικότητα τὴν παγκόσμια (τὴν διάχυτη στὸν σύγχρονο παγκόσμιο Πολιτισμὸ καὶ πανταχοῦ παρούσα σ' ὅλες τὶς γλῶσσες καὶ σ' ὅλους τοὺς κλάδους τῆς Ἐπιστήμης, τῆς Τεχνολογίας, τοῦ Στοχασμοῦ, τῆς Τέχνης,

της Φιλοσοφίας), άρχισε, σέ διάφορους βαθμούς συνειδητότητας, νά καταλαβαίνει ότι ή περιφρονημένη έλληνική καταγωγή του δέν έχει ως πνευματικό περιεχόμενό της αυτό τό πενιχρό, κοινότοπο και ύπανάπτυκτο φολκλόρ πού νόμιζε έως τότε, αλλά ταυτίζεται μέ την μήτρα ενός μεγαλειώδους Πνεύματος, πού είναι όλozώντανο και σήμερα παντού —και στην 'Αμερική— και συναντιέται σέ κάθε έρευνα, αναζήτηση, σπουδή, μελέτη, καλλιέργεια. Και ή θαυμάσια αυτή ανακάλυψη του 'Ελληνοαμερικανού δέν προϋπέθετε καμμιά ειδίκευσή του στις κλασσικές σπουδές: είτε μέ τὰ *Politics* ή σκολοιτο είτε μέ τὰ *Economics*, είτε μέ τὰ *Mathematics*, είτε μέ την *Geology* είτε μέ τὸ *Theater* είτε μέ τὰ *Athletics* είτε μέ την *Astronomy* είτε μέ την *Technology* είτε μέ την *Psychology* είτε... είτε... (συγχωρήστε μου την χρησιμοποίηση των «άγγλικών» αυτών τύπων, πού βέβαια δέν είναι άγγλικοί!), έ πληροφορείτο κάποια στιγμή ότι όλα αυτά οί πρόγονοί του τὰ ανέκάλυψαν, τὰ ώνόμασαν, τὰ θεμελίωσαν και τὰ δώρησαν στην ανθρωπότητα (και στην ίδια την 'Αμερική). Κι όποιο λεξικό, γενικό της 'Αγγλικής Γλώσσας ή ειδικό των όρων της ειδικότητάς του, έπιανε στα χέρια του, έβλεπε ότι δίπλα σ' όλες σχεδόν τις λέξεις πού αποδίδουν άφηρημένες ή θεωρητικές έννοιες ύπάρχει ή ένδειξη "Greek word" — έστω κι αν οί γνωστοί άγνωστοι, πού θέλουν νά θάψουν κάθε έλληνικό, προσπαθούν νά κρατήσουν «μυστική» την πάγκοινη αυτή αλήθεια. Αυτό ήταν τό ύπέροχο ξύπνημα του 'Ελληνοαμερικανού κι αυτό του προκάλεσε τόν ισχυρό ψυχικό κραδασμό, πού τόν απήλλαξε από τὰ θλιβερά του αίσθήματα της έ-

θνικής μειονεξίας και τόν προικοδότησε μέ την περηφάνεια, τό καμάρι και τό καύχημα της έλληνικής καταγωγής του και της βαθύτερης συνείδησης ότι είναι βλαστός του πανάρχαιου, ιστορικώτερου και γιγαντιαίου πνευματικά δένδρου πού λέγεται 'Ελληνισμός — δένδρου, πού δέν μπορεί νά έξομοιωθί με κανένα άλλο θαμνώδες ή ποώδες έθνικό ή πολιτιστικό γέννημα της ανθρώπινης ιστορίας.

Σέ κάποιο προσεχές τεύχος του «Δαυλού» θά αναλύσουμε την τεράστια πολιτική σημασία και άξία πού έχει για όλόκληρο τόν 'Ελληνισμό τό «έλληνοαμερικανικό» αυτό φαινόμενο, πού έπεσήμανε, για πρώτη φορά ίσως, ό καθηγητής Κουρβετάρης — σημασία άλλωστε, πού είναι πρόδηλη και αυταπόδεικτη. 'Εδω, κλείνοντας τό παρόν άρθρίδιο, θά πω δυό λόγια: Αυτό πού συνέβη μέ τους 'Ελληνοαμερικανούς άφορά 100% και στους 'Ελλαδικούς. 'Η παγκυριαρχία της ιδεολογίας του Ρωμιοσυνισμού και ή πλήρης άγνοια της παγκοσμιότητας του 'Ελληνικού Μεγαλείου — «έπιτεύγματα» της άθλιας Παιδείας και της θλιβερής ψευδοκουλτούρας του μισελληνικού Ρωμαίικου Κρατιδίου — είναι ή αίτία όχι μόνο της άβάστακτης έθνικής μειονεξίας μας, της ξενομανίας μας, του μίσους μας κατά της έλληνικότητας και της έλληνικής γλώσσας και της γενικής παρακμής μας, αλλά και ό υπ' αριθμόν 1 κίνδυνος για την επιβίωσή μας. Καί, έξ άλλου, ή έπανασύνδεσή μας μέ αυτό τό μεγάλο, πού ιστορικά άντιπροσωπεύουμε, είναι ή άριστη, ή άσφαλέστατη, ή μοναδική προϋπόθεση της αναγεννήσεως του 'Ελληνισμού — του συνόλου του 'Ελληνισμού.

Μετέωρος

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Κ. ΓΑΤΣΙΑΣ

Ποιά είναι ἡ πρωτογλῶσσα;

Παρουσίασις, ἀνασκευὴ καὶ ἔλεγχος τῆς Νοστρατικῆς ἀπόψεως περὶ πρωτογλῶσσας καὶ τῶν συναφῶν μ' αὐτὴν θεωριῶν στὸ β' μιστὸ τοῦ 20οῦ αἰῶνος.

Γιὰ ἀρκετὸ καιρὸ τὸ φάντασμα τῆς «ἰνδοευρωπαϊκῆς» κυριάρχησε στὴν λεγόμεν-
νη «θεωρητικὴ» γλωσσολογία, κατὰ τὸν καθηγητὴ κ. Γ. Μπαμπινιώτη «νεωτέρω»
γλωσσολογία (δὲς σχετικῶς ὁμώνυμο βιβλιαράκι του, Ἀθῆναι 1975). Ὁ ἀνωτέρω
ἰσχυρίζεται, ὅτι «... δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι χρήσιμη μιὰ συνοπτικὴ μελέτη, ὅπως
ἡ παροῦσα (δηλαδή ἡ δική του), ποὺ ἀποβλέπει νὰ κατατοπίσῃ τὸν ἀναγνώστη στὸ
ἀντικείμενο καὶ στὰ προβλήματα τῆς *Νεωτέρας Γλωσσολογίας* (ἡ ἀραί-
ωση δική του), *Modern Linguistics*, τῆς «δομολογίας» (τοῦ στρουκτουραλισμοῦ)
δηλ. καὶ τῆς «γενετικῆς-μετασχηματιστικῆς θεωρίας», ἀφοῦ προηγουμένως τὸν εἰ-
σαγάγῃ στὰ θέματα τῆς «παλαιότερας» γλωσσολογίας (τῆς «παραδοσιακῆς» ἢ
σχολικῆς γραμματικῆς) καὶ τῆς *ἱστορικοσυγκριτικῆς* (ἡ ἀραίωση δική μου)
ἢ *ἰνδοευρωπαϊκῆς* (!) γλωσσολογίας».

Ὁ πρόεδρος τοῦ Παιδαγωγικοῦ «Ἰνστιτούτου» εἶναι ἰνδοευρωπαϊστὴς κι ἔτσι
ἐξηγῶ, ἐγὼ τοῦλάχιστον, ὅσα ἀπαράδεκτα γιὰ τοὺς προγόνους μου ἔχει περιλάβει
στὸ βιβλιαράκι του αὐτό. Λέει (σελ. 19), ὅτι «... ἡ ἐσφαλμένη ἀξιολογικὴ ἀντίληψις
τῶν ἀρχαίων περὶ ὑπεροχῆς τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης ἐναντι τῶν λοιπῶν «βαρβάρων»
γλωσσῶν...». Ναι; Γιατὶ εἶναι «ἐσφαλμένη» ἄραγε τούτη ἡ ἀξιολογικὴ ἀντίληψις
τῶν προγόνων μου; Κι ἂν δὲν ὑπερέχῃ ἡ ἐλληνικὴ, τότε ποιά ὑπερέχει; Καὶ γιατί τὸ
«βαρβάρων» σὲ εἰσαγωγικά; Τόσο οἱ πρόγονοί μου ὅσο κι ἐγώ, λέμε τὸ *βαρβάρων*
δίχως εἰσαγωγικά. Γιατὶ ἔχουμε ἄδικο καὶ εἶναι ἐσφαλμένη ἡ ἀντίληψίς μας; Γιατὶ
ἡ κλίκα τῶν ἰνδοευρωπαϊστῶν ἔχει μὴ - ἐσφαλμένη ἀντίληψη;

Καὶ δὲν εἶναι μόνον αὐτὸ τὸ «λάθος» κατὰ τὸν κ. Μπ., ἀλλὰ «... καὶ ἡ, ὡς ἐκ τού-
του (= τῆς ἐσφαλμένης ἀξιολογικῆς ἀντίληψης τῶν ἀρχαίων) ἀνάγκη της (= τῆς
ἐλληνικῆς γλώσσας δηλαδή) σὲ πρότυπο γλώσσης καὶ ὑπόδειγμα γραμματικῆς ἀνα-
λύσεως...». Ὁμως ἂς δοῦμε τί ἄλλο ἔκανε ἡ «ἐσφαλμένη ἀντίληψις τῶν ἀρχαίων»,
ποὺ κακῶς κατὰ τὸν κ. Μπαμπινιώτη ἀνήγαγε τὴν ἐλληνικὴν σὲ πρότυπο καὶ ὑπό-
δειγμα... [Μόνο ποὺ ὁ κ. Μπ., δὲν μᾶς λέει —εἶναι ντροπαλός;— «ποιά» γλῶσσα
θεωρεῖ ὡς «πρότυπο καὶ ὑπόδειγμα»...]. «... Τέλος (λέει) ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἀρχῶν αὐ-
τῶν στὴν γραμματικὴ περιγραφὴ τῆς Λατινικῆς ἀπὸ τοὺς λατίνους γραμματικούς
(ἀγνοεῖ, ὅτι ἔλληνες πρώτοι ἐφτιαξαν τὴν γραμματικὴ τῆς λατινικῆς κι ὄχι «λατῖνοι
γραμματικοί»· πέραν τούτου δὲν μὲ πειράζει ποὺ μέμφεται τοὺς... λατίνους, οἱ ὅ-
ποιοι, κατ' αὐτόν: ... ἐδημιούργησαν ἓνα «γραμματικὸν ἐλληνοκεντρισμό» (= ὁ ἐλ-
ληνοκεντρισμὸς εἶναι λοιπὸν ποὺ ἐνοχλεῖ τὸν κ. Μπ., τὸν ἔλληνα πρόεδρο τοῦ ἰν-
στιτούτου του, καὶ μάλιστα τὸν ἐνοχλεῖ ποὺ τὸν ἐλληνοκεντρισμό τὸν) «... κληρονό-

μησε μέσω των λατίνων ολόκληρη ή γραμματική της Δύσεως» (= εκεί που σπούδασε ό κ. Μπ.!).

Αφήνω τις άλλες παρόμοιες «απόψεις» του, και αναφέρω μόνον την ενδόμυχη πίστη του κ. Μπ., που θεωρεί, και δυστυχώς διδάσκει, πώς (δές σελ. 20): «... 'Ο γραμματικός αυτός έλληνοκεντρισμός που ως θεωρία και πράξι έστάθη εμπόδιο στην εξέλιξη των γλωσσικών έρευνών...». Έχ, κ. Μπ.! "Ας μὴν ἦταν οί έλληνες, ό λόγος τους κι ό έλληνοκεντρισμός που κατηγορείτε, κι εγώ σᾶς λέω ότι τόσο έσεΐς, όσο κι αὐτοί που «σᾶς τᾶ μάθαν» αὐτά, θᾶ ἦσασταν ακόμα σκαρφαλωμένοι στα δένδρα και μ' ἄναρθρες κραυγές θᾶ τρώγατε μπανάνες σάν τούς μπαμπούνους...

Μπροστά μου ή ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ τῆς Κυριακῆς 2-12-1990, σελ. 31, με τὸ ἐρώτημα, ἂν «Έχουν όλες οί γλώσσες κοινή ρίζα;» Ὑπότιτλος: «Οί ἐπιστήμονες προ-σπαθοῦν με σκληρή ἔρευνα δεκαετιῶν νᾶ ἀναδημιουργήσουν τήν πρωτογενή γλώσσα τῆς ἀνθρώπινης φυλῆς». Πρόκειται γιά ἕνα πολὺ κακό, στό πνεῦμα τοῦ κ. Μπ. (= ἰνδοευρωπαϊστικό με νοστρατικές σάλτσες), ἔλλειπές και κατ' ἐξοχήν ἀνθελληνικό δημοσίευμα. Ρωτῶ: — Γιατί ὑποσκάπτεται ή ἀλήθεια και τὸ ἔθνος; — Γιατί περνᾶ-ει (ἔστω) στὸν ἑλληνικό Τύπο ή ἀνθελληνική προπαγάνδα; — Κανένας «γλωσσολό-γος» δὲν εἶπε ότι «ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ» γλώσσα δὲν ὑπάρχει; Δὲν «θά'χε γοῦστο», νᾶ μᾶς ἔλεγε κι ό τακτικός συνεργάτης τῆς «Κ» κ. Μπ., (ἀλλὰ και οί ἄλλες «βεντέτες» τῆς γλωσσολογίας) τή γνώμη «τους» περὶ αὐτοῦ; "Όσοι πιστοί προσέλεθε και πεί-τε: — Δικαίως μπῆκε πάνω στό «δένδρο» ή «ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ»; — Δεῖξτε μας και τίς περγαμηνές σας. Διότι, ἂν δὲν ἔχετε καταπολεμήσει αὐτή τήν ἄποψη, τότε ως ἰνδο-ευρωπαϊστὲς σιωπηλῶς τήν ἀποδέχετε. "Όχι στὸν ἑλληνοκεντρισμό λοιπὸν (κατὰ τὸν κ. Μπαμπινιώτη, πρόεδρον τοῦ Παιδαγωγικοῦ...) — και ἂς ἀνοίξουμε τὸ στόμα (ἀπὸ ἐκπληξη) γιά τίς συγκλονιστικές αὐτὲς «ἀποκαλύψεις».

Ἡ πεῖρα ἔχει ἀποδείξει, ότι εἶναι σχετικά εὐκόλο νᾶ ξεγελιέται ἕνας ἄνθρωπος γιά πάντα ἢ πολλοί ἄνθρωποι γιά ἕνα — σύντομο — χρονικό διάστημα. Εἶναι ὅμως ἀδύνατο, ὅλοι οί ἄνθρωποι νᾶ ξεγελιοῦνται γιά πάντα. Τὸ ἴδιο πιστεύω, ότι ἰσχύει και γιά τούς ἐπιστήμονες. Ἀκόμα και γιά τούς ἰνδοευρωπαϊστὲς. Ἔτσι τὸ 1903 ό δανὸς γλωσσολόγος Χόλγκερ Πέντερσεν ὑποστήριξε με θερμὴ τὸ γεγονός ότι τᾶ λεγόμενα «ἰνδοευρωπαϊκά» φαίνονταν νᾶ εἶναι συγγενικά με ἄλλες γλωσσικές ομά-δες, π.χ. τᾶ «οὔραλικά», που εἶναι ή ἀντίστοιχη πρωτογλώσσα-φάντασμα τῆς ἰνδο-ευρωπαϊκῆς και ἀφορᾷ στὴν πρόγονο τῶν φινλανδικῶν, οὔγγρικῶν και διαφόρων μι-κρογλωσσῶν τῆς τέως Σοβιετικῆς Ἐνώσεως.

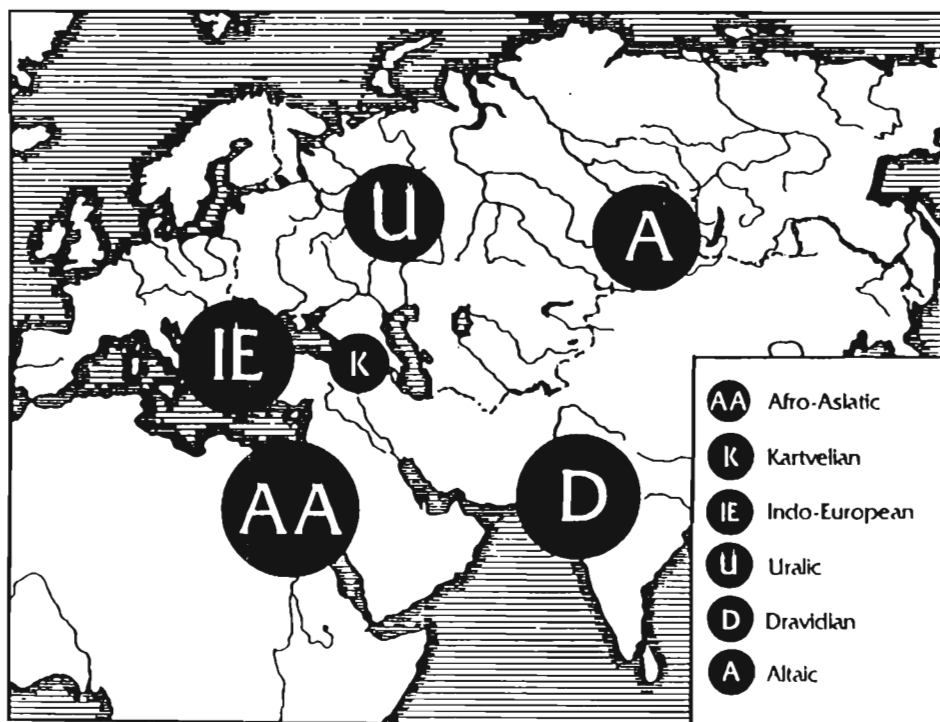
Ἡ ἰνδοευρωπαϊκὴ φαινόταν ἐπίσης «συγγενής» και μ' ἕνα ἄλλο φάντασμα: τὴν σημιτική, που θεωρεῖται «μητέρα» τῶν ἀραβικῶν, ἑβραϊκῶν κ.τλ. "Όμως ό Χ. Πέ-ντερσεν, μπορούμε νᾶ πῶμε, ότι ἐργάστηκε πολὺ εὐσυνειδητα και με σωστὸ τρόπο, ἐφ' ὅσον σύγκρινε ἀρκετὰ «σταθερές» λέξεις, ὅπως τὸ «ἐγώ», «ἐμένα», «ἐσύ», «ποιός», «ὄχι», «τί» κ.ἄ. Οἱ γραμματικές δομές αὐτῶν τῶν λέξεων σὲ διάφορες γλώσσες ἦταν τόσο χτυπητὰ ὅμοιες, που λογικό ἦταν νᾶ ὀδηγηθῇ στὴν σκέψη ότι ὑ-πάρχει κάποια μεγάλη μητρική πρωτο-γλώσσα, που κληροδότησε στίς ὑπόλοιπες «πρωτογλώσσες» τὸ γλωσσικό ὕλικό τους.

Ὡστόσο, παρὰ τὶς προσπάθειες, στάθηκε ἀδύνατο μέχρι τότε νὰ «δομηθῇ» ἡ «Νοστρατική» γλῶσσα. Παρέμεινε ἀπλῶς μιὰ ὑπόθεση καὶ ὑπῆρχαν κάποιες ἐνδείξεις γλωσσικῶν ὁμοιοτήτων μόνο καὶ τίποτε ἄλλο.

Οἱ ὑποστηρικτὲς τῆς Νοστρατικῆς ἰσχυρίζονται, ὅτι ἡ «πραγματική» ἀπόδειξη γιὰ τὴν ὕπαρξή της, ἐμφανίστηκε τὸ 1964, ὅταν δυὸ σοβιετικοί, ὁ Βλαδισλάβ Ἰλ-λιτς Σβίτοντς κι ὁ Ἀαρὼν Ντολγκοπόλσκυ, (δῆθεν) ἀνεξάρτητα μεταξύ τους δημοσίευσαν «ἀνασυγκροτήσεις» τῆς «Νοστρατικῆς Πρωτογλώσσας». Στὴν πραγματικότητα ἔκαναν ὅ,τι κι ὁ Πέντερσεν: Πῆραν «σταθεροὺς» ὅρους, ὅπως προσωπικὲς ἀντωνυμίες, ὀνομασίες σωματικῶν μελῶν (= καρδιά, δόντι, δάχτυλο) καὶ ὀνομασίες φυσικῶν σωμάτων (= ἥλιος, σελήνη). Μελέτησαν ἑκατοντάδες τέτοιους ὅρους ἀνάμεσα στὶς 6 «οἰκογένειες», πού κατ' αὐτοὺς γεννήθηκαν ἀπ' τὴν «Νοστρατική» (= ἡ ὁποία εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς 6 κοσμικὲς θυγατέρες τῆς πρώτης πρωτογλώσσας...). Αὐτὸ πού βρῆκαν, καὶ πράγματι ἔχει σημασία κατ' ἐμέ, εἶναι τὸ πλῆθος ἀπὸ ἀκριβεῖς ἡχητικὲς ἀντιστοιχίες. Ἀπὸ 'κεῖ καὶ πέρα ἦταν «εὐκολο» νὰ ἀναδομήσουν μερικὲς ἑκατοντάδες (πιθανῆς) λέξεις τῆς λεγόμενης «Νοστρατικῆς». Προσπάθησαν ἐπίσης νὰ συνδυάσουν μὲ τὴν θεωρία τους καὶ τὶς ἀρχαιολογικὲς μαρτυρίες καὶ σ' ἓνα βαθμὸ νὰ «φανταστοῦν» τὸ στάτους κοῦδ τῆς... νοστρατικῆς κοινωνίας.

Θὰ τὸ πῶ ἐξ ἀρχῆς καὶ ἐν συνεχείᾳ θὰ τὸ ἀποδείξω: Ὁ νοστρατισμὸς ἀποτελεῖ ἓνα φοβερὸ ὄπλο στὸ ὄπλοστάσιο τοῦ νεο-ἐποχίτικου σατανισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἔχει κατακλύσει σήμερα τὰ πάντα. Ὁ νοστρατισμὸς δὲν ἔχει στόχο του μόνο τὴν «γλῶσσα». Ἐπεκτείνεται «ἐρευνητικὰ» καὶ στὴν φυλετικὴ διακλάδωση τῶν ἀνθρώπων φυλῶν καὶ ἤδη συνεργάζεται μὲ τοὺς «γενετιστὲς» στὸ ἐπίπεδο τῆς ἐπέμβασης καὶ ἐρμηνείας τοῦ D.N.A. Στὸ περιοδικὸ «The Sciences», May/June 1990 σελ. 20, «The mother Tongue» ὑπὸ Vitaly Shevoroshkim, ἀναφέρονται «... ἀνακαλύψεις ἐκτὸς τοῦ τομέα τῆς γλωσσολογίας»: «Μετρώντας τὴν συχνότητα στὸν Ἀφρικανό, Ἀσιανό καὶ Εὐρωπαῖο καὶ ἄλλους πληθυσμούς, οἱ γενετιστὲς μποροῦν νὰ μετρήσουν τὴν ἔκταση, στὴν ὁποία αὐτοὶ οἱ γεωγραφικῶς διασκορπισμένοι λαοὶ εἶναι γενετικὰ συγγενεῖς... τὸ λιγότερο ὁμοῖό τους D.N.A.... τὴ μεγαλύτερη ἀπόσταση... στὸ φυλογενετικὸ δένδρο... μπορεῖ (λένε) νὰ βρῇ κανεῖς τὸν κοινὸ τους ἀνθρώπινο ἀπόγονο... Δύο μελέτες, μία τοῦ 1987 τῆς R.L. Cam, Πανεπιστήμιο Haway στὴ Μανόα, καὶ ἡ ἄλλη τὸ 1988 τοῦ Stanford, τοῦ γενετιστῆ Luigi Luca Cavalli-Sforza καὶ τῶν συναδέλφων τους, δείχνουν μὲ ἀτράνταχτα ἐπιχειρήματα (αὐτοὶ τὰ λένε ἔτσι) ὅτι οἱ σύγχρονοι ἄνθρωποι, ὁ *Homo Sapiens*, ἔχουν μιὰ μοναδική... Ἀφρικανική (!) καταγωγή... Πιὸ σημαντικό, τὰ μεταναστευτικὰ μονοπάτια τῶν πρώτων ἀνθρώπων συμβαδίζουν ἰσχυρῶς μὲ τὴν διακλάδωση τῶν ἀνθρώπων γλωσσῶν. Οἱ λαοὶ πού μιλοῦν *Khoisan*, εἶναι οἱ πιὸ μακρινοὶ γενετικά, καὶ ἔτσι φαίνεται ὅτι ἦταν ἡ πρώτη ὁμάδα πού διασπάρστηκε ἀπὸ τὸν ἀρχικὸ πληθυσμὸ τοῦ *Homo Sapiens*. Αὐτὸ (κατ' αὐτοὺς πάντα) θὰ μπορούσε νὰ ἐξηγηθῇ, γιατί οἱ *Khoisan* γλῶσσες, ἂν καὶ μοιράζονται κοινὲς λέξεις, βασικὲς, μὲ ἄλλα φύλα, εἶναι οἱ λιγότερο ὅμοιες. Μιὰ δευτέρη διάσπαση χώρισε τὸ ὑπόλοιπο τοῦ πληθυσμοῦ σὲ ὁμιλητὲς Κορρο-Σαχαριανῶν, πού γέννησαν τὶς γλῶσσες τῆς κεντρικῆς καὶ βορείου Ἀφρικῆς καὶ αὐτοὺς πού μετανάστευσαν πρὸ βόρεια καὶ στὴν Ἑγγύς Ἀνατολή. Ἀπόγονοι τῆς ὁμάδας αὐτῆς, ὅπως ἔδειξαν οἱ ἀρχαιολόγοι (;), ἀποίκισαν τὶς ἄλλες ἡπείρους

‘Ο γλωσσικός χάρτης τῶν Νοστρατιστῶν: ‘Η Ἑλλάς εἶναι θαμμένη κάτω ἀπὸ ἑ-
να κατὰμυρο IE (= ἰνδοευρωπαϊκὴ γλῶσσα).

τῆς γῆς. Μὲ λίγα λόγια, ὅλες οἱ ἐνδείξεις δείχνουν ὅτι ἡ ἀναδομηθεῖσα πρωτο-κο-
σμικὴ ἦταν ἡ γλῶσσα τοῦ πρώτου ἀνθρώπου, ποὺ δὲν διέφερε οὐσιαστικά ἀπὸ
μας...». Καὶ καταλήγουν: «... Πόσο πρὶν μιλιόταν ἡ πρώτη γλῶσσα; Τὸ ἀποφαι-
στικό στοιχεῖο τῶν ἐνδείξεων ἀνακαλύφθηκε ἀπὸ τοὺς ἀρχαιολόγους στὸ [κρατη-
θεῖτε!] Ἰσραήλ»(!).

Κυττάζω μὲ ἐκπληξὴ τὸν χάρτη στὴν σελ. 2 τοῦ ἐγκριτοῦ περιοδικοῦ MICHIGAN
TODAY, vol. 18, ἀρ. 3, Αὐγούστος 1986, τὸ ὁποῖο ἀποτελεῖ ἐπίσημη ἔκδοση τοῦ
University of Michigan. Τὸ ἄρθρο ἔχει τίτλο «‘Η γλωσσομάνα» (= The Mother
Tongue) καὶ τὸ ὑπογράφει ὁ μέγας σύγχρονος «θεωρητικὸς» τοῦ Νοστρατισμοῦ, ὁ
ρωσικῆς καταγωγῆς γλωσσολόγος Vitalij Shevoroshkin. “Εξι μαῦροι κύκλοι δί-
νουν τὸ στίγμα, ἀπ’ ὅπου «ξεπήδησαν» οἱ 6 κύριες (κατὰ τοὺς νοστρατιστὲς) ὁμο-
γλωσσίες ἢ κλάδοι τῆς νοστρατικῆς (= δικῆς μας) πρωτο-πρωτο-γλῶσσας. Οἱ κύ-
κλοι αὐτοὶ ἐμπεριέχουν τὰ ἐξῆς 6 συνθηματικά: AA (= ἀφροασιατικὴ), K (= καρβε-
λιανικὴ-περιοχὴ Καυκάσου), IE (= ἰνδοευρωπαϊκὴ), U (= οὐραλικὴ), D (= δραβιδι-
κὴ) καὶ A (= ἀλταϊκὴ). Δικαιοῦμαι νὰ κάνω ὀρισμένες παρατηρήσεις πάνω στὸν πε-
ρίεργο αὐτὸν «χάρτη», ὁ ὁποῖος πολλὰ φανερώνει καὶ πολλὰ κρύβει.

Πρῶτα ἀπ’ ὅλα, ἡ **ἐλληνικὴ** χερσόνησος **δὲν** φαίνεται καθόλου στὸν χάρτη.
“Οχι ἐπειδὴ δὲν τὴν ἔχει ὁ χάρτης, ἀλλὰ **ἐπειδὴ** ὁ μαῦρος κύκλος νούμερο 3 μὲ τὸ
συνθηματικὸ IE (= ἰνδοευρωπαϊκὴ!) **σκεπάζει** ἀκριβῶς τὴν ἐλληνικὴ χερσόνησο. Τί

συμβαίνει ἐπὶ τέλους στὸ μυαλὸ τῶν Νοστρατιστῶν; "Αρχισαν νὰ ταυτίζουν πλέον τὰ ψευτο-ἰνδοευρωπαϊκά μετὰ τὰ ἑλληνικά; Γιατὶ συνεχίζουν τότε νὰ τὰ λένε «ἰνδοευρωπαϊκά»;

Μιὰ εἰκόνα εἶναι χίλιες λέξεις. "Ομως ὑπάρχει καὶ τὸ «ἀρνητικὸ» ἐδῶ. "Αλλὰ **δείχνει** στὸν χάρτη **ΤΟΥ** ὁ σύγχρονος ἀρχηγέτης τῶν νοστρατιστῶν καὶ ἄλλα λέει στὸ ἄρθρο **ΤΟΥ**. Αὐτὰ ποὺ λέει δὲν συμφωνοῦν καθόλου μετὰ τὴν ἐντύπωση ποὺ **δίνει** ὁ χάρτης. Χτυποῦν τὰ λόγια του στὴν καρδιά τοῦ ἑλλήνα λόγου, τοῦ ἀληθινοῦ γεννήτορος ὅλων τῶν γλωσσῶν, μετὰ ὑπουλοῦ τρόπο, καὶ τὸ γεγονὸς αὐτὸ θὰ τὸ δείξω ἀμέσως, ἀφοῦ πρῶτα παραθέσω τὰ λεχθέντα: «... *The Indo-European proto-language probably arose in the Near East, in the same area as Nostratic — perhaps in Mesopotamia or in eastern Asia Minor, where the Iranians and Turks live today and later spread northward toward the Balkans while giving birth to numerous daughter languages...*».

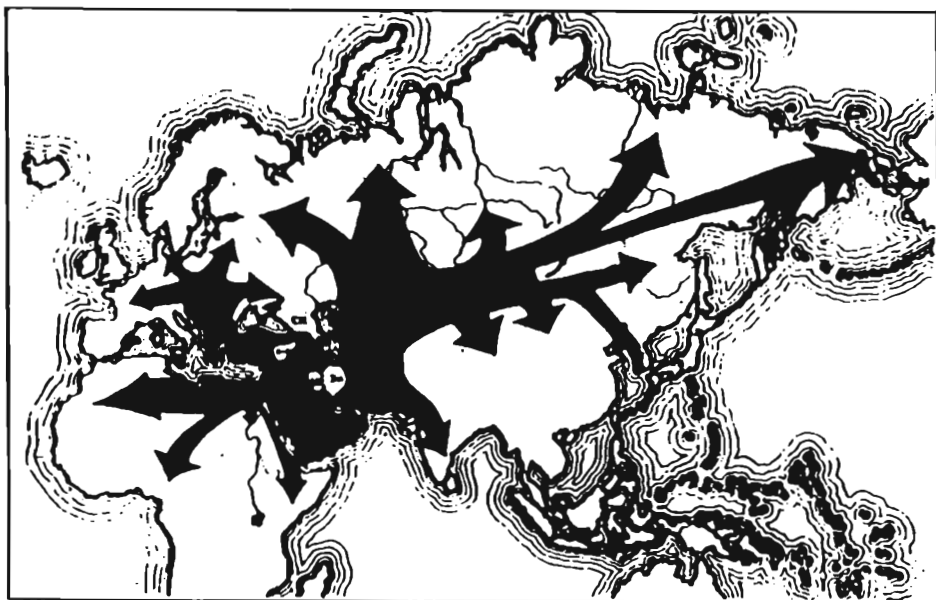
Ἀφήνοντας κατὰ μέρος τὰ κουτοπόνηρα *"probably"* καὶ *"perhaps"*, ποὺ ἄφθονα ἐμβάλλει στὴν παράγραφο αὐτὴ ἡ αὐθεντία τοῦ νοστρατισμοῦ, μεταφράζω τὰ ὑπόλοιπα. Πρῶτα-πρῶτα διατυπώνει **σαφῶς** τὴν ἄποψη, ὅτι ἡ ἰνδοευρωπαϊκὴ πρωτογλῶσσα **ἐμφανίστηκε** στὴν Ἑγγὺς Ἀνατολή. Ἡ «ἐγγὺς ἀνατολή» ὅμως δὲν εἶναι ἡ ἑλληνικὴ χερσόνησος, ποὺ σκεπάζει ὁ μαῦρος κύκλος μετὰ τὸ χαρακτηριστικὸ **ΙΕ** (= ἰνδοευρωπαϊκὴ), τὸ ὁποῖον δείχνει ὁ χάρτης **του**, ἀλλὰ τὸ **Ἰσραήλ** καὶ τὰ περίχωρα!

Τί νόημα βγαίνει ἐν συνεχείᾳ, ὅταν ὑποστηρίζει ὅτι ἡ ἰνδοευρωπαϊκὴ πρωτογλῶσσα ἐμφανίστηκε **«στὴν ἴδια περιοχή ὅπως τὰ νοστρατικά»**; Ταυτίζονται λοιπὸν κατὰ μίαν ἄποψη ὁ χώρος ἐμφάνισης τῶν ἰνδοευρωπαϊκῶν καὶ τῶν νοστρατικῶν; κι ἂν «ναί», τότε ποῖος εἶναι αὐτὸς ὁ χώρος; Ἡ ἑλληνικὴ χερσόνησος (ποὺ δείχνει ὁ χάρτης); ἢ «ἀνατολικότερα», δηλαδὴ τὸ Ἰσραήλ καὶ τὰ... περίχωρα (ποὺ κφάνει νά... ἐννοηθῇ ὁ ὅρος **«ἐγγὺς ἀνατολή»**); Δὲν διστάζει καθόλου, ὅπως βλέπουμε, ὁ σοφιστὴς αὐτός, νὰ συμπληρώσῃ (πετῶντας μας ἕνα *...perhaps*), μετὰ ἐξῆς «διευκρινιστικά»: «... *στὴν Μεσοποταμίᾳ ἢ στὴν Ἀνατολικὴ Μικρασίᾳ, ὅπου ζοῦν οἱ Πέρσες καὶ οἱ Τοῦρκοι σήμερα...*» Ἄ! δὲν πρόκειται γιὰ τὸ Ἰσραήλ λοιπόν, ἀλλὰ γιὰ τὰ... περίχωρα! «κι ἔπειτα —λέει— ἀπλώθηκε (αὐτὸ τὸ νοστρατικὸ ἢ ἰνδοευρωπαϊκὸ φάντασμα) πρὸς τὸν Βορρᾶ, τριγύρω ἀπ' τὰ Βαλκάνια, δίνοντας ἀφόρμηση σ' ἕναν ἀριθμὸ θυγατρικῶν γλωσσῶν...».

Ἐμένα πολὺ μετὰ νοιάζει ἐδῶ τὸ τί γίνεται μετὰ τὸ Ἰσραήλ καὶ τὰ «ἐβραϊκά». Στὸν χάρτη τοῦ νοστρατιστῆ **δὲν** ὑπάρχει κανένας κύκλος μετὰ **"S"** (= σημιτικά). Μήπως θέλουν νὰ ἐμφανίσουν **ἀργότερα** κάποιες «ἐνδείξεις» τάχα πιό-ἐξακριβωμένες, ὥστε παρακάμπτοντας τὰ «πρόμπραμπλυ» καὶ τὰ «πέρχαψ», νὰ **ἐντοπίσουν** πιὸ «σωστά» τὴν γλωσσοκοιτίδα ὅχι στὰ περίχωρα ἀλλὰ ἐντὸς τοῦ Ἰσραήλ, γιὰ τὴν ἀκρίβεια πάνω στὸ ὅρος Σιών ἢ καὶ μέσα σ' αὐτὸν τόν... ναὸ τοῦ Σολομῶντος;

Φαίνεται, ὅτι τὸ «6» παίζει κάποιον μυστηριώδη ρόλο στοὺς ἐξουσιαστὲς τῶν γλωσσολογικῶν τσιφλικιῶν παγκοσμίως. Ἐδῶ περιορίζομαι νὰ ἀναφέρω τὶς ὑπερ-ὀμάδες ποὺ συνθέτουν τὰ λεγόμενα «νοστρατικά». Τυχαιᾶ εἶναι 6 οἱ ὀμάδες (ἀφροασιατικὴ, καρτβέλιαν, ἰνδοευρωπαϊκὴ, οὐραλικὴ, δραβιδικὴ καὶ ἀλταϊκὴ); [Δές, περ. MICHIGAN TODAY, τ. 18, ἀρ. 3, Αὐγ. 1986]. "Ας ποῦμε, ὅτι αὐτὸ συμβαίνει τυχαῖα.

Ἡ κοιτίδα τῶν γλωσσῶν κατὰ τοὺς Νοστρατιστές. Φυσικὰ ὁ «ἐκλεκτὸς λαὸς» εἶναι στὸ κέντρο τῶν ἐθνῶν, ποὺ δῆθεν παρήγαγε ὅλες τὶς ἀνθρώπινες γλῶσσες...

Ὑπάρχει καὶ κάτι ἄλλο. Ὅτι τὰ νοστρατικά μὲ τὴν σειρά τους λογίζονται ὡς μιὰ ἀπὸ τὶς 6 ὑπερομάδες, στὶς ὁποῖες κατανέμεται πλέον, σύμφωνα μὲ τὶς ἀπόψεις τῶν ἐξουσιαστῶν, ἡ πρωτο-πρωτο-πρωτογλώσσα. Τυχαιὰ συμβαίνει αὐτὸ πάλι; Δέστε τὸν πίνακα μὲ τὶς Major Language Families, ποὺ δημοσιεύει στὴν σελ. 65 τὸ διεθνoῦς φήμης περιοδικὸ τῶν ἐξουσιαστῶν U.S. News and World Report, Νοέμβριος 5, 1990. Τοῦτο ἔχει μὲ μεγάλα γράμματα τὸν τίτλο: *"THE ROOTS OF LANGUAGE"* καὶ ὑπότιτλο: *"How modern speech evolved from a single, ancient source"*. Μ' ἄλλα λόγια: Πῶς οἱ σύγχρονες ντοπιολαλιές ξεπήδησαν ἀπὸ μιὰ ἀπλὴ ἀρχαία πηγή.

Συνοψίζω: Σύμφωνα μὲ τοὺς ἐξουσιαστὲς τούτη ἡ «πηγή» εἶχε 6 ποτάμια (κατ' αὐτούς: Austalian and Indo-Pacific τὸ πρῶτο, Austric τὸ δεύτερο, Dene-Caucasian τὸ τρίτο, Amerind τὸ τέταρτο, Nostratic τὸ πέμπτο καὶ Khoisan and Congo-Saharan τὸ ἕκτο). Ἐν συνεχείᾳ καὶ τὰ Nostratic, ὅπως εἶδαμε, ἔχουν 6 διακλαδώσεις... Ῥωτῶ: Τέτοιου εἶδους «κατατάξεις» γίνονται τυχαῖα; Στὸ ἔργο τοῦ Μεγιέ (Meillet) *Aperçu d'une histoire de la langue Grécque* 2me édition γιὰ τὰ «ἐλληνικά» διαβάζω τὰ παρακάτω ξεκαρδιστικά: *«... le Grec est une langue Indo-européenne. Tout le monde est d'accord...»!* "Ἀκουσον, ἀκουσον! Τὰ ἐλληνικά — λέει ὁ... ἐρευνητής — εἶναι μιὰ ἰνδοευρωπαϊκὴ γλῶσσα· ὅλος ὁ κόσμος συμφωνεῖ!... — Ποιὸς «κόσμος» δηλαδὴ συμφωνεῖ καὶ «γιατί» συμφωνεῖ; Κι ἂν «συμφωνεῖ» ὁ... κόσμος, τοῦτο σημαίνει ὅτι τὰ ἐλληνικά εἶναι ἰνδοευρωπαϊκά; Ὅντως! Πολὺ ὠραῖο ἐπιχείρημα γιὰ ἓναν «διαπρεπῆ ἐρευνητή»...

★★★

Χωρίς καμμιὰ ὑπερβολή μελέτησα ἑκατοντάδες συγγράμματα ἐλλήνων καὶ ξένων, κυρίως, οἱ ὅποιοι παρουσιάζουν τὰ ἐλληνικά ὡς καταγόμενα ἀπὸ τὰ «ἰνδοευρωπαϊκά» ἢ καὶ ἀπὸ τὰ... δραβιδικὰ (Μαργιώρης; Δραβίδες: οἱ προέλληνες τοῦ Αἰγαίου) ἢ καὶ ἀπὸ τὰ «πελασγικά» ἢ καὶ ἀπὸ ὑποστρώματα ξένων «γλωσσῶν» (Τομπαΐδης) ἢ καὶ ἀπὸ τοὺς Ἀτλαντες..., τοὺς Ἀραβες ('Ελευθεριάδης) ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοὺς «σημίτες» καὶ τοὺς Ἑβραίους! [π.χ. ὁ H. Lewy: *Die semitischen Fremdwörter im Griechischen*, 1895]. Πολλὰ ἀπ' τὰ ἀνόητα αὐτὰ ἔργα ἔχουν πλατεῖα διάδοση καὶ ἀπήχηση στοὺς γλωσσοδίφες.

Ἵπάρχουν ἀπείρως περισσότερα καὶ «ἐπιστημονικότερα» ἔργα μεγάλων ἐρευνητῶν, οἱ ὅποιοι ὑποστηρίζουν ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετο. Κι ὅμως αὐτὰ τὰ ἔργα ὑφίστανται ἕναν αἰσχρὸ πόλεμο καὶ στὴν καλύτερη περίπτωση μιὰ φανατικὴ περιφρόνηση ἀπὸ τοὺς «ειδικούς». Προκαλῶ, γιὰ παράδειγμα, ὁποιονδήποτε «ἀσχολούμενο» μὲ τὴν γλῶσσα, νὰ μοῦ πῇ ἂν γνωρίζῃ ἢ ἂν εἶδε πούθενά, καὶ ποῦ, τὴν βαθυστόχαστη μελέτη τοῦ Scheptelowitz πού ἔχει τὸν τίτλο: *Arisches im Alten Testament*. Σ' αὐτὴν φαίνονται καθαρά ἀπὸ ποῦ «ἤρθαν» οἱ δῆθεν ἑβραϊκὲς ἢ περσικὲς κ.τ.λ. λέξεις. Ὅτι τὸ ἑβρ. π.χ. καρπᾶς, περσ. *karbas* προῆλθε ἀπὸ τὸ ἑλλ. κάρπασος, τὸ ἑβρ. παρδές, ἀβέστα: *pairidaeza*, ἀπὸ τὸ ἑλλ. παράδεισος κ.ο.κ.

«Παράξενο μπερδεμα» (= *seltsame Verwirrung*), ἀναφωνεῖ (σελ. 141) ὁ Ἀ. Βάντλερ στὸ ἔργο του «Ἡ πανάρχαια συγγένεια τῶν γλωσσῶν». Τὶ γίνεται ἐδῶ;... «Ὁ Lewy παίρνει τὴν ἑλλ. λ. κάρπασος γιὰ σημιτικὴ, ἐνῶ ὁ Σεφτέλοβιτς θεωρεῖ τὴν ἑβρ. λ. καρπᾶς σὰν ἕνα δάνειο τῶν ἑβραίων ἀπ' τοὺς Ἀριους... *Dieses Chaos* (= Αὐτὸ τὸ χάος...)».

Πρόκειται γιὰ «χάος»; Ῥίξτε καὶ μόνοι Σας μιὰ ματιὰ στὶς παρακάτω συγκρίσεις.

Ἑλληνικά	Ἑβραϊκά
1.- βωμ-ός	= βαμ-ᾶ
2.- ἡδον-ή	= ἔδεν
3.- ὁθόν-ή	= ἐτχούν
4.- οἶν-ος	= γιάγιν
5.- ἀγείρ-ω (μαζεύω)	= ἄγαρ (μαζεύω)
6.- ἀγορ-άζω	= ἄγαρ
7.- αὐλή	= ὅχελ
8.- ἄρπ-η	= γχέρεβ
9.- ἀράχ-νη	= ἄραγ (ὑφαίνω)
10.- κυβερ-νάω	= κιεβίρ
11.- ἀγαπ-άω	= ἄγαμπ
12.- σκην-ή	= σιακιάν (κατοικῶ)
13.- γῆ, γαῖα	= γέ, γκαγιά
14.- μίση-ω	= μέσεκι
15.- μᾶζ-α (κριθ. ψωμί)	= ματσᾶ (πασχαλ. ψωμί)
16.- μυζ-ῶ (ῥουφῶ)	= μούτζ, μείτζ
17.- πρύτ-ανισ	= περαζών (ἀρχηγός)
18.- πλέκ-ω	= παλάκι (ἀδράχτι)

[Συνεχίζεται]

‘Υψηλὸν παράδειγμα

‘Ο καθηγητὴς τῆς ἱστορίας στὸ ‘Ιόνιο Πανεπιστήμιο κ. Πέτρος Πιζάνιας σὲ συνέντευξί του στὴν «‘Ελευθεροτυπία» μεταξὺ ἄλλων βαθυστοχάστων ἐδήλωσε καὶ τὰ ἀκόλουθα:

«Δὲν εἶναι ὅμως μόνο πόση ἱστορικὴ γνώση ὑπάρχει σήμερα. Τὸ πιὸ σημαντικό καὶ σπάνιο εἶναι, ἂν χαρακτηρίζει τὸν ἑλληνικὸ λαὸ ἡ ἱστορικὴ σκέψη. Κατ’ ἀρχὴν ἡ ἱστορικὴ γνώση λίγο-πολύ εἶναι διαδεδομένη — ἀσφαλῶς μέσα ἀπὸ κλισὲ καὶ μὲ πολλές κοινοτοπίες γενικότερα, ἀλλὰ καὶ μὲ πολλές ἀναφορὲς ἀνόητες, θὰ ἔλεγα, σὲ μιὰ παρωχημένη ἰδεολογία (καταγόμαστε ἀπὸ τοὺς ‘Αρχαίους ‘Ελληνες, ἑλληνοχριστιανισμὸς κ.ἄ.). Οἱ τελευταῖοι κοινοὶ τόποι καταστρέφουν τὴν ἱστορικὴ σκέψη καὶ διαστρεβλώνουν τὴν ἱστορικὴ γνώση».

“Ὡστε ἡ πεποίθησίς μας ὅτι καταγόμαστε ἀπὸ τοὺς ‘Αρχαίους ‘Ελληνες ἀποτελεῖ **«ἀνόητη ἀναφορὰ σὲ μιὰ παρωχημένη ἰδεολογία»!** Θαυμάστε ἓναν καθηγητὴ πανεπιστημίου καὶ μάλιστα τῆς ἱστορίας γιὰ τὸν σεβασμὸ πού δείχνει στὴν ἱστορικὴ ἐθνικὴ ταυτότητά μας. Κι’ ἂν εἶναι ἀνοησία ὅτι καταγόμαστε ἀπὸ τοὺς ‘Αρχαίους ‘Ελληνες, τότε ἀπὸ ποιούς καταγόμαστε; Καὶ τί παραπάνω ἔλεγε ὁ Φαλμεράϋερ; ‘Αλλὰ τὸν κ. καθηγητὴ δὲν τὸν ἐνοχλεῖ μόνον ἡ πίστις μας γιὰ τὴν καταγωγὴ μας, τὸν ἐνοχλεῖ ἐπίσης ἡ ἀγωνιστικότητά καὶ ἡ ἀφοσίωσις στὴν Μακεδονία. Γράφει λοιπόν:

«Αὐτὸ πὺ συμβαίνει αὐτὲς τὶς μέρες, πὺ ὅλοι αἰσθανόμαστε Μακεδόνες μὲ μιὰ σάρισσα στὸ χέρι κι’ ἓναν βουκεφάλα στὸ στομάχι μας, δείχνει πόσο βαθύτατα περὶφρονεῖ ἡ “ἄρχουσα” (μὲ τὴν εὐρεῖα σημασία) ἑλληνικὴ κοινωνία τὴν ἱστορία μας. Καὶ δυστυχῶς πολλοὶ ἱστορικοὶ — ἐπικίνδυνα πολλοὶ — περπατᾶνε τὰ μονοπάτια τῆς ἱστορικῆς γνώσης πὺ χαράζουν ποικιλῶνυμοι Μακεδονομάχοι...».

Τέτοιες ἀντιλήψεις φυσικὰ δὲν μπορεῖ νὰ τὶς σχολιάσῃ κανεὶς, οὔτε φυσικῶτερα τὶς περίμενε ἀπὸ “Ἑλληνα καθηγητὴ Πανεπιστημίου.

Πρωτάκουστο

Στὴν περιοχή τῶν Γλυκῶν Νερῶν Ἀττικῆς ἀνευρέθησαν τυχαίως Μυκηναϊκοὶ τάφοι. Πολλοί. Ἐνας ἐξ αὐτῶν φαίνεται «βασιλικός», διότι ἔχει διάδρομο εἰκοσι περίπου μέτρων, ἴσως καὶ περισσότερο. Ὁ ταφικὸς διάδρομος, ὅπως εἶναι φυσικό, καταλήγει σὲ θολωτὸ-τάφο, πὺ κατὰ τὴν ἀρχαιολογικὴ ὑπηρεσία εὐρίσκεται εἰς βάθος κάτω τοῦ δρόμου. Σημειωτέον, ὅτι ὁ δρόμος εἶναι ἓνας χωματόδρομος δίχως κυκλοφορία. Τελικὰ ἀπεφασίσθη νὰ... καταχωθῇ ὁ διάδρομος καὶ νὰ...μὴ ἀνοιχθῇ ὁ τάφος μὲ τὸ αἰτιολογικό, ὅτι ἡ ἀνάσκαψί των ἀφήνεται... **«γιὰ τὶς μελλοντικὲς γενεές»!!!**

Εὐτυχῶς τὸ κοινοτικὸ συμβούλιο καὶ οἱ κάτοικοι τῆς περιοχῆς ἔχουν ἀντίθετη γνώμη ἀπὸ τοὺς συγχρόνους νεκροθάπτες τοῦ ‘Ελληνισμοῦ. Οἱ τάφοι θὰ ἀνασκαφθοῦν εἴτε τὸ θέλει εἴτε ὄχι ἡ «ἀρμοδία» ὑπηρεσία. Ἄλλως τε ἡ ἀποκάλυ-

‘Ο διάδρομος πού οδηγεί στὸν τάφο, ὁ ὁποῖος θά... «διατηρηθεῖ σὲ κατάχωση γιὰ τὶς μελλοντικές γενεές». Ἀπίστευτο. Ἔχουν ἀνασκάψει τὸν διάδρομο καὶ τὸν σταματοῦν ἀκριβῶς πρὸ τοῦ μεγάλου Μυκηναϊκοῦ τάφου, ὁ ὁποῖος, ποιὸς γνωρίζει τί ἀνεκτίμητους ἀρχαιολογικοὺς θησαυροὺς κρύβει. Οὔτε ἀπὸ περιέργεια δὲν τὸν ἀνοίγουν!!

ψι ἐνὸς μυκηναϊκοῦ νεκροταφείου στὴν Ἀττικὴ ἔχει ὑψίστη σημασία γιὰ ὅσους βεβαίως γνωρίζουν τὴν σημασία τῶν Μυκηναίων στὴν Ἀττική.

Φάρος Ἑλληνισμοῦ

Μιὰ μεγάλη ἐθνικὴ προσπάθεια γίνεται στὴν Σοβιετικὴ Ἑνωση, νὰ ἰδρυθῇ Ἑλληνικὴ Δημοκρατία στὴν **Κριμαία**, ἡ ὁποία θὰ ἀποτελέσῃ μέλος τοῦ διαμορφούμενου νέου Ρωσικοῦ κράτους. Ὅλα τὰ στοιχεῖα καὶ ὅλα τὰ γεγονότα δείχνουν, ὅτι ἡ προσπάθεια αὕτη θὰ καρποφορήσῃ.

Οἱ συνέπειες γιὰ τὸν Ἑλληνισμό τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς τῆς ὁμόσπονδης Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας μέσα στὴν Ρωσία εἶναι πραγματικὰ ἀνεκτίμητες. Θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ μιλήσῃ γιὰ ἀναγέννησι τοῦ Ἑλληνισμοῦ σὲ μία περιοχὴ, πού ἀπὸ τὰ πανάρχαια χρόνια ὑπῆρξε κοιτίδα τῶν Ἑλλήνων.

Ὅταν λοιπὸν μὲ τὸ καλὸ συγκροτηθῇ αὐτὸ τὸ Ἑλληνικὸ κράτος, νὰ εἰσθε βέβαιοι, ὅτι θὰ ἀρπάξῃ τὴν σκυτάλη τοῦ Ἑλληνισμοῦ πού παράτησαν οἱ ἐδῶ βαλκάνιοι καὶ θὰ ἀνοίγουν νέοι ὁρίζοντες γιὰ τὸν Ἑλληνικὸ Πολιτισμό. Κάποια πόλι τῆς Κριμαίας θὰ γίνῃ φάρος Ἑλληνισμοῦ, πού θὰ φωτίσῃ μὲ τὸ Ἑλληνικὸ φῶς τὴν ἀνθρωπότητα.

ΚΑΛΛΙΜΑΧΟΣ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ

‘Από τὴν ‘Ελληνικὴ Γραμμικὴ Α προῆλθεν ἡ γραφὴ τῶν ‘Ετρούσκων ΠΩΣ «ΕΚΛΑΤΙΝΙΣΘΗΚΕ» Η ΕΤΡΟΥΣΚΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

«Οἱ ‘Ετρούσκοι καλύπτονται ἀκόμη ἀπὸ μυστήριου. ‘Αγνοοῦμε, ἀπὸ ποῦ προέρχονται. ‘Εδῶ καὶ αἰῶνες οἱ σοφοὶ διαφωνοῦν γιὰ τὶς καταβολές τους». Μὲ τέτοιες ἀπαντήσεις τὸ ἐπιστημονικὸ κατεστημένο ἀντιπαρέρχεται τὴν ἀπορία γιὰ ἔλλειψη προόδου στὴν ἔρευνα τῆς ‘Ετρουσκικῆς γραφῆς. Οἱ ἐκδοχὲς πάντως δὲν λείπουν. ‘Εχει λεχθεῖ, ὅτι τὸ ‘Ετρουσκικὸ ἀλφάβητο «εἶναι αὐτόχθονο καὶ ἀνεπτυχθὲν στὴν ‘Ιταλία ἀπὸ προγόνους τῶν σημερινῶν ‘Ιταλῶν» (μὴ κατονομαζομένους). ‘Αλλες ἀπόψεις κινοῦνται σὲ γνωστὰ πλαίσια (ὅτι προῆλθε ἀπὸ τὸ Λιβυκὸ, τὸ Αἰγυπτιακὸ, τὸ Φοινικικὸ).

‘Οσοι εἶπαν, ὅτι προέρχεται ἀπὸ τὸ ‘Ελληνικὸ (Minto, Kirchhoff, Körte, Lenormant, Lepsius, Taylor, Anziani, Hammarström), πείσθησαν νὰ «ἀνακαλέσουν», μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἀναθεωρήσουν καὶ ἐντοπίσουν τὴ θέση τους:

- α) σὲ νεώτερους χρόνους (οἱ 4 πρῶτοι),
- β) σὲ ἀόριστο πελασγικὸ ἀλφάβητο (οἱ 3 ἐπόμενοι) καὶ
- γ) σὲ περιορισμένες περιοχὲς (ὁ τελευταῖος), ἀπ’ ὅπου «διαφαίνεται ἴσως κάποια σχέση ‘Ετρουσκικῆς μὲ ‘Ελληνικὴ γραφὴ» (Καμίνια καὶ ‘Ηφαιστεία Λήμνου, Χαλκίδα στὴν Εὐβοία καὶ Βοιωτία).

‘Η ἀντίδραση στὴν διαπίστωση ὅτι ὑπάρχει ἄμεση σχέση τῶν δύο γραφῶν ὑπῆρξε πρωτοφανής, παρόλο ποῦ ἡ γραφὴ τοῦ Cumes (βόρεια τῆς Νεάπολης) δίνει ἀπτὰ δείγματα. Μὲ δεδομένη τὴν ἐπιστημονικὴ ἀτολμία τοῦ ἐξωτερικοῦ τελματώθηκε ἡ ὅποια προσπάθεια ἀνίχνευσης ὁμοιοτήτων μεταξὺ ‘Ετρούσκων καὶ ‘Ελλήνων. ‘Υποστηρίζεται, ὅτι ἡ γραφὴ τῶν ‘Ετρούσκων ἔχει 25 χαρακτῆρες. Τοῦτο δὲν εὐσταθεῖ. Συναντῶνται λιγώτεροι ἢ περισσότεροι ἀνάλογα μὲ τὴν περιοχή:

Στὴν ‘Ιταλία εἶχαν ἐγκατασταθεῖ ὁμάδες μὲ κοινὴ γλῶσσα καὶ γραφὴ, ἀλλὰ μὲ διαφορετικὲς διαλέκτους καὶ ποικιλία γραφικῆς ἀπόδοσης τῶν βασικῶν γραφικῶν χαρακτήρων. Κάτι ποῦ συναντᾶται καὶ σήμερα. Σ’ ὅλες σχεδὸν τὶς ἐλληνικὲς πόλεις τῆς Κάτω ‘Ιταλίας καὶ τῆς Σικελίας συναντῶνται ἴχνη ‘Ετρουσκικῆς γραφῆς, χωρὶς αὐτὸ νὰ σημαίνει ὅτι στὸν ὑπόλοιπο χῶρο ἡ παρουσία ‘Ετρούσκων δὲν ἦταν αἰσθητή. ‘Εκτὸς ἀπὸ τὰ «θεσμοθετηθέντα» ὅρια τῆς ‘Ετρουρίας τέτοια γραφὴ βρέθηκε νοτίως τῆς Τοσκάνης, στὴν Περούτζια, στὴν Βολωνία, στὶς ἀκτὲς τῆς ‘Αδριατικῆς, στὸ Πῶ καὶ στὴν Καμπανία. ‘Επίσης σὲ γειτονικὲς χῶρες (Στυρία καὶ Καραθάγη).

Ξένοι ἐπιστήμονες κατήρτισαν αὐθαίρετους χάρτες ἐξαπλώσεως τῆς Ἑτρουσκικῆς γραφῆς καὶ προέβησαν σὲ ἐπίσης αὐθαίρετες συσχετίσεις. Οἱ τελευταῖες ἀποπροσανατολίζουν τοὺς ἐρευνητές, οἱ ὅποιοι νομίζουν ὅτι ὁ ἴδιος χαρακτήρας ἔχει διαφορετικὴ φωνητικὴ καὶ συλλαβικὴ ἀπόδοση ἀπὸ τὴ μιὰ περιοχὴ στὴν ἄλλη. Μὲ ἄλλα λόγια οἱ συντάκτες τῶν Πινάκων αὐτῶν δημιούργησαν ἓνα «Πύργο τῆς Βαβέλ», μὲ στόχο νὰ ἀποδεχθοῦν οἱ ἀφελεῖς ἐκεῖνο πού ἤθελαν νὰ τοὺς ὑπαγορεύσουν.

Ἡ πραγματικότητα βεβαίως εἶναι διαφορετικὴ. Ἡ Ἑτρουσκικὴ γραφὴ ἔχει τὸς χαρακτήρες, ὅσοι ὑπάρχουν καὶ στὴ Μινωικὴ Γραμμικὴ γραφὴ (βλέπε «Δαυλόν», τεύχη 124, 125, 126, 127). Οἱ γράφοντες ὅμως (ιερεῖς, γραφεῖς, λόγιοι) ἔτειναν νὰ χρησιμοποιοῦν τοὺς κυριώτερους, τοὺς «εὐχερέστερους» ἢ ὅποιον τοὺς ἐρχόταν στὸ μυαλό πρῶτος. Τὴν κατάστασιν αὕτὴ ἀπεικονίζει ἡ μὲ 28 χαρακτήρες γραφεῖσα στήλη τῆς Βενετίας ("Εστε).

Πέραν τῶν περιοχῶν τὶς ὁποῖες παρουσιάζουν οἱ προαναφερθέντες πίνακες 1 Ἑτρουσκικὴ γραφὴ διαφορετικοῦ τύπου ἀνιχνεύτηκε στὸ Σόδο (κοντὰ στὴν Camucia), στὴν Φλωρεντία, στὸν Τάραντα καὶ ἄλλοι, γιὰ τὴν ὁποία οἱ Ἑτρουσκολόγοι σιωποῦν. Ἡ ἐξήγησις εἶναι ἀπλῆ: Ὡς ἐκ τῆς συγχύσεως ἡ ὁποία δημιουργήθηκε, ἐπετράπη ἡ λατινοποίηση τῆς Ἑτρουσκικῆς γλώσσας. Ἰσχυρίζονται ὅτι οἱ περισσότεροι χαρακτήρες «θυμίζουν» τὸ μεταγενέστερο ρωμαϊκὸ ἀλφάβητο», κάποιον «ἀναγνώρισαν» λατινικὰς λέξεις καὶ «διάβασαν» κείμενα στὰ λατινικά, τὰ ὁποῖα οὐδεμία σχέση ἔχουν μὲ τὰ προκύπτοντα ἀπὸ τοὺς Ἑτρουσκικοὺς χαρακτήρες. Ταῦτα πρὸς ἐξαπάτησιν τῶν ἀφελῶν.

Ἡ ὀρθὴ παράθεσις τῶν Ἑτρουσκικῶν χαρακτήρων ἀπεικονίζεται στὸν Πίνακα 2, κατόπιν συσχετίσεως τῶν φθογγικῶν ἀξιῶν. Ἐπέστη ὁ χρόνος, νὰ ἐκδικηθεῖ ἡ Ἑτρουσκικὴ γραφὴ γιὰ τὸν ἐκλατινισμό πού τῆς ἐπέβαλαν οἱ «καλοθελητές». Τὸ ἀλφάβητο τῶν Ἑτρούσκων δὲν εἶναι ἄγνωστο (βλέπε Πίνακα 1). Οἱ Ἑτρουσκικοὶ χαρακτήρες ἔχουν Ἑλληνικὴ προέλευσις. Εἶναι ἡ γραφὴ πού ἔφεραν στὸν Τάραντα τῆς Ἰταλίας οἱ Μόες (Ἰανοὶ) ὑπὸ τὸν Περραιβό: Οἱ Μόες ἦταν πελασγικὸ φύλο, πού πρωτοκατοίκησε τὸν χώρο στὴν ἐποχὴ τῆς Αἰγαῖδας. Τὴν ἴδια γραφὴ ἔφεραν καὶ ἄλλοι Ἕλληνες, πού ἀκολούθησαν, ἀπὸ ὅλες τὶς περιοχὲς τῆς σημερινῆς ἡπειρωτικῆς Ἑλλάδας καὶ ἐκτὸς αὐτῆς. Ἡ παραβολὴ μεταξὺ Κυπρομινωϊκῆς, Γραμμικῆς Α καὶ Β (Πίνακες 3, 4 καὶ 5) καὶ Ἑτρουσκικῆς πείθει γιὰ τὴν προέλευσιν τῆς τελευταίας.

Τὰ κείμενα τὰ ὁποῖα ἀναδύονται μέσα ἀπὸ τὶς λίγες ἐπιγραφὰς πού ἀκολουθοῦν δείχνουν:

α) ἀπὸ ποῦ προῆλθαν οἱ Ἱταλοὶ καὶ

β) ποῖος ἔφερε τὸν πολιτισμὸ σὲ ἀκατακόικητες περιοχὰς τῆς Αἰγαῖδας.

Τὸ ὅτι θὰ ἔπρεπε λοιπὸν νὰ γίνεταί λόγος γιὰ Περραιβία ἢ, ἔστω, γιὰ Ἱταλία (βλέπε ὀρειχάλκινη πινακίδα ἀπὸ τὸ Ἰδάλιον τῆς Κύπρου στὸ τεῦχος 124, Ἀπρίλιος 1992, τοῦ «Δαυλοῦ») καὶ ὄχι γιὰ Ἑτρουρία, ἃς τὸ ἀφήσουμε κατὰ μέρος λόγῳ στενότητος χώρου.

ΠΙΝΑΞ 1

Βασικό 'Ετρουσκικό 'Αλφάβητο (Marsiliana)

α/α Βασικό αλφάβητο 'Ετρούσκων (Marsiliana)	Φωνητική ἀπόδοση	α/α Βασικό αλφάβητο 'Ετρούσκων (Marsiliana)	Φωνητική ἀπόδοση
1	á	14	há
2	v (βέ)	15	xi
3	wo (ουò)	16	o
4	dá	17	p (πĩ)
5	ri	18	mi
6	ph, th	19	qa
7	ja	20	r'
8	pá (μπά)	21	s'
9	ká	22	ta
10	é	23	u
11	ke	24	fi (φĩ)
12	lé	25	psi, khsi (ψ, ξ)
13	swé		

'Ορειχάλκινον 'Ετρουσκικόν
ἄγγειον με 'Ετρουσκική ἐπι-
γραφή (Βρεταννικὸ Μουσείο).

Καθαρογραφὴ ἐπιγραφῆς

𐌆𐌕𐌚𐌚𐌚𐌚𐌚

'Απόδοση με συλλαβές

to-pe-e-mu-ra-mi ←
ΜΟΙΡΑ ΜΟΥ ΕΠΑΙΤΩ [1]
(τὴ μοίρα μου ἐπαιτῶ)

ΤΟ ΠΑΙ ΕΜΟΥ, ΡΑ ΟΜΟΙ
(οἱ παῖδες μου εἶναι ἡλιστακοὶ ἄνθρωποι) [2]

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

- 1) 'Απόδοση ἐκ δεξιῶν πρὸς ἀριστερά
- 2) 'Απόδοση ἐξ ἀριστερῶν πρὸς δεξιὰ
παĩ = παιδί μου
ρᾱ = ἡλιος
ὅμοι = ἄνθρωποι

ΠΙΝΑΞ 3

Ἡ μὲ βάση τὴν Μινωικὴ Γραφὴ γενικὴ
συσχέτιση τῶν χαρακτήρων τῆς Ἑτρουσικῆς

a	⋈, A, A, Y	mu	⋈ M ⋈ ⋈	tu	φ φ κ
e	"	'mi	M Λ	tt	F
o	∞ ∞ ∞ ∞	'm	"	th	F
i	1 1 1 1	na	N N n n	ph	F
εϋ	'	ne	4 4 1 1 1 1 1 1	f	F (kai tu)
oi	•	no	(na) // // //	v	F V (kai u)
ω	⋈ w	nu	3 3 3 3 3 3	ϑ	B B ϑ
u	v w Y ⋈	'n	(na)	sa	Y
u	v	pa	⋈ H H H H H H	'se	μ μ μ μ μ μ
ou	v u	pe	4 4	"	ψ μ
wo	↑ ↑ ↑ ↑ ↑	po	5 5 5 5 5	si	(-) H H H
jo	w w	pu	π π	"	(5 5) H
ja	0 1 1 1	'p	π π π π π π	su	9 9 9
ji	1 1 1	qa	φ φ	's	5 2 2 5 5
ka	⊕ ⊕ ⊕ K X	qu	7 7	xi	H (H) ⊕
ke	K X	za	V V	xe	() < >
ki	Δ Δ	za	V V V	ce	< < <
ko	π π	zi	F 7 E 3 ⊕ ⊕ R	⊗	H X
'k	K X	zo	2 8 9 9 9 6	:	dis duo
ek	"	zo	2 8 8 8 4	=	εικοσι οικωδω
ik	"	de	X	π	'n-t, 't-n
ku	3 3 1	da	4 4 4 4 4	⊙	F
la	9	di	"	⊙	F φ φ φ
le	1 1 1 1 1 1 1 1	'd	"	⊙	H H H H Y
li	Δ 8 8 8 8	di	⋈ ⋈ ⋈ (kai de)	* Τὰ μὲ κύκλο σημεῖα ταυτίζονται μὲ τὴ νεοελληνικὴ προφορὰ	
'l	1 1 1 1 1 1 1 1	du	π π		
ma	⋈	ta	T T T Y		
me	9	te	↓		
mi	⊙ M Λ	ti	(di)		

ΠΙΝΑΞ 4

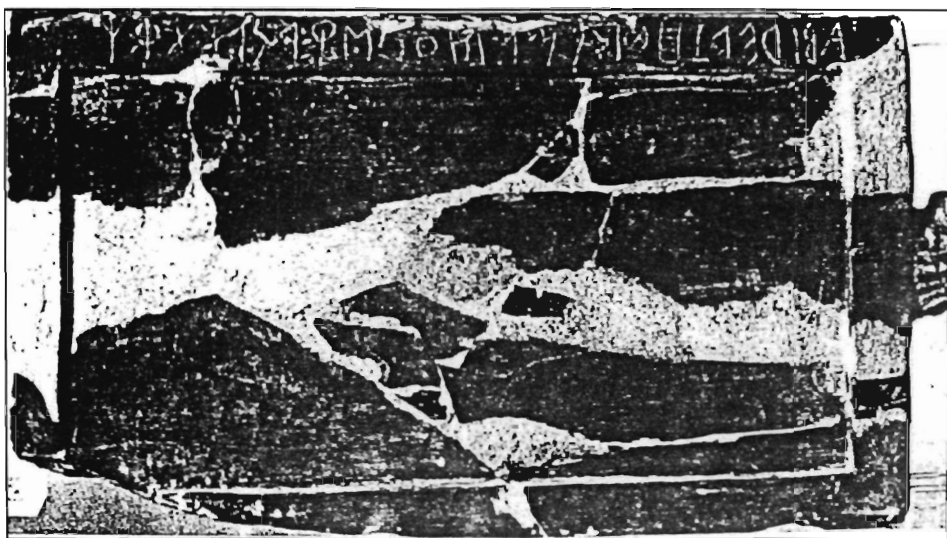
Γραφικές ομοιότητες χαρακτήρων
 'Ελληνικής Γραμμικής και 'Ετρουσκικής

	Γραμμική	'Ετρουσκική		Γραμμική	'Ετρουσκική		Γραμμική	'Ετρουσκική
a	𐀀	𐀀𐀀𐀀𐀀	mu	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀𐀀	ε	𐀀	𐀀𐀀𐀀
e	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀𐀀	na	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀𐀀	ε	𐀀	𐀀𐀀𐀀
i	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀𐀀	ne	𐀀𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀
o	𐀀𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀𐀀	ni	𐀀𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀
u	𐀀𐀀	𐀀𐀀	nu	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀
da	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀	na	𐀀𐀀𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀𐀀
de	𐀀𐀀	𐀀𐀀	pa	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀	𐀀𐀀𐀀
di	𐀀𐀀	𐀀𐀀	pe	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀	𐀀𐀀𐀀
do	𐀀𐀀	𐀀𐀀	pi	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀
du	𐀀𐀀	𐀀𐀀	po	𐀀𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀
ja	𐀀𐀀	𐀀𐀀	pu	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀
je	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀	qu	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀
ji	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀	re	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀
jo	𐀀𐀀	𐀀𐀀	ri	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀
ju	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀	ro	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀𐀀
ka	𐀀𐀀	𐀀𐀀	ru	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀
ke	𐀀𐀀	𐀀𐀀	sa	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀
ki	𐀀𐀀	𐀀𐀀	se	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀
ko	𐀀𐀀	𐀀𐀀	si	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀
ku	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀	so	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀
la	𐀀𐀀	𐀀𐀀	su	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀
le	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀	ta	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀
li	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀	te	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀
lo	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀	ti	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀
lu	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀	to	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀
ma	𐀀𐀀	𐀀𐀀	tu	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀
me	𐀀𐀀	𐀀𐀀	va	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀
mi	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀	vi	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀
mo	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀	vi	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀	𐀀𐀀𐀀

ΠΙΝΑΞ 5
Φωνητικές καὶ συλλαβικές
ὁμοιότητες χαρακτήρων Πίνακα 4

Γραμμική	Ἑτρουσκική	Γραμμική	Ἑτρουσκική
<i>a</i>	<i>a</i>	<i>pe</i>	<i>pe</i>
<i>e</i>	<i>a</i>	<i>po</i>	<i>po</i>
<i>i</i>	<i>i</i>	<i>pu</i>	<i>pu</i>
<i>o</i>	<i>o</i>	<i>qa</i>	<i>qa</i>
<i>u</i>	<i>u, wo</i>	<i>ra</i>	<i>ra</i>
<i>da</i>	<i>da</i>	<i>ri</i>	<i>ri</i>
<i>de</i>	<i>de</i>	<i>ro</i>	<i>ro</i>
<i>di</i>	<i>di</i>	<i>sa</i>	<i>sa</i>
<i>do</i>	<i>do</i>	<i>se</i>	<i>se</i>
<i>du</i>	<i>du</i>	<i>si</i>	<i>si, xi</i>
<i>ja</i>	<i>ja</i>	<i>so</i>	<i>si</i>
<i>ju</i>	<i>jo</i>	<i>su</i>	<i>su</i>
<i>ka</i>	<i>ka</i>	<i>ta</i>	<i>ta</i>
<i>ki</i>	<i>ki</i>	<i>te</i>	<i>te</i>
<i>ko</i>	<i>ko</i>	<i>ti</i>	<i>di</i>
<i>ku</i>	<i>ku</i>	<i>to</i>	<i>u</i>
<i>la</i>	<i>la</i>	<i>tu</i>	<i>u</i>
<i>le</i>	<i>li</i>	<i>wa</i>	<i>jo</i>
<i>li</i>	<i>le</i>	<i>we</i>	<i>ji</i>
<i>lu</i>	<i>le</i>	<i>wi</i>	<i>jo</i>
<i>ma</i>	<i>'m</i>	<i>wo</i>	<i>wo</i>
<i>me</i>	<i>ma</i>	<i>wu</i>	<i>wo</i>
<i>mi</i>	<i>mi</i>	<i>xa</i>	<i>ce</i>
<i>mo</i>	<i>mi</i>	<i>xe</i>	<i>ce</i>
<i>mu</i>	<i>ma</i>	<i>δiz</i>	<i>δiz</i>
<i>ne</i>	<i>ne, na</i>	<i>ειχοσι</i>	<i>ειχοσι</i>
<i>no</i>	<i>no</i>	<i>'m</i>	<i>'m</i>
<i>nu</i>	<i>nu</i>	<i>'p</i>	<i>p</i>
<i>pa</i>	<i>pa</i>	<i>'k</i>	<i>ke, 'k</i>

Ἑτρουσκική ἐπιγραφή ἀνευρεθεῖσα στὸ Σόδο

Καθαρογραφὴ τῆς ἐπιγραφῆς

ΥΦΧΥΗΥΓΦΜΣΘΠΘΨΦΙΘΒΛΑΞΟΥΒΑ

Ἀπόδοση μὲ συλλαβὲς τύπου Chadwick

me-tu-m'-po-mu-du-su-se-te-e-ka-pa-ta-me-ri-ja-e-ku-a-ze-tu-de-s'a-pu-a ←
re-tu-de-s'a-pu-a

Ἀπόδοση στὴν Νεοελληνικὴ προφορὰ

ἌΚΟΥΕ ΓΙΑ ΡΙ ΜΕ ΤΑ ΠΑ ΚΑΕΤΣ ΣΕ, ΣΟΔΟΜΟΥ ΙΠΠΟΥ, ΜΥΘΟΥ ΟΜΕ
ΑΠΟΥ ΕΣ ΑΔΗ ΤΩ ΡΕ

Ἐλεύθερη ἀπόδοση στὴ Νεοελληνικὴ γλῶσσα

Ἄκου γιέ(μου). (Στὸ) βασίλειό μου ὄλα (θά) καοῦν. Ἐσύ, Σοδόμου ἵππου, μύθου
ἄνθρωπε, φύγε στοῦ Ἀδη τὸ βασίλειο.

[Στὸ ἐπόμενο τεῦχος: Ἀποκρυπτογραφῆσεις πινακίδων τῆς Ἑτρουρίας].

Σχόλια γιὰ τὶς πινακίδες Γραμμικῆς Α

Εἰς προηγούμενον τεῦχος τοῦ «Δαυλοῦ» (ἀριθμὸς 125, Ἰούνιος 1992)
εἴχαμε κάνει κάποιες διαπιστώσεις, αἱ ὁποῖαι ἐπαληθεύθησαν ἀκαριαίως

ἀπὸ τὰς νέας μεταγλωττίσεις τοῦ κυρίου Καλλιμάχου Διογένους εἰς τὸ ἱδιον ἀκριβῶς τεύχος.

Συγκεκριμένως εἰς τὸ VIII τοῦ ἄρθρου «Σχόλια εἰς τὴν ὀρειχάλκινον πινακίδα τοῦ Ἰδαλίου» ἐγράψαμε ὅτι: «Ὁ Ζεὺς περισσότερον ὁμοιάζει πρὸς ἡγέτην, ὁ ὁποῖος ἔχασε προσωρινῶς (ἢ εἶχε πλέον ἀποσυρθῇ ἀπὸ τὸ προσκήνιον) τὸν ἔλεγχον τῆς καταστάσεως μέσα εἰς τὴν σύγχυσιν». Καὶ ἰδοὺ ὅπου ἡ γραφὴ ἐσωτερικοῦ ἀγγείου ἀπὸ τὴν Κνωσὸν (σελὶς 7.288) ἔρχεται νὰ μᾶς δικαιώσῃ. Ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Διὸς οὐδεμίαν ἔχει σχέσιν μὲ τὴν μετέπειτα «θειότητά» του. Ἀπλῶς ὀνομάζεται «παντοτεινὸς ἀγωνιστής». Ἐχοντες λοιπὸν ἐπίγνωσιν ὅτι οἱ ἀγῶνες τῶν πανάρχαιων Ἑλλήνων πρὸς ἐπιβίωσιν εἰς τοὺς ταραγμένους ἐκείνους καιροὺς ἦσαν σκληροὶ (Χετταῖοι, Ἀτλαντες κ.ἄ.) θεωροῦμε φανερόν, ὅτι ὁ Ζεὺς ὡς ἡγέτης εἶχεν ἀφήσει τὴν ἀνάμνησίν του εἰς τοὺς συγχρόνους καὶ τοὺς ἐπιγενομένους του. Ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὸ «πατέρα Δία», ἀπὸ τὸ πνεῦμα τῆς πινακίδος δέον νὰ ἐκληφθῇ ὡς «ἐθνάρχης». Ἀναφορικῶς τώρα μὲ τὸν Διόνυσον, τὸν ὁποῖον οἱ παλαιότεροι ἱστορικοὶ ἐθεώρουν ὡς τὴν ἐσχάτην θεότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ Πανθέου, Θρακικῆς ἢ Μικρασιατικῆς προελεύσεως (λὲς καὶ αἱ ὡς ἄνω περιοχαὶ δὲν ἦσαν Ἑλληνικαὶ ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς «αὐτοκρατορίας»...), ἐνταῦθα καταδεικνύεται ὅτι ὄχι μόνον ὑπῆρξεν γνησίως Ἑλληνικὴ θεότης, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴς παλαιότερης· τοῦλάχιστον ἀπὸ τὸ 17.000 π.Χ.

Ἀλλὰ καὶ ἡ «**πῆλινη πινακίδα ἀπὸ τὴν Ἀγία Τριάδα**» («Δαυλός», σελὶς 7289) ἐπιβεβαιώνει ὅσα εἰς τὸ V τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὑπεστηρίξαμε διὰ τὴν δομὴν καὶ τὴν ὑπαρξίν τῆς «αὐτοκρατορίας». Ὁ Ζεὺς εἶναι ὁ μέγας ἡγεμὼν τῶν Μώων. Λόγῳ δὲ τῆς μεγάλης χρονικῆς ἀποστάσεως, ἡ ὁποία χωρίζει τὰ κείμενα τῆς Γραμμικῆς Γραφῆς Α ἀπὸ ἐκεῖνα τῆς Β, δέον νὰ δεχθῶμεν, ὅτι τὸ ὄνομα αὐτὸ ἀπὸ μίαν χρονικὴν στιγμήν καὶ ἐντεῦθεν ἤρχισε νὰ χρησιμοποιῆται ὡς δηλωτικὸν τοῦ βασιλικοῦ ἀξιώματος τῶν ἐπιχωρίων Ἑλλήνων, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ περίπου συγκαρινὰ «Μίνως» καὶ «Φαραώ» καὶ πρὸς ὑπόμνησιν καὶ τιμὴν τοῦ ἀρχαίου ἥρωος. Ἄλλως τε δὲν πρέπει νὰ μᾶς διαφεύγῃ, ὅτι ὅλοι οἱ Ἀχαιοὶ βασιλεῖς εἶναι «Διογενεῖς» ἔλκουν, δηλαδή, τὴν καταγωγὴν τοὺς ἀπὸ τὸν Δία, ὡς κατευθεῖαν ἀπόγονοι αὐτοῦ. Ἀντιθέτως ὁ Ρᾶ φαίνεται διοικητῆς μιᾶς περιοχῆς, ὅπως τοῦλάχιστον ἐπιτρέπεται νὰ διαγνώσωμεν ἐκ τῆς συνεκδοχῆς τῆς λέξεως «Κοῦ».

Ὅμως καὶ ἡ «**πινακίδα Γραμμικῆς Γραφῆς Α ἀπὸ τὴν Κνωσσό**» (σελὶς 7.291) ἔρχεται πρὸς ἐπιβεβαίωσιν τῶν ὧσιν ἐν VII ἐγράψαμε. Ὁ ἰσχυρισμὸς μᾶς ὅτι οἱ Κρήτες ἦσαν ὁμόφυλοι πρὸς τοὺς λοιποὺς Ἑλλήνας γίνεται ἀπόλυτος βεβαιότης. Εἰς τὸν ἄγνωστόν μας «πινακιδογράφον» θὰ ἦτο εὐκολον νὰ γράψῃ (ἐφ' ὅσον εἶχεν ἀντίληψιν τῆς φυλετικῆς αὐτῆς διαφοροποιήσεως) ὅτι κτίζει τὸν «πύργον» τοῦ Μίνως, τοῦ βασιλέως τῶν Κρητῶν ἢ ὁ,τιδήποτε παραπλήσιον. Πρᾶγμα ὅμως τὸ ὁποῖον δὲν κάνει. Ἀλλὰ καὶ *a contrario*, ἂν δεχθῶμεν τὴν ἀκραία θέσιν ὅτι ἡ Κρήτη εὐρίσκετο ὑπὸ Ἑλλαδικὴν κηδεμονίαν (πρᾶγμα βεβαίως ἀπίθανον), θὰ ἦτο εὐλογον νὰ ὑπάρχῃ κάποιος ἐπιθετικὸς προσδιορισμὸς ἢ

κάποιο επίρρημα, τὸ ὁποῖον νὰ ὑποδεικνύει τὴν παρουσία Ἰωνος βασιλέως, ὅπως λ.χ. σὲ κάποιο Βαβυλωνιακὸ ποίημα ἢ εἰς τὸ «**Βιβλίον τοῦ Ἰώβ**», ὅπου ὁ τελευταῖος αὐτὸς ἐπικρίνει τὸν Θεὸν διὰ τὴν ἀδικία του πρὸς αὐτόν. Οὕτ' αὐτὸ ἐνταῦθα συμβαίνει. Ἀντιθέτως μάλιστα ἀπὸ τὸ ὕφος τῆς πινακίδος συνάγεται, ὅτι ὁ γραφεὺς τῆς θεωρεῖ τὴν ἐλληνικότητα τῆς Κρήτης ὡς κάτι τὸ αὐτονόητον καὶ τὸ φυσιολογικόν, ὑποδεικνύων δὲ καὶ τὸν τρόπον. Δύο ἀκόμη ἐπισημάνσεις ἔχουμε εἰς αὐτὴν τὴν πινακίδα. Ἡ πρώτη ἀφορᾷ τὴν ἔκφρασιν «**τοῦ Ἰωνα**», ἡ ὁποία φαίνεται δηλωτικὴ καταγωγῆς (τοῦ βασιλέως, ὁ ὁποῖος κατάγεται ἀπὸ τὸν Ἰωνα) καὶ ὄχι κύριον ὄνομα, ἀποκλειομένης τῆς λέξεως «**βασιλέα**» νὰ λειτουργῇ εἴτε ὡς παράθεσις εἴτε ὡς ἐπεξηγήσις. Συνεπῶς ἔχομεν ἐδῶ νὰ κάνωμεν μὲ τοὺς ἐπιγόνους τοῦ Ἰωνος· γεγονὸς γνωστὸν εἰς τὸν γράψαντα τὴν πινακίδα. Ἡ δεύτερη ἐπισήμανσίς μας ἀφορᾷ τὸν τροχόν, τὸν ὁποῖον ὁ πολὺς —καὶ φοινικιστῆς— Will Durant εἰς τὴν «**Παγκόσμιον Ἱστορίαν**» του θεωρεῖ ἀνακάλυψιν τῶν Ἑλαμιτῶν κάπου ἀπὸ τὸ 4.500 π.Χ. καὶ ἐντεῦθεν. Τώρα, τί ἄλλο νὰ γράψωμεν, ὅταν ἔχωμεν γραπτὸν κείμενον-μαρτυρίαν εἰς γραφήν, τῆς ὁποίας ἡ γένεσις κυμαίνεται γύρω εἰς τὸ 18.000 π.Χ. καὶ ἀνεκαλύφθη ἀπὸ λαὸν ὁ ὁποῖος διέτρεχεν ὄλον τὸν γνωστὸν (καὶ ἐνδεχομένως ἄγνωστον ἀκόμη καὶ εἰς τοὺς νεώτερους λαοὺς) κόσμον; Τὰ σχόλια περιττεύουν...

Τέλος, καὶ ἐν εἵδει ἐπιλόγου, ἐρχόμεθα εἰς τὴν «**Πινακίδα Ἀγίας Τριάδας μετὰ Γραμμικὴν Γραφήν Β**» (σελὶς 7290). Ἐδῶ διακρίνουμε τὸν ἀληθινὸν σπαραγμὸν τοῦ πατρὸς διὰ τὸν θάνατόν τοῦ υἱοῦ του καὶ τὸ αἶτημα τῆς δικαίας τιμωρίας τοῦ φονέως του, ὁ ὁποῖος δὲν εἶναι ἄλλος ἀπὸ τὸν Ἑκτορά. Ἀνεξαρτήτως τοῦ πότε ἐγινεν ὁ Τρωϊκὸς Πόλεμος, ἡ παροῦσα πινακὶς εἶναι πολὺ μεταγενεστέρα τῶν ὧσιν ἤδη ἐξετάσαμε μέχρι σήμερον, καθὼς ἔχουν πλέον συντελεσθῇ ἡ ἀποθέωσις τοῦ παγκοσμίου ἡγέτου Διός, ἡ ἐγκατάστασίς του εἰς τὸν Ὀλυμπόν καὶ ὁ κατακερματισμὸς τῆς «αὐτοκρατορίας» εἰς τὰ γνωστὰ ἐλληνικὰ κράτη τῆς μυκηναϊκῆς περιόδου.

Γιῶργος Πετρόπουλος

Ὅπως κάθε χρόνο, λόγω τῆς θερινῆς περιόδου, τὸ ἐπόμενο 128ο τεῦχος τοῦ «Δ» τοῦ μηνὸς Αὐγούστου θὰ κυκλοφορήσῃ συσσωματωμένο στὸ 129 τεῦχος τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου στὶς 15 Σεπτεμβρίου στὴν Ἀθήνα καὶ στὶς 18 Ὀκτωβρίου στὴν ἐπαρχία καὶ τὴν Κύπρο.

Σε ποιούς ἀνήκουν;

Ἑλληνισμός τῆς Ἰωνίας. Πρόσφυγες τοῦ '22. Ξερριζωμένοι γιὰ πάντα ἀπ' τὶς προγονικὲς τοὺς ἐστίες, ἀνήμεροι πλέον νὰ ξαναγυρίσουν πίσω ὀριστικά. Καὶ ἐπισκέπτονται, ὅταν μποροῦν, οἱ λιγοστοὶ ὑπερήλικες, ποὺ ἀπέμειναν, τὴν γῆ τῆς Ἰωνίας σ' ἓνα ὕστατο γιὰ πολλοὺς ἀπ' αὐτοὺς προσκύνημα, γιὰ ἓναν ὕστατο ἀσπασμό καὶ ἀποχωρισμό τῶν πατρικῶν τοὺς ἐστιῶν. Καὶ δακρύζουν βλέποντας κάποιους ἄλλους νὰ μένουν ἐκεῖ, ὅπου αὐτοὶ μεγάλωσαν, βλέποντας ξένους νὰ οἰκειοποιοῦνται τὶς δικὲς τοὺς περιουσίες καὶ σπίτια. Τὸν μόχθο τόσων γενεῶν. Δακρύζουν βλέποντας τοὺς δικούς μας ἱεροὺς ναοὺς τῆς Περγάμου, τῆς Ἐφέσου καὶ τόσων ἄλλων ἐλληνικῶν πόλεων, νὰ ἀποτελοῦν σήμερα «τουρκικὴ πολιτιστικὴ κληρονομία» καὶ νὰ υποβιβάζονται ἀπλὰ καὶ μόνο στὸ ἐπίπεδο τοῦ τουριστικοῦ ἀξιοθεάτου. Καὶ κυλάει τὸ δάκρυ ἀργὰ στὰ αὐλάκια, ποὺ ὁ χρόνος ἔσκαψε στὰ σκληρὰ πρόσωπά τους. Καὶ τὸ βλέμμα ἀπλανές, καρφωμένο κάπου ἀνάμεσα στὸ χθές καὶ στὸ σήμερα. Στὸ ἐνδιάμεσο διάστημα τῆς ντροπῆς. Χάθηκε πιά ἡ ἐλπίδα; Αὐτὸ τὸ δάκρυ θάναί ἀραγε καὶ τὸ τελευταῖο;

Ἀθήνα. Χιλιόμετρα μακριὰ ἀπ' τὴν γῆ τῆς Ἰωνίας. Ἀκρόπολη. Τὸ ξεπούλημα συνεχίζεται. Αὐτὴν τὴν φορὰ ἰδιοκτητῆς τὸ «Ἑλληνικό» κράτος. Τὸ οἰκόπεδο «Παρθενῶνας» ἐνοικιάζεται, δὲν πωλεῖται, γιὰτὶ ἔκρινε ὁ ἰδιοκτήτης, ὅτι ἡ ἐπιχείρησις θὰ εἶναι πιὸ ἐπικερδής. Τὸ τυλίξαμε καὶ μὲ σχοινάκι γύρω-γύρω, ἔτοιμο καὶ γιὰ συσκευασία-δῶρο, ἔαν στὸ μέλλον ἀποφασίσουμε νὰ τὸ πουλήσουμε. Μάλιστα τώρα τελευταῖα ὁ ἰδιοκτήτης κατὰλαβε, ὅτι χρειάζονται καὶ μερικὲς μικροεπισκευές, γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ γίνουμε ἀνταγωνιστικότεροι στὸ σύγχρονο μάρκετινγκ. Μπορεῖ βέβαια καὶ νὰ τὸν σοβαντίσουμε ἀκόμα - - τὸν ναὸ ποὺ βρίσκεται μέσα στὸ οἰκόπεδο - , ἂν τὸ μεγάλο ἀφεντικό διατάξει.

Ἔτσι τὸ μεγάλο ἀφεντικό διέταξε καὶ ἀπαγορεύτηκε ἡ δωρεὰν εἴσοδος Ἑλλήνων στους ἀρχαιολογικοὺς χώρους. Μάλιστα. Ἀρχαιολογικὸς χώρος ὁ ναὸς τῆς Πολιάδος Ἀθηνᾶς, τὸ ἴδιο τῆς Ἀθηνᾶς Νίκης, τὸ Ἐρέχθειον καὶ τὸ ἱερὸ τῆς Ἀρτέμιδος. Ἀρχαιολογικοὶ χώροι ὅλοι οἱ ἱεροὶ ναοὶ τοῦ ἐλληνικοῦ πνεύματος, οἱ ἱεροὶ ναοὶ τῶν Ἑλλήνων, ποὺ, ἀφοῦ τοὺς κατέσκαψαν καὶ τοὺς ἐξαφάνισαν ἀπὸ προσώπου γῆς τοὺς περισσότερους, φοβούμενοι τώρα ἀκόμα καὶ τὰ ἐρείπιά τους τοὺς υποβιβάζουν στὴν κατηγορία τῶν «ἀρχαιολογικῶν εὐρημάτων» καὶ «χώρων». Τόσο μίσος ἀλήθεια; Τόσος φόβος λοιπόν; Ἡ ἀδιαντροπιὰ καὶ ὑποκρισία; Ὅλα μαζί συμπληρώνουν τὸ πᾶζλ τῶν 160 χρόνων ποὺ ὀνομάζεται «Νεοελληνικὸ Κράτος».

Καὶ εἶναι πράγματι μιὰ θλιβερὴ κατάντια, ἓνας πραγματικὸς ξεπεσμός, ἱεροὶ χώροι, ὅπου μέσα τους γαλουχήθηκαν γενιὲς καὶ γενιὲς Ἑλλήνων, ἱεροὶ χώροι, ὅπου μέσα τους βαπτίστηκαν ἀνθρώπινες συνειδήσεις στὸ ὄνομα τῆς ἐλευθερίας, τῆς δικαιοσύνης καὶ ὅλων τῶν ἀρετῶν ποὺ χαρακτηρίζουν τὸν Ἑλληνικὸ πολιτισμό, νὰ προσφέρονται σήμερα ὡς τουριστικὸ ἀξιοθέατο ἐφάμιλλο τῆς γιορτῆς τοῦ κρασιοῦ καὶ τῆς πλάζ τοῦ Ε.Ο.Τ. στὴν Βουλιαγμένη. Ἔτσι κατάντησαν οἱ ναοὶ μας, ὥστε ὁ κάθε ἀδαὴς πληρώνοντας τὸ ἀντίτιμο ἐνὸς εἰσιτηρίου νὰ μπορεῖ νὰ ἀσελγεῖ εἰς βάρος μιᾶς θρησκείας, μιᾶς φιλοσοφίας, μιᾶς ιδέας στους ἱεροὺς βωμοὺς καὶ χώρους, ὅπου αὐτὴ ἀναπτύχθηκε καὶ μεγαλοῦργησε.

Ὅχι ἄλλο πιά. Φτάνει τὸ ξεπούλημα τῶν ἰδανικῶν μας. Ὑπάρχει καὶ ντροπὴ. Γιὰτὶ εἶναι ντροπὴ, οἱ ἱεροὶ μας ναοὶ νὰ γίνονται προϊόντα ἐκπορνέυσεως. Εἶναι ντροπὴ, νὰ ἐκδίδονται ἐπὶ χρήμασι οἱ ἱερὲς ἐστίες τῶν Ἑλλήνων. Εἶναι ντροπὴ, καὶ χαρακτηρίζει ἀνάλογα αὐτοὺς ποὺ τὸ προκάλεσαν, νὰ ἔχουν καταστήσει τὰ ἱερὰ τῶν Ἑλλήνων χαμαιτυπεῖα, ἀλόγιστη θυσία στὸν βωμὸ τῶν προσωπικῶν συμ-

→
φερόντων κάποιων άδηφάγων έκμεταλλευτών, πού τολμούν νά όνομάζονται και νά έμφανίζονται ώς "Έλληνες.

Μά σέ ποιούς άνήκουν τελικά οί ιεροί ναοί του 'Ελληνικού πνεύματος; Ποιοί είναι αυτοί πού αúτεπάγγελτα όνομάζονται σωτήρες και αúτοδιορίζονται προστάτες τους; Και σέ τί διαφέρουν τελικά οί ιδιοκτήτες αúτου του οίκοπέδου από τους ιδιοκτήτες του άλλου, τής 'Ιωνίας; Πού διαφέρουν οί πρακτικές τους και ό συλλογισμός τους; Γιατί και για τους δύο, 'Ελληνικοί ιεροί ναοί θεωρούνται τουριστικώς έκμεταλλεύσιμοι και συναλλαγματικώς προσοδοφόροι. "Ίσως διαφέρει μερικές φορές άπλά τó νόμισμα, με τó όποίο πληρώνονται, με άντάλλαγμα τó ξεπούλημα και τόν έξευτελισμό «Νεοέλληνες» και «Τούρκοι». Σέ τί διαφέρουν; Σήμερα μέσα άπ' αúτό έδω τó άρθρο διατυπώνεται μιá πρόταση και ταυτόχρονα δίνεται σέ κάποιους έστω και καθυστερημένα μιá εύκαιρία για νά έπανορθώσουν:

"Ίσως δέν είχατε καταλάβει τó μέγεθος του άίσχους, ίσως δέν είχατε διανοηθεί ότι μετά από τόσους αιώνες και μετά από τόσους διωγμούς θά είχαν άπομείνει ακόμα σ' αúτόν τόν τόπο ΕΛΛΗΝΕΣ, πού θά νοιάζονταν για τήν πραγματική τους πολιτιστική κληρονομιά και τίς πατρογονικές τους έστιές. Ναι, είναι αλήθεια, οί βωμοί, πού πάνω τους έκαίγε άσβεστη για αιώνες ή φλόγα του πολιτισμού και τής αλήθειας, ή φλόγα του εύγενοús και του ώραιου, έπαψαν πιά νά ύπάρχουν. 'Η φλόγα έσβησε πάνω στο άψυχο μάρμαρο. Μά κάνετε τó λάθος νά πιστέψετε, ότι έσβησε και άπ' τίς καρδιές μας.

"Ας άφήσετε λοιπόν τά έπιχειρήματα για συνάλλαγμα, τουρισμό, αξιοποίηση και άς τολμήσετε. "Ας καταλάβετε επιτέλους, ότι ένας λαός, πού για αιώνες κατείχε τά πρωτεία σέ όλους τους τομείς τής ανθρώπινης δραστηριότητας και του πολιτισμού, δέν μπορεί άλλο πλέον νά κάνει τόν ύπνρέτη τών ξένων. Δέν μπορεί πιά νά κάθεται πίσω από ένα ταμείο και νά κόβει εισιτήρια ύποβιβάζοντας τόν έαυτό του και τόν ίδιο του τόν πολιτισμό στο έπίπεδο του είσπράκτορα. Οί ιεροί μας ναοί ΤΩΡΑ νά ξαναπάρουν τήν θέση πού τους άρμόζει. Οί λέξεις νά ξαναβρούν τήν σημασία τους. "Έτσι για κάθε 'Ελληνικό ιερό ναό: • Νά καταργηθεί ή έξευτελιστική για τόν ίδιο τόν ναό καταβολή «είσιτηρίου» • νά άπαιτείται ή άνάλογη συμπεριφορά ή άρμόζουσα σέ ιερό χώρο από τους εύρισκομένους μέσα σ' αúτόν • νά καθαρίζονται με έπιμέλεια, χωρίς νά θυμίζουν τήν σημερινή τους άθλία εμφάνιση, όμοια με χωματερές ή βουστάσια • νά έπαναχαρακτηριστούν και νά ξανανοίξουν ώς ιεροί ναοί δίνοντάς μας έτσι τó δικαίωμα νά πιστέψουμε, ότι ή έποχή του σκοταδισμού και του στείρου φανατισμού έχει πλέον άνεπιστρεπті παρέλθει • τέλος άς άποδείξετε με έργα και όχι με λόγια ότι αξίζετε νά όνομάζεσθε "Έλληνες.

Είμαι σκληρός μαζί σας, γιατί και ή ιστορία σας ήταν και είναι σκληρή με τους «παραβάτες» ή «άποστάτες» σάν κι έμάς. Γιατί δυστυχώς είναι έπίσημα «παραβάτης» ή «άποστάτης» σήμερα όποιος προσπαθεί νά διατηρήσει τήν 'Ελληνικότητα του ίδιου και τής γής του. Και σάν άδιάψευστο μάρτυρα και έπίλογο παραθέτω τά λόγια του «δικού σας» πατριάρχη Γενναδίου Σχολαρίου: «"Έλλην ών τή φωνή, ούκ άν ποτε φαίην "Έλλην είναι, διά τó μη φρονείν ώς έφρόνουν ποτέ οί "Έλληνες. Και εί τίς έρωτό με τίς ειμί, άποκρινούμαι: Χριστιανός».

"Όλοι έσείς μακάρι νά άποδείξετε, ότι είσαστε άξιοι νά άποκαλείστε "Έλληνες. Μακάρι...

Νέμεσις

ΚΩΝ. Β. ΚΟΥΤΡΟΥΒΕΛΗΣ

Μακεδόνες - Σλαῦοι - Σκοπιανοί

Ἡ ἑλληνικὴ ἱστορικὴ καὶ φυλετικὴ
κυριαρχία στὴ χερσόνησο τοῦ Αἴμου

1. ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ ΚΑΙ ΣΛΑΥΟΙ

Ὁ τόπος «Μακεδόνος» στὶς ἀνατολικὲς πλαγιὲς τῆς Πίνδου, πού εἶχε ὀνομασθεῖ ἔτσι ἀπὸ τὸν ἐγγονὸ τοῦ Πελασγοῦ πού εἶχε ἔλθει ἀπὸ τὴν Ἀρκαδίαν, ἐξακολουθοῦσε νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἡροδότου, ὅπως ἀναφέρεται στὴν παρ. 56 τοῦ βιβλίου τῆς «Κλειούς». Κι ὅπως ἀναφέρει ὁ διάσημος Γερμανὸς ἱστορικὸς Ἰωάννης-Γουσταῦος Droysen στὸ βιβλίο του «*Ἱστορία τοῦ Μακεδονικοῦ Ἑλληνισμοῦ*» (μετ. Ἰ. Πανταζίδου, 1899): «Οἱ Μακεδόνες (ὡς λαὸς) ἀνῆκαν εἰς τὰ Πελασγικὰ ἐκεῖνα φύλα, τὰ ὁποῖα εἶχαν καταλάβει ὁλόκληρην τὴν ἑλληνικὴ γῆ. Ἡ θρησκεία καὶ τὰ ἥθη τῶν Μακεδόνων προδίδουν τὴν αὐτὴν καταγωγὴν. Καὶ ἡ Μακεδονικὴ γλῶσσα κεῖται πολὺ πλησίον τῶν πλέον ἀρχαίων ἑλληνικῶν διαλέκτων». Στὶς σελίδες 86-88 τοῦ ἴδιου βιβλίου τοῦ Droysen σημειώνει, ὅτι «οἱ Πελασγοὶ κατοικοῦν μέχρι τῶν ἀγνῶν ὑδάτων τοῦ Στρυμόνος καὶ ἡ χώρα τοὺς περιλαμβάνει τὰ Δωδωναῖα ὄρη, τὴν παρὰ τὴν Πίνδον χώραν καὶ τὶς εὐρύχωρες πεδιάδες τῆς Παιονίας».

Ὅπως ἀποδείχθηκε στὴν προηγουμένη παράγραφο, ἡ Θεσπρωτία καὶ τὰ Δωδωναῖα ὄρη καθὼς καὶ οἱ δύο πλευρὲς τῆς Πίνδου ἦσαν πραγματικὰ Πελασγικές. Τὰ μέχρι Στρυμόνος ποταμοῦ ὄρια ἀνταποκρίνονται σὲ μεταγενέστερους χρόνους ἐξαπλώσεως τοῦ Μακεδονικοῦ Κράτους. Ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλικῆς δυναστείας στὸν τόπο τῶν Μακεδνῶν ἀρχίζει μὲ τὸν Κάρανον ἀπὸ τὸ Ἄργος, γιὰ τὸν ὁποῖον ὁ Διόδωρος ὁ Σικελιώτης («*Ἱστορικὴ Βιβλιοθήκη*», βιβλ. Ζ', παρ. 15, μετ. Ἀπ. Παπανδρέου, ἐκδ. Ἑκδ. Ὁργανισμὸς Γεωργιάδης, σελ. 26-27) λέγει: «Ὁ Κάρανος μὲ δυνάμεις Ἀργείων καὶ ἄλλων Πελοποννησίων βάδισε ἐναντίον τῆς Μακεδονίας, γιὰ νὰ βοηθήσῃ τὸν βασιλεῖα τῶν Ὀρεστών, ὁ ὁποῖος βρισκόταν σὲ πόλεμον μὲ τοὺς γείτονές του τοὺς Ἑορδαίους, μὲ ἀνταμοιβὴ τὴν μισὴν χώραν του, ὅταν τελειώσῃ ὁ πόλεμος. Ἔτσι κι ἐγίνε, καὶ ὁ Κάρανος βασίλευσε στὴν χώρα, πού πῆρε γιὰ 30 χρόνια. Ἀξιόπιστοι ἱστορικοὶ ἀνάγουν τὴν γεναλογία τοῦ Μακεδονικοῦ βασιλείου στὸν Ἡρακλῆ. Ἀπὸ τὸν Κάρανον, πού ἦταν ὁ πρῶτος βασιλεὺς πού ἔνωσε καὶ κράτησε τὴν ἐξουσία τῶν Μακεδόνων (Μακεδνῶν), ὡς τὸν Ἀλέξανδρον, πού ὑπέταξε τὴν Ἀσίαν, ἀριθμοῦνται 24 βασιλεῖς καὶ τετρακόσια ὀγδόντα (480) χρόνια».

Ἐκ τούτου προκύπτει, ὅτι:

Ἀνοδος Μ. Ἀλεξάνδρου στὸ θρόνον	:336 πρὸ Χριστοῦ
Μέχρι ἀναλήψεως τῆς βασιλείας ὑπὸ Κάρανου	:480 χρόνια
Ἐναρξὴ τῆς δυναστείας	:816 πρὸ Χριστοῦ

Τὸ προηγούμενο ἀποτέλεσμα συμφωνεῖ μὲ τὰ λεγόμενα τοῦ Διοδώρου τοῦ Σικελιώτου στὴν παρ. 17 τοῦ ἀναφερθέντος βιβλίου του, ὅπου σημειώνει, ὅτι «ὁ Κάρανος ἀναχώρησε γιὰ τὴν Ὀρεστίδα πρὶν ἀπὸ τὴν πρώτη Ὀλυμπιάδα».

Γιὰ τὸ θέμα τῆς καταγωγῆς τῶν ἡγεμόνων τῆς Μακεδονίας ὁ Ἡρόδοτος στὸ βιβλίο του «Τερψιχόρη» παρ. 22 (μετ. Γ.Α. Σκαλίδου, ἐκδ. ἐφημ. «Ἑλευθ. Ἀν-

θρῶπος», 1932-33 σελ. 271) σημειώνει: «Οἱ ἡγεμόνες τῆς Μακεδονίας, οἱ ἀπὸ τοῦ Περδίκκου καταγόμενοι, εἶναι Ἕλληνες, καθὼς λένε αὐτοὶ κι ὅπως ἔμαθα ἐγὼ καὶ θὰ τὸ ἀποδείξω στὴ συνέχεια. Προκειμένου ὁ Ἀλέξανδρος τοῦ Ἀμύντα τοῦ Α' νὰ λάβει μέρος στοὺς ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες (στοὺς ὁποίους ἐλάμβαναν μέρος μόνον Ἕλληνες), ἀπέδειξε ὅτι ἦτο Ἀργεῖος. Ἐκρίθη ὅτι ἦτο Ἕλληνας, ἀγωνίστηκε στὸ στάδιον καὶ ἦλθε δεύτερος». Μεταξὺ τοῦ Καρανίου καὶ τοῦ Περδίκκα, καθὼς ἀναφέρει ὁ Διόδωρος ὁ Σικελιώτης στὴν παρ. 17 τοῦ Ζ' βιβλίου του, «ἐβασίλευσε ὁ γιὸς τοῦ Καρανίου Κοένος γιὰ 32 χρόνια καὶ μετὰ ὁ Τυρίμμας γιὰ ἄλλα 43 χρόνια». Ἡ ὑπερηφάνεια τῶν βασιλέων τῆς Μακεδονίας περὶ τῆς ἐλληνικῆς τῶν καταγωγῆς ἀποδεικνύεται στὴν προσφώνηση τοῦ Ἀλεξάνδρου, γιου τοῦ Ἀμύντα τοῦ Α', πρὸς τοὺς πρέσβεις τῶν Περσῶν, πού, ὅπως ἀναφέρει ὁ Ἡρόδοτος στὴν παρ. 20 τοῦ ἀναφερθέντος βιβλίου του, εἶπε: «ἀνὴρ Ἕλληνα, βασιλεὺς τῶν Μακεδόνων, σὰς προσέφερεν ἡδονὰς τραπέζης καὶ κοίτης». Ἐκτὸς τοῦ Ἀλεξάνδρου στοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες ἔλαβαν μέρος κι ἄλλοι Μακεδόνες, καὶ ὁ Κλίτων ἀνεδείχθη νικητὴς στὸ στάδιο στὴν 113ῃ Ὀλυμπιάδα, ὁ Ἀντίγονος στὸ ἴδιο ἀγώνισμα κατὰ τὴν 122α καὶ 123ῃ καὶ ὁ Σέλευκος στὸ ἴδιο ἀγώνισμα στὴν 128ῃ Ὀλυμπιάδα.

Τὰ ὅρια τοῦ κράτους τῶν Μακεδόνων τὴν ἐποχὴ τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν Δαρείου, ὁ Μεγάβαζος προελαύνων ἐναντίον τους τὰ βρῆκε στὴν Πρασιάδα λίμνη καὶ στὸ ὄρος Δύσσωρον. Κατὰ τὸν Ἡρόδοτο (βιβλ. Ζ' παρ. 128), «ἡ στρατιὰ τοῦ Ξέρξου ἐπέρασε διὰ τῆς Ἀνω Μακεδονίας καὶ διὰ τῆς χώρας τῶν Περραιβῶν (περιοχῆς σημερινοῦ Τυρνάβου), ὅπου στὴν πόλιν Γόννοι ὑπῆρχε κι ἄλλη διάβαση πρὸς Θεσσαλίαν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν εἰσῆλθε σ' αὐτήν». Κατὰ τὸν Στράβωνα (Γεωγραφικά, βιβλ. Ζ', κεφ. 7ον, μετ. Κ. Θ. Ἀραποπούλου, ἔκδ. «Πάπυρος», 1975, σελ. 925) «ἡ χώρα, ἡ ὁποία ἐκτείνεται ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῶν Μακεδονικῶν ὁρέων (τῆς Πίνδου) καὶ τῆς Παιονίας μέχρι τοῦ Στρυμόνος ποταμοῦ, κατέχεται ὑπὸ τῶν Μακεδόνων, Παιόνων καὶ μερικῶν ὀρεσιβίων Θρακῶν. Μερικοὶ συγγραφεῖς λέγουν, ὅτι ἡ περιοχὴ μεταξὺ τοῦ Στρυμόνος καὶ τοῦ Νέστου ἀνήκει στὴν Μακεδονία», πρᾶγμα τὸ ὁποῖον βεβαιώνει καὶ ὁ ἴδιος στὴν σελίδα 965 τοῦ ἴδιου βιβλίου. Ἐπίσης βεβαιώνει στὴ σελίδα 945, ὅτι «καὶ αὕτη βεβαίως ἡ Μακεδονία εἶναι Ἑλλάδα».

Ὁ Μ. Λεφτσένκο στὴν «Ἱστορία τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας» (μετ. Γ. Ν. Βιστάκη, ἔκδ. Γ. Ἀναγνωστίδη, σελ. 84) ἀναφέρει, ὅτι ὁ αὐτοκράτορας τοῦ Βυζαντίου Ἰουστινιανὸς (527-565 μ.Χ.) «καταγόταν ἀπὸ οἰκογένεια χωρικῶν τῆς Ἰλλυρίας, ἐγκατεστημένης στὰ περίχωρα τῶν Σκοπίων (Uskub), τὰ ὁποῖα εὐρίσκοντο στὰ σύνορα τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Ἀλβανίας». Στὸ σημεῖο αὐτὸ ὁ ὑποστράτηγος Δ. Ζαγκλῆς στὸ βιβλίο του «Ἡ Μακεδονία τοῦ Αἰγαίου καὶ οἱ Γιουγκοσλαῦοι», Ἀθήνα 1975, σελ. 80, σημειώνει: «Ἡ καταγωγὴ τοῦ αὐτοκράτορα Ἰουστινιανοῦ κατὰ τίς μαρτυρίες τῶν χρονογράφων Προκοπίου καὶ τοῦ Ἀγαθίου (ὁ ὁποῖος ἦταν σύγχρονος τοῦ Ἰουστινιανοῦ καὶ ἔγραψε τὴν βιογραφία τοῦ αὐτοκράτορα σὲ ὀκτὼ βιβλία) ἦταν ἡ Ἰλλυριακὴ πόλιν Βεδερίαν, ἡ ὁποία μετονομάστηκε σὲ Ἰουστινιανὴ καὶ δὲν ἦταν ἄλλη ἀπὸ τὴν ἐλληνικὴ πόλιν Λιχνιδόν, τὴν σημερινὴ Ἀχρίδα, μὲ τὴν ὁποία οὐδεμία σχέση ἔχει ἡ Δαρδανία, ἡ ὁποία ἦταν ἐπαρχία τῆς Μακεδονίας μὲ πρωτεύουσα τοὺς Σκούπους (Uskub), τὰ σημερινὰ Σκόπια». Ὁ Μ. Λεφτσένκο στὴ σελ. 107 τοῦ ἀναφερθέντος ἔργου του σημειώνει, ὅτι «τὸ Βυζάντιο συγκροτοῦσε (ἀπὸ τὸ 500 περίπου μετὰ Χριστὸν) σώματα διαφυλάξεως τῶν συνόρων ἀπὸ τοὺς βαρβάρους, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦσαν καὶ οἱ Σλαῦοι, ἀλλὰ ὑπὸ Βυζαντινὰς σημαίας». Ὁ Δ. Ζαγκλῆς στὴ σελ. 427 τοῦ ἀναφερθέντος ἔργου του καταχωρεῖ, ὅτι «τὸ ἔτος 1300 μ.Χ. τὰ ὅρια τοῦ

Ἑλληνικοῦ Κράτους τοῦ Βυζαντίου στὴ Μακεδονία ἐστηρίζοντο στὰ φρούρια τῆς Στρώμνιτσας, τοῦ Προυσάκου, τοῦ Πριλάπου (Πιρλέπ) καὶ τῆς Ἀχρίδος, ἐπειδὴ τὰ Σκόπια, εἰς τὰ ὁποῖα ἔφθαναν τὰ σύνορα στὰ προηγούμενα χρόνια, εἶχαν καταληφθῇ ἀπὸ τοὺς Σέρβους τὸ 1283 μ.Χ.». Ὁ H.G. Wells στὴν «Σύντομη Παγκόσμια Ἱστορία» του (μετ. Χ. Γραμμένου, ἔκδ. «Ἀγκυρα», 1971, σελ. 115) γράφει, ὅτι «ἡ γλῶσσα τῶν Μακεδόνων ἔμοιαζε πολὺ μὲ τὴ γλῶσσα τῶν Ἑλλήνων».

Μετὰ τὴν λήξη τοῦ Ρωσοτουρκικοῦ πολέμου 1876-78 ὑπεγράφη μεταξὺ τῶν ἐμπολέμων ἡ «Συνθήκη τοῦ Ἀγίου Στεφάνου» τῆς 3ης Μαρτίου τοῦ 1878, διὰ τῆς ὁποίας ἰδρύετο ἡ Μεγάλῃ Βουλγαρία, στὴν ὁποία παρεχωρεῖτο ὁλόκληρῃ ἡ Μακεδονία μέχρι Καστοριάς, συμπεριλαμβανομένων καὶ τοῦ Μοναστηρίου, τῆς Ἀχρίδας καὶ τῶν Σκοπίων, μέχρι Αἰγαίου Πελάγους πρὸς νότον καὶ Εὐξείνου Πόντου πρὸς ἀνατολάς. Τότε, ὅπως σημειώνει ὁ Γ.Α.Λ. στὸ βιβλίο του «Ἡ ἐναντίον τῆς Μακεδονίας Βουλγαροκομμουνιστικὴ ἐπιβουλὴ» (ἔκδ. Γεν. Ἐπιτ. Στρατοῦ, 1963, σελ. 38), ὁ πρεσβευτὴς τῆς Ρωσίας στὴν Κωνσταντινούπολη στρατηγὸς κόμης Ἰγνάτιεφ ἐδήλωσεν πρὸς τοὺς Βουλγάρους: «*Τώρα οἱ Ἕλληνες ἄς πᾶνε κολυμβῶντας στὴν Κωνσταντινούπολη*». Τὸ «θαῦμα» γιὰ τὴν Βουλγαρία δὲν κράτησε παρὰ μόνο μέχρι τῆς 13ης Ἰουλίου τοῦ 1878, ὁπότε ὑπεγράφη ὑπὸ τὴν προεδρία τοῦ Βίσμαρκ καὶ μὲ τὴν συμμετοχὴ Ρωσίας, Ἀγγλίας, Γαλλίας, Τουρκίας καὶ Ἑλλάδος ἡ συνθήκη τοῦ Βερολίνου τῆς 13ης Ἰουλίου 1878, διὰ τῆς ὁποίας ἀνετρέπετο ἡ συνθήκη τοῦ Ἀγίου Στεφάνου τῆς 3/3/1878, καὶ ἡ Βουλγαρία, περιορισθεῖσα ἐδαφικῶς, καθίστατο αὐτόνομος, φόρου ὑποτελὲς στὸν Σουλτᾶνο. Τὰ σύνορα τῶν δημιουργουμένων στὴν Ἑλληνικὴ Χερσόνησο χωρῶν θὰ καθορίζοντο δι' ἀπ' εὐθείας συνεννοήσεως τῶν ἐνδιαφερομένων κρατῶν.

Μετὰ ἄρχισαν οἱ Βαλκανικοὶ λεγόμενοι πόλεμοι καὶ ὁ καθένας ἄρπαζε διὰ τῆς βίας ὅ,τι μπορούσε. Ἐπακολούθησε ὅμως μία ἀκόμη συνθήκη, ἀπὸ τὶς πολλές, ἡ τοιαύτη τοῦ Βουκουρεστίου τῆς 28ης Ἰουλίου 1913, καὶ ἡ Βουλγαρία ὑποχρεώθηκε νὰ παραχωρήσῃ τὸ μείζον μέρος τῆς Μακεδονίας στὴν Ἑλλάδα καὶ στὴ Σερβία, τὴν Δοβρουτσᾶ στὴ Ρουμανία καὶ τὴν Ἀνατολικὴ Θράκη στὴν Τουρκία. Ἔτσι, ἐνῶ παλιὰ ὅ,τι ἀποκτᾶτο διετηρεῖτο μὲ τὰ ὅπλα καὶ τοὺς νεκρούς, ἡ ἀνθρωπότης προοδεύουσα ἔφθασε στὸ σημεῖο νὰ πολεμᾷ μὲν γιὰ ἐπέκταση, ἀλλὰ τὰ ὅριά της νὰ καθορίζονται ἀπὸ διασκέψεις ξένων μὲ στάθμῃ τὰ συμφέροντά τους. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο ἓνα μέρος τῆς Μακεδονίας μας, ἡ ὁποία ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Μακεδνοῦ στὰ προϊστορικὰ χρόνια μέχρι τὸ ἔτος 1283 μετὰ Χριστὸν ἔφθανε μέχρι τὰ Σκόπια, ὅπως ἀναφέρθηκε πιὸ πάνω, περιήλθε στὴν Σερβία, κληρονομήθηκε στὴν Ὁμοσπονδία τῆς Γιουγκοσλαβίας, ἀφοῦ ἐνεφανίσθη σὰν συνεχιστὴς τῶν ὑποχρεώσεων τῆς Σερβίας πρὸς τὸν ἐξωτερικὸν χῶρο.

Καὶ τώρα τὸ μέρος αὐτὸ τῆς Μακεδονίας κατέχεται ἀπὸ τὰ Σκόπια, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦσαν μέρος τῆς ἀρχικῆς Σερβίας, ἡ ὁποία ὑπέγραψε τὴν συνθήκη τοῦ Βουκουρεστίου καὶ στὴ συνέχεια ἀποτελοῦσε πάλι μέρος τῆς Γιουγκοσλαβίας. Ξαφνικά, μόλις παρέλυσεν ἡ κομμουνιστικὴ κατοχὴ ἐπὶ τῆς Ὁμοσπονδίας τῆς Γιουγκοσλαβίας, παρουσιάστηκε τὸ κράτος τῆς Λαϊκῆς Δημοκρατίας τῶν Σκοπίων, ἀνακήρυξε τὴν ἀνεξαρτησίαν του καὶ παρουσιάστηκε στὸ διεθνὲς χῶρο ζητώντας ἀναγνώριση ὑπάρξεως μὲ τὸν τίτλο «Δημοκρατία τῆς Μακεδονίας», τὸν ὁποῖον ἔφερε ἀπὸ τοῦ 1945 μονομερῶς καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς διεθνοῦς συναινέσεως.

2. ΣΚΟΠΙΑ - ΣΚΟΠΙΑΝΟΙ

«Τὰ Σκόπια (ἢ Σκοῦποι ἢ Uskub), Σκόμπλε σλανικά», ὅπως λέγει ὁ Δ. Ζα-

γκλής στη σελ. 81 του βιβλίου του «*Ἡ Μακεδονία τοῦ Αἰγαίου καὶ οἱ Γιουγκοσλαῦοι*», Ἀθήνα 1975, «*παραδόθηκαν στοὺς Ρωμαίους τὸ 168 π.Χ. σὰν ἑλληνικὴ πόλη*». Κατὰ τὸν Λεφτσένκο «*τὸ 488 μ.Χ. ἐξέλιπε ἡ ἀπειλὴ τῶν Ὀστρογότθων γιὰ τὴν Βυζαντινὴ αὐτοκρατορία καὶ ἄρχισε ἡ ἀπειλὴ τῶν Σλαύων. Τότε ὁμῶς ἀκόμη δὲν παρουσιάζανε σοβαρὴ ἀπειλὴ*». Παράλληλα περὶ τὸ 679 μ.Χ. κάνουν τὴν πρώτη ἐμφάνισή τους στὴ χερσόνησο τοῦ Αἴμου οἱ Βούλγαροι κι ἐγκατεστάθησαν ὑπὸ τῶν Βυζαντινῶν στὴν Δοβρουτσᾶ παρὰ τὸν Δούναβη, γράφει ὁ Γ.Α.Λ. στὴ σελ. 21 τοῦ ἀναφερθέντος ἔργου του. «*Στὴν περιοχὴ τοῦ Ἰλλυρικοῦ, καὶ στὰ Σκόπια, ὅπου ἔφταναν τὰ σύνορα τῆς Μακεδονίας*» κατὰ τὸν Μ. Λεφτσένκο (σελ. 84) «*μιλοῦσαν ἀκόμη τὴν Λατινικὴ γλῶσσα, ἡ ὁποία περὶ τὸν ἑβδόμον αἰῶνα, δηλαδὴ ὅταν ἄρχισαν νὰ στεριώνουν στὴν περιοχὴ οἱ Σλαῦοι, στὴν Ἀνατολικὴ Βυζαντινὴ Αὐτοκρατορία παραμερίζεται ὀριστικὰ (ἡ Λατινικὴ γλῶσσα) καὶ ἀντικαθίσταται ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ*». Ἡ πόλη τῶν Σκοπίων ἦταν σημαντικὴ, γράφει τὸ Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικὸν «*Ἡλιος*» καὶ κατὰ τὸν 14ον μ.Χ. αἰῶνα ἀποτελοῦσε τὴν καρδιὰ τῆς Σερβίας. Ὁ ἴδιος ὁ Μ. Λεφτσένκο στὴ σελ. 197 ἀναφέρει, ὅτι «*οἱ ἀδελφοὶ Κύριλλος καὶ Μεθόδιος, οἱ ὁποῖοι ἦσαν Χριστιανοὶ μοναχοὶ (ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκη), μετέβησαν στὴ Μεγάλῃ Μοραβία περὶ τὸ 863 μ.Χ., γιὰ νὰ διδάξουν τὴν Χριστιανικὴ πίστη καὶ νὰ γλυτώσῃ ἡ περιοχὴ ἀπὸ τὴν ἐπέλαση τοῦ Λατινικοῦ καὶ τοῦ Γερμανικοῦ κλήρου*». «*Πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του*», συμπληρώνει ὁ Γ.Α.Λ. στὸ βιβλίο του «*Ἡ ἐναντίον τῆς Μακεδονίας σλαβοκομμουνιστικὴ ἐπιβουλὴ*», Ἀθῆναι 1963 (σελ. 44), «*ὁ Κύριλλος ἐδημιούργησε τὸ Κυρίλλιον ἢ Κυριλλικὸν ἀλφάβητον διὰ τὴν γραφὴν τῆς Σλαυικῆς γλώσσας, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὸ Βυζαντινόν, προσαρμοσθέν εἰς τὴν Σλαυικὴν γλῶσσαν καὶ τοὺς φθόγγους της*». Τοῦτο ἔχει ἤδη καθιερωθῇ ὡς ἐπίσημο ἀλφάβητο τῆς ρωσικῆς γλώσσας μέχρι σήμερα.

Ἕνας χάρτης τοῦ Γιουγκοσλαβικοῦ Βασιλείου τοῦ ἔτους 1937 τὴν χώρα τῶν Σκοπίων τὴν ὀνομάζει *Vadarska*.

Ὁ Γ.Α.Λ. στὴ σελίδα 257 τοῦ ἀναφερθέντος βιβλίου του γράφει γιὰ τὴν ἵδρυση τῆς Δημοκρατίας τῶν Σκοπίων: «*Ἡ πρώτη ἀνακήρυξίς τῆς Ὁμοσπονδουλαϊκῆς Δημοκρατίας τῶν Σκοπίων μὲ τὸ ὄνομα "Μακεδονία"* ἔγινε στὶς 8 Αὐγούστου 1944, στὸ Μοναστήρι, ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς Γιουγκοσλαβικῆς Ὁμοσπονδίας. Στις 11 Ὀκτωβρίου 1945 ἔγιναν στὰ Σκόπια μεγάλες γιορτὲς μὲ τὴν παρουσία τοῦ Στρατάρχη Τίτο, ὁ ὁποῖος στὸ λόγο ποὺ ἐξεφώνησε εἶπε μεταξὺ τῶν ἄλλων: «*Υπάρχουν στὴ Βουλγαρία ἄνθρωποι ποὺ λένε ὅτι οἱ Γιουγκοσλαῦοι δὲν εἶναι ἐλεύθεροι. Αὐτοὶ μιᾶνε περὶ ἀνεξαρτήτου Μακεδονίας, ἐπειδὴ αὐτὸ τοὺς ὑποδεικνύεται ἀπὸ τὸ ἐξωτερικόν*». Τελείωσε δὲ τὸ λόγο του μὲ τὴ φράση: «*Σήμερα ὑπάρχουν Μακεδόνες ἔξω τῆς Μακεδονίας. Αὐτοὶ εἶναι οἱ ἀδελφοὶ μας εἰς τὴν Μακεδονίαν τοῦ Αἰγαίου* (Ἑλληνικὴ Μακεδονία). Ἐμεῖς πιστεύουμε, ὅτι θὰ ἐνωθοῦν μ' ἐμᾶς στὴν Ὁμόσπονδον Γιουγκοσλαβικὴν Μακεδονίαν».

Ἀπὸ τότε, τὸ 1945, ἡ Δημοκρατία τῶν Σκοπίων ἐξαπέλυσε διεθνή ἐκστρατεία μονόπλευρης προπαγανδιστικῆς αὐτοπαρουσιάσεώς της, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ πείσῃ τοὺς ἀνιστόρητους ἡγέτες καὶ λαοὺς ἐπὶ τῶν ἀπόψεών της. Καὶ γιὰ νὰ υποστηρίξῃ τὴν παρουσίαν της στὸ χῶρο τῆς περιοχῆς μας, δημιούργησε καὶ ἰδίαν γλῶσσαν, τὴν «*Μακεδονικὴ γλῶσσα*», τὴν ἀποκαλουμένην «*Σλαυικὸν ἰδίωμα*», τὸ ὁποῖο ἀποτελεῖται ἀπὸ λέξεις ποὺ περιέχουν ρίζες Ὀμηρικῶν, Ἑλληνικῶν, Τουρκικῶν, Λατινικῶν, Ἰλλυριακῶν καὶ Σλαυικῶν ὀνομάτων, ὅπως γράφει ὁ Γ.Α.Λ. στὴ σελ. 4 τοῦ ἀναφερθέντος βιβλίου του. Ἀλλὰ ὁ Ε.Β. Πετρούνιαν τὸ 1984 σὰν «*εἰδικὸς ἐπιστήμονας*» ἄνευ εἰδικότητος, ὅπως ἀπεκαλύφθη, στὴ σελίδα 171 τοῦ βιβλίου του «*Νεοελληνικὴ Γραμματικὴ*» κρέμασε τὸ ἰδίωμα αὐτὸ στὴ

ξερριζωμένη τελείως «Ίνδοευρωπαϊκή μητέρα γλῶσσα», γιὰ νὰ λάβει ὀντότητα παρουσίας στὸ κόσμος, ἀπὸ τὸ ποτέ.

Στὴ διαστρέβλωση καὶ στὴν πλαστογραφία τῶν ἱστορικῶν γεγονότων ποὺ διαδραματίστηκαν στὴν Ἑλληνικὴ Χερσόνησο τοῦ Αἴμου δυστυχῶς πρωτοστάτησαν πολλοὶ ξένοι καὶ Σλαῦοι ἐπιστήμονες καὶ συγγραφεῖς. Ἐνδεικτικὰ ἀναφέρονται ὁ Τσέχος Schaffarič (1795-1861), ὁ Γερμανὸς ἱστορικὸς G. Niebuhr (1776-1831), ὁ Kasimir Szule καὶ ἄλλοι, ποὺ ἀναφέρονται στὸ βιβλίο τοῦ ὑποστράτηγου Δ.Δ. Ζαγκλῆ. Ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον παρουσιάζει τὸ βιβλίο τοῦ Σλαύου Dankonky, τὸ ὁποῖο ἐξεδόθη στὴ Βιέννη μὲ τὸ τίτλο *“Homerus Slavicis Dialectis Scripsit”* («Ὁ Ὅμηρος ἔγραψε στὴ Σλαυικὴν διάλεκτον»). Ἀποκορύφωμα τῆς διαστρεβλώσεως εἶναι τὸ βιβλίο τοῦ Δήμιτσα *«Τὰ Μακεδονικά»*, ὅπου ἀναφέρει (ἐκτὸς ἀπὸ τὰ προηγούμενα τοῦ Dankonky), ὅτι ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος, ὁ Ἀριστοτέλης καὶ ὁ Μωϋσῆς τῶν Ἰουδαίων ἦσαν καθαρόαιμοι Βούλγαροι (δηλαδὴ Σλαῦοι)... Καὶ ὅμως ὁ πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τῶν Σκοπίων ἐδήλωσε προσφάτως, ὅτι «εἶναι ἀδιανόητο, νὰ θεωρῇ κανεῖς τοὺς σημερινοὺς σλαυομακεδόνες ἀπογόνους τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου». Ὁ τίτλος «σλαυομακεδόνες» εἶναι ὅπως-δήποτε αὐθαίρετος τίτλος δύο λαῶν. Διότι ἡ ἐθνικὴ συνείδηση τῶν δύο λαῶν εἶναι τελείως διαφορετικὴ. Ἀλλὰ ἐὰν οἱ «σλαυομακεδόνες» δὲν εἶναι ἀπόγονοι τοῦ Μεγ. Ἀλεξάνδρου, οἱ «Μακεδόνες» ποὺ παραχωρήθηκαν στὴ Σερβία (σήμερα στὰ Σκόπια) μὲ τὴν συνθήκη τοῦ Βουκουρεστίου, οἱ ὁποῖοι εἶναι ἀπόγονοι τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, μποροῦν νὰ τὸ διακηρύξουν χωρὶς συνέπειες στὰ καφενεῖα τῶν Σκοπίων, τοῦ Μοναστηρίου, τῆς Στρώμνιτσας καὶ στὶς ἄλλες ἀρχαῖες Ἑλληνικὲς πόλεις; Ἀσφαλῶς ὄχι! Αὐτὸ εἶναι δεῖγμα «τῆς ἐλευθερίας τῶν Γιουγκοσλαύων», ποὺ διεκήρυξε ὁ Τίτο τὴν 11/10/1945.

Ἀλλὰ καὶ ὁ κ. Ντέγκο Μάλεσκι, ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν τῆς Δημοκρατίας τῶν Σκοπίων (ἐφημ. «Μεσημβρινή» 2-1-1992), ἐδήλωσε: «Δὲν μπορεῖ κάποιος ν' ἀπαιτεῖ (οἱ Ἕλληνες δηλαδὴ) ἀπὸ κάποιον ἄλλον (τοὺς Σκοπιανούς) ν' ἀρνηθῇ τὸ ὄνομά του. Πάντως ἔχω τὴν ἀποψη ὅτι ὑπάρχει διαφορὰ στὸ τί ἐννοοῦμε ἐμεῖς (οἱ Σκοπιανοὶ) *“Μακεδονία”* καὶ τί ἐννοεῖ ἡ Ἑλλάδα». Στὴ συνέχεια ὁ κ. Μάλεσκι εἶπε, ὅτι οἱ Σκοπιανοὶ θεωροῦν τοὺς ἑαυτοὺς τοὺς Σλάβους, ἂν καὶ κάποιοι ἱστορικοὶ ἰσχυρίζονται ὅτι εἶναι κάτοικοι τῆς ἀρχαίας Μακεδονίας». Ἐπίσης ὁ Πρωθυπουργὸς τῶν Σκοπίων κ. Κλιούσεφ (ἐφημ. «Μεσημβρινή» 26-5-1992) ἐδήλωσε στὴ Ρώμη: «Ἡ νεαρὴ δημοκρατία δὲν θὰ δεχθῇ ν' ἀλλάξῃ ὄνομα, ἀφοῦ κάθε ἀλλαγὴ ὀνόματος θὰ ἀποτελοῦσε προσβολὴ γιὰ τὴν κουλτούρα, τὶς παραδόσεις καὶ τὴ γλῶσσα τοῦ λαοῦ τῆς Μακεδονίας. Θὰ περιμένουμε, κατέληξε, μέχρις ὅτου ἡ Ἑλλάδα θὰ ἀποδεχθῇ τὴν ἀναμφισβήτητη ὑπαρξὴ τῆς Δημοκρατίας τῆς Μακεδονίας, μὲ τὴν ὁποῖαν ἐξ ἄλλου συνεργάζοταν, στὰ πλαίσια τῆς Γιουγκοσλαβικῆς Ὁμοσπονδίας, ἐδῶ καὶ μισὸν αἰῶνα».

Ὁ Τίτο στὶς 11-10-1945 ἀποκάλεσε τὸ λαὸ τῆς Δημοκρατίας τῶν Σκοπίων *«Μακεδόνες»*, καὶ ἡ Βουλγαρία τότε εἶχε ἐνδοιασμοὺς ὡς πρὸς τὴν ἐλευθερίαν τους. Ἀσφαλῶς δὲν ἐνδιαφερόταν γιὰ τοὺς «Μακεδόνες», ἀλλὰ γιὰ τοὺς Βουλγάρους, ποὺ ζοῦσαν τὸ κομμάτι τῶν ἐδαφῶν ποὺ παραχώρησε στὴ Σερβία μὲ τὴν συνθήκη τοῦ Βουκουρεστίου. Ὁ πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κ. Γκλγκόρφ τοὺς ἀποκάλεσε «σλαυομακεδόνες». Ποίους; Τοὺς Βουλγαρόφωνους; Τοὺς Ἀλβανόφωνους, οἱ ὁποῖοι τελευταίως διὰ δημοψηφίσματος ἀπεφάσισαν νὰ ἐνωθοῦν μὲ τὴν Ἀλβανία καὶ νὰ ἱδρῦσουν τὴν Δημοκρατίαν τῆς Ἰλλυριάδος; Ἡ τοὺς πραγματικὸς Μακεδόνες, οἱ ὁποῖοι εἶναι καθαροὶ ἀπόγονοι τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου καὶ ἐξεσλαβίσθησαν;

Ὁ κ. Μάλεσκι εἶπε, ὅτι *«οἱ Σκοπιανοὶ θεωροῦν τοὺς ἑαυτοὺς τοὺς Σλαῦους»*.

Τότε πού τὸ βρῆκαν τὸ ὄνομα «Μακεδονία» καὶ «Μακεδόνες»; Εἶπε ἀκόμη, ὅτι ἄλλο ἐννοοῦν οἱ Σκοπιανοὶ μὲ τὴ χρήση τοῦ ὀνόματος τῆς «Μακεδονίας» καὶ ἄλλο ἐννοοῦν οἱ Ἕλληνες. Δέχεται ὁμως, ὅτι οἱ Σλαῦοι Σκοπιανοὶ κατοικοῦν στὰ ἐδάφη τῆς ἀρχαίας Μακεδονίας. Καὶ ὁ κ. Κλιοῦσεφ εἶπε, ὅτι ἡ ἀλλαγὴ τοῦ ὀνόματος «Μακεδονία» θὰ ἀποτελοῦσε προσβολὴ στὴν κουλτούρα, στὶς παραδόσεις καὶ στὴ γλῶσσα τοῦ λαοῦ «τῆς Μακεδονίας». Οἱ θεωρίες αὐτές, κι ὅσες ἔχουν διατυπωθῇ στὰ 45 χρόνια ζωῆς τῆς νεαρᾶς Δημοκρατίας, ἔχουν μεγαλύτερη ἰσχὺ μπροστὰ στὰ 5.500 χρόνια τῆς κουλτούρας, τῶν παραδόσεων καὶ τῆς γλώσσας τῶν Ἑλλήνων τῆς Μακεδονίας; Οἱ Ἕλληνες λέγοντας «Μακεδονία» ἐννοοῦν μία ἱστορία 5.500 χρόνων, μὲ οὐσιαστικὴ μακεδονικὴ παρουσία στὸν χῶρο αὐτὸ τοῦ κόσμου ἀπὸ τὸ ἔτος 816 πρὸ Χριστοῦ μέχρι καὶ σήμερα, δηλαδὴ ἐπὶ 2808 χρόνια. Ἀπέναντι τούτων οἱ Σκοπιανοὶ τί τοποθετοῦν; Τίποτα! Διότι ἡ ἱστορία τους σὰν ἀνεξάρτητου κράτους μὲ διεθνὴ ἀναγνώριση δὲν ἔχει ἀρχίσει ἀκόμη. Κατὰ συνέπειαν εἶναι ἓνα ἀνύπαρκτο κράτος. Ἡ κουλτούρα, οἱ παραδόσεις καὶ ἡ γλῶσσα, τὴν ὁποίαν ἐπικαλοῦνται, ἀποτελοῦν προπαγανδιστικὴ ἐκστρατεία στὸν διεθνὴ χῶρο καὶ στοὺς ἀντίστοιχους λαοὺς, ἐπὶ 45 χρόνια τώρα, γιὰ νὰ τοὺς παραπλανήσουν, ἐπειδὴ οἱ ἡγέτες τῶν λαῶν καὶ οἱ λαοὶ δὲν γνωρίζουν τὴν ἱστορία καὶ τὴν γεωγραφία καὶ μάλιστα τοῦ συγκεκριμένου χώρου τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονήσου. Βρῆκαν δὲ πρόσφορο ἔδαφος, ἐπειδὴ ἡ Ἑλληνικὴ πλευρὰ ἀδράνησε σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα. Ἐὰν ὁμως ἔχουν ἀντίρρηση ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω, νὰ ἐπιτρέψουν σὲ διεθνεῖς ἀποστολὲς ἀρχαιολόγων, νὰ σκάσουν στὴ χώρα τους, γιὰ νὰ πειστοῦν ὅτι ἡ παρουσία τῶν Ἑλλήνων ἐκεῖ προηγείται τῆς ἀφίξεως τῶν Σλαύων κατὰ ἀρκετὲς χιλιετίες.

3. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ἱστορία καλεῖται ἡ καταγραφὴ γεγονότων τῆς ἀνθρωπίνης δραστηριότητος σ' ἓνα ὀρισμένο γεωγραφικὸ τόπο ἢ χῶρο στὸ πέρασμα τοῦ χρόνου. Ἔτσι σ' ἓνα τόπο στοιβάζονται πολλὰ ἱστορικὰ γεγονότα, τὸ ἓνα πάνω στὸ ἄλλο διαδοχικά, ὅταν ὁ λαὸς πού τὰ δημιουργεῖ κατοικεῖ σ' αὐτὸν τὸν τόπο μόνιμα, ὅπως οἱ Ἕλληνες στὴ χερσονήσο τοῦ Αἴμου. Ἀπόδειξη τούτου εἶναι ἡ ἱστορία τῶν Ἑλλήνων, πού ἀριθμεῖ 5.500 χρόνια. Ἐπιβεβαίωση τούτου ἀποτελεῖ ἡ ἔκθεση τῶν 1462 βιβλίων, μὲ θέμα μόνον τὸ λῆμμα «Μακεδονία», τὰ ὁποῖα ἐξετέθησαν ἀπὸ 3 ἕως 30 Ἰουνίου 1992 στὴ κεντρικὴ βιβλιοθήκη τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου τῆς Μακεδονίας μὲ τὴν πρωτοβουλία τῶν κ.κ. Γ. Μητράγκα καὶ Α. Καραθανάση. Ἀπὸ αὐτὰ οἱ 1073 τίτλοι εἶναι ἔργα Ἑλλήνων συγγραφέων, ὅπως ἀναφέρει ἡ ἐφημ. «Μεσημβρινή» τῆς 2-6-92.

Οἱ σημερινοὶ Ἕλληνες, ὅπως γράφει ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἀκαδημαϊκὸς Ἀντ. Κεραμόπουλος στὸ βιβλίο του «Οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Βόρειοι Γεῖτονες» (ἔκδ. τοῦ «Συλλόγου πρὸς Διάδοσιν τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων», 1945, σελ. 163) ἐπικαλούμενος τὸν Thumb, εἶναι ἀπόγονοι τῶν ἀρχαίων «*ὁχι ἐν τῇ ἐννοίᾳ, ὅτι πᾶς Ἕλλην θὰ ἠδύνατο ν' ἀναδράμῃ γενεαλογικῶς μέχρι κάποιου ἀρχαίου Σπαρτιάτου ἢ Ἀθηναίου κ.λπ., ἀλλὰ ἀπόγονοι ἐν τῇ ἐννοίᾳ ὅτι εἰς τὰς ἀρτηρίας τοῦ σημερινοῦ λαοῦ ρέει αἷμα ἀρχαίων κατὰ μέγα μέρος, εἰς ἱκανὰ δὲ τμήματα σχεδὸν ἀγνόν*». Τοῦτο ἔχει ἀποδειχθεῖ καὶ ἀπὸ ἀρκετὲς αἱματολογικὲς ἔρευνες, πού ἔχουν δημοσιευθῇ τὰ τελευταῖα χρόνια. Οἱ Μακεδόνες τῆς Ἑλληνικῆς Μακεδονίας ἀλλὰ καὶ τῶν περιοχῶν Σκοπίων, Βουλγαρίας, Μαυροβουνίου κ.λπ. ἔχουν ἀφθονο ἑλληνικὸ αἷμα στὶς φλέβες τους, ὅπως ἀπέδειξαν οἱ ἀνθρωπομετρήσεις τῶν Ἑλλήνων καὶ Σλάβων ἐρευνητῶν ἀνθρωπολόγων (βλ. «Δαυλόν», τεύχη 125, 126, 127).

Μηδενικά

Νὰ ταξιδεύεις μὲ τὶς ὥρες νύχτα, θεριστὴ μήνα, ποὺ σὰ σφυρὶ καλαμποκιοῦ ἦταν τὸ φεγγάρι, καὶ νὰ γίνεσαι εὐφρόσυνα δεκτὸς σὲ μοναστήρι μακρινὸ μὲ τὶς μνημεις τῶν αἰώνων νὰ φτεροκοπᾶνε νυχτοπούλια, νὰ σοῦ ἀνοίγουν διάπλατα τὴ βαρειά σιδερένια πόρτα νύμφες ἀνύμφευτες, ποὺ θωρῶντάς τες νὰ λές, «κι ἐγὼ τί κατάλαβα μέσα στὴν τόση ἀλμύρα...», νὰ σὲ προσμένει ὀρθιος ὁ αἰδεσιμώτατος, γιὰ νὰ σὲ ὀδηγήσει σὲ τράπεζα στρωμένη, ἀποτελεῖ ἐμπειρία ἀνεπανάληπτη.

Μὰ ὁ ἔξ' ἀπὸ δῶ, ποὺ δὲν εἶχε δουλειὰ νὰ κάνει, μ' ἔβαλε στὸ μάτι, καὶ στὴν πρώτη μου κιόλας μπουκιά παρ' ὀλίγο νὰ μὲ πνίξει. «Ἡ κυρία», εἶπε ὁ αἰδεσιμώτατος, «εἶναι εὐσεβεστάτη, λογοτέχνης καὶ δημοσιογράφος». Τί τό 'θελε ὁ εὐλογημένος! Καὶ τὰ πηρούνια ἔμειναν μετέωρα, ἄστραψαν τὰ μάτια καὶ οἱ λέξεις, μικρὰ αἰχμηρὰ βέλη, κινήθηκαν κατὰ πάνω μου βιαστικές, ἀνυπόμονες. — Σὲ ποιά ἐφημερίδα γράφετε; — Σὲ καμμία. Καὶ αὐθωρεῖ τὰ μάτια σκοτείνιασαν, τὰ πηρούνια ἄρχισαν πάλι ν' ἀνεβοκατεβαίνουν κι ἐγὼ τὸ 'ριξα στὶς ἐξισώσεις: $\epsilon + \lambda + \delta = 1.000$, ἀλλὰ $1.000 - \delta = 0$, ἄρα, $\epsilon + \lambda = 0$. Σεβαστέ κι ἀγαπητέ μου αἰδεσιμώτατε, τὸ διαπιστώσατε καὶ μόνος σας. Δὲ γίνεται τίποτα.

Κατηφορίζοντας τὴν Πανεπιστημίου μὲ παλιά μου συμμαθήτρια, ἔπεσα πάνω σὲ φίλο ἐκλεκτό, ἀπ' αὐτοὺς ποὺ τοὺς ἀγαπᾷς, ποὺ τὸ ξέρεις ὅτι σὲ ἀγαποῦν, μὰ δὲν τοὺς συναντᾷς πιά καὶ συναντᾷς ἄλλους, πού, ὅταν τοὺς κόβεις ἀπὸ μακριά, ἀλλάξεις πεζοδρόμιο. «'Εσύ», μοῦ λέει, «εἶσαι σὰν τοὺς ἐκτετιναγμένους τῆς Π. Διαθήκης, ποὺ μὲ τό 'να χέρι πολεμοῦσαν καὶ μὲ τ' ἄλλο ἔχτιζαν». «Δὲ χτίζει», τὸν ἀντίκοψε ἡ παρέα μου κι ἐκεῖνος ἄρχισε τὸ παλιό μου τροπᾶριο: «Θὰ πάω στὴ ζούγκλα μὲ τὸν Ταρζάν...». Ὁ ἴδιος πάντα, ποὺ ὁσάκις θύμωνε μὲ κάτι, μᾶς πετοῦσε κατὰμουτρα τὸ τραγουδάκι του κι ἐμεῖς ψαχνόμαστε. Τώρα τὸ εἶπαμε μαζὶ καὶ οἱ περαστικοὶ ἔκαναν χάξι κουνώντας τὰ κεφάλια τους. «Δὲν ξεχνῶ τίς ἐκθέσεις τῆς», εἶπε πάλι ἡ πρώην μου, «ἀλλὰ ἔπρεπε νὰ γίνῃ δημοσιογράφος. Εἶχε πέννα». «Ποῦ ζεῖτε, σεῖς, κυρία μου; Δὲ χρειάζεται νὰ ἔχεις πέννα, γιὰ νὰ γίνῃς δημοσιογράφος. Ὁ Στάιμπек ἔχασε τὴ δουλειὰ του ἀκριβῶς, γιατί εἶχε πέννα». «Καὶ στὸ τέλος», συμπλήρωσα ἐγὼ, «ψάρενε γιὰ νὰ ἐπιβιώσει. Ἀλλὰ κι ἐκεῖνο τὸ θεριό, ποὺ ἔστειλε στὸ διάολο ὅλους τοὺς ἐκδότες, ἔστησε τὴ σκηνή του στὶς ὄχθες τῆς λίμνης καὶ μιὰ νύχτα βρίζοντας τ' ἀστέρια πέρασε στὸ ἔχαστο σκάνδαλο, ποῦ τὸ πᾶς; Ἀλήθεια, ἔγραφε ἀλλοτε. Γιατί σταμάτησες;». «Γιὰ νὰ μὴν αὐτοκτονήσω». Δὲν αὐτοκτονήσαμε, φίλε· βουλιάξαμε ἀργά, ἀνεπαισθήτως. Κρατήσαμε ὅμως τὴν ὀργή, κι αὐτὸ εἶναι κάτι.

Στὸ σπίτι μὲ περίμενε ἡ Τσιτσιολίνα, ποὺ στὸ Δελτίο Εἰδήσεων, παρακαλῶ, παρουσίαζε τίς φωτογραφίες ποὺ θὰ χρησιμοποιοῦσε, λέει, ἀργότερα γιὰ τὴ σεξουαλικὴ διαπαιδαγώγηση τοῦ γιοῦ τῆς. Θαυμάζω τὴν Τσιτσιολίνα, ποὺ τὸ πνεῦμα τῆς ἄστραψε καὶ βρόντηξε στὴ συνέντευξη ποὺ χάρισε στὸ πανελλήνιο: — Πῶς τὰ καταφέρετε νὰ ἐκλεγεῖτε βουλευτὴς; — Δείχνοντας τὸ στήθος μου. — Ἔχετε φιλοδοξίες καὶ γιὰ πρωθυπουργός; —

→
 "Όταν τὸ ἀποφασίσω, θὰ δείξω καὶ τὰ ὀπίσθιά μου. Μπράβο Τσιτσιολίνα!! Οἱ ἄνθρωποι δὲν κατάλαβαν, γιατί, ἐὰν εἶχαν καταλάβει, καμμιά φωνή τοῦ κυρίου τους δὲ θὰ δημοσίευε τὴ συνέντευξη.

Στὴ συνέχεια ὁ κ. Κούικ, μὲ τὴν ἄνεση καὶ τὴ χάρη ποὺ τὸν διακρίνει, κάλεσε τὰ κορίτσια μας στὸ Διαγωνισμό τῆς Starlet. «Στείλτε φωτογραφίες σὲ στάσεις μὲ φαντασία καὶ μεράκι καὶ ὁλόσωμες, μ' ὅλα τὰ συρτάρια ἔξω σὰν τὴν Ἀφροδίτη τοῦ Νταλί. Ἐμβαθύνετε στὰ νοήματά της καὶ δὲ θὰ χάσετε». Ἡ κόρη μου, μπαφιασμένη μὲ τίς Πανελλήνιες, μοῦ πετάει τὴ Χημεία στὸ κεφάλι καὶ φεύγει γιὰ τὸ φωτογράφο. «Ξέχασες τὸ μαγιό σου», φωνάζω ξοπίσω της· «δὲν εἶναι ἀπαραίτητο», ἀντιφωνάζει καὶ χάνεται στὴ στροφή. Πόσο γρήγορα ἔμβαθύνουν οἱ νέοι μας! Καλοὶ μου ἄνθρωποι, ἂν ποτε πάρει τὸ μάτι σας μιὰ πινακίδα μὲ τὴ γραφὴ «Σουβλάκια ἐπὶ πτυχίῳ», σταματεῖστε. Εἶναι τοῦ γιοῦ μου! Φτιάνει τὸ καλύτερο τούρκικο τῆς Ἀθήνας, κι ὄχι γιὰ νὰ τὸ παινευτῶ, ἀλλὰ ἔδωσα «ἀρχές» στὰ παιδιά μου, γι' αὐτὸ καὶ σὰ μητέρα κοιμᾶμαι ἡσυχῇ.

Σὰ γυναῖκα ὅμως, θὰ τὴν ἐξομολογηθῶ τὴν ἁμαρτία μου, οἱ συμπατριῶτες μου μ' ἔχουν φουρκίσει, γιατί ἔτσι κι ἔρριξαν μπροστά τους τὴ Τζέην Φόντα, μοῦ δημιούργησαν συμπλέγματα κατωτερότητας. Κι ὅταν πιάσει ἐμένα κάτι τέτοιο, ἄστα νὰ πᾶνε, γίνομαι ὕαινα. Καὶ στὸ Μέγαρο Μαξίμου, στὴ δεξίωση τῶν λογοτεχνῶν, δὲν ἔχασα τὴν εὐκαιρία, ξεμονάχιασα ἓνα δημοσιογράφο καὶ τοῦ πῆρα συνέντευξη: — Καὶ τ' εἶν' αὐτὴ, δηλαδή, μπροστά σὲ μιὰ Τσιντικίδου καὶ μιὰ Ὠραία Ἑλένη τοῦ Μενελάου, ποὺ πέσατε πιά σὲ παραλήρημα; — Καλά. Αὐτὴ, παιδί μου, εἶναι ἀντικομορμίστρια! Τὴ θαυμάζει καὶ ὁ κ. Πρόεδρος! — Νὰ τὴ χαίρεσθε. Ἐμ, ἂν ἦταν ἅπ' αὐτὸ ποὺ λές, κακομοίρη μου, κανένας Πρόεδρος δὲ θὰ τὴν ἤξερε, γιὰ νὰ τὴ θαυμάσει. — Ἀγωνίστηκε γιὰ τὰ παιδιά τοῦ Βιετνάμ. — Γιὰ κεῖνο τὸ δεκαπεντάχρονο κοριτσάκι τῆς Κύπρου, ποὺ κρεμάστηκε, γιὰ νὰ μὴ γεννηθεῖ τὸ παιδί τοῦ Ἀττίλα, τί εἶπε; — Δὲν τὴν ξέρει τὴν Κύπρο, γιατί ἔβγαλε τὸ γυμνάσιο στὴν Κατοχή, ποὺ δὲν κάνανε Γεωγραφία. — Τὸ Μεγαλέξαντρο τὸν ξέρει; — Δὲν πρόλαβε νὰ διαβάσει Ἱστορία· ξέρεις τώρα... χαμὰμ, μασσάζ, ἀφρόλουτρα, μόδιστροι, κομμωτές, γυμναστικές καὶ τὰ ρέστα. Ὁ σύζυγός της ὅμως, ποὺ εἶναι πολὺ μορφωμένος, τὴν πληροφόρησε πὼς ἦταν ὁ ἀχτύπητος Σλαῦος καουμπόυ καὶ τὸ πρῶτο πιστόλι τοῦ Τέξας. — Κι ἐκείνη τὴν δισέλιδη στὴ σοβαρὴ τῆς Κυριακῆς τί τὴν ἤθελες π' ἀνάθεμά σε, ἀφοῦ δὲν ἤξερε νὰ σοῦ πεῖ τίποτ' ἄλλο ἔξω ἀπὸ τὸν μπαμπά της καὶ τὸ γεροντομπούλη της; — Ἦταν γιὰ τό... αὐτό... τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ ἀνθρώπου.

Λύσσαξα. Ἀρχισα νὰ οὐρλιάζω: «Ληγούρια. Τσανακογλύφτες. Παπποῦ δὲν εἶχατ' ἀπὸ δρῦ κι ἅπ' ὀργισμένον ἄνεμο, θειὸ μπουρλοτιέρη, πατέρα γεμιτζῆ ἢ μάνα μάνας, ποὺ χορεύοντας νὰ 'χει δοθεῖ στὴ λευτεριά τοῦ χάρου; Ποῦ 'θε ξεφυτρώσατε σεῖς, μωρέ;»

Ἡ δεξίωση βέβαια χάλασε κι ἐγὼ βρέθηκα πεταμένη σὲ κάποιο πεζοδρόμιο.

Οὐρανία Πρίγκουρη

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΑΣ

ΔΕΛΦΟΙ: Παγκόσμια επίδραση ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα μέχρι τώρα

Ὁ Πλούταρχος εἰς τὸ βιβλίον του τῶν Ἑθικῶν «Περὶ τοῦ μὴ χρᾶν νῦν ἔμμετρα τὴν Πυθίαν» 408, 29 σ. 338 τ. V, Loeb, διασώζει μίαν καταπληκτικὴν μαρτυρίαν, ποὺ ἀτυχῶς ἐπὶ δύο χιλιετίες δὲν ἀξιοποίησαν οἱ ἱστορικοὶ καὶ ἐπὶ ἕναν καὶ ἥμισυ αἰῶνα ἀπέκρυψαν οἱ ἐντεταλμένοι τὴν παιδείαν τῶν Ἑλλήνων —ἀποροῦμεν διατί. Τὸ παρατιθέμενον ἀπόσπασμα —μαρτυρία γραπτὴ ἀναμφισβήτητη— ἀνατρέπει τὰ δεδομένα, ἀποκαλύπτει τὴν ἡλικίαν τοῦ χρηστηρίου: «Νῦν δ' ὤσπερ ἀγωνιῶντες καὶ δεδιότες μὴ τρισχιλίων ἐτῶν ἀποβάλλῃ δόξαν ὁ τόπος καὶ τοῦ χρηστηρίου καθάπερ σοφιστοῦ διατριβῆς ἀποφοιτήσωσιν ἔνιοι καταφρονήσαντες». [Δηλ.: τώρα δὲ ὡς ἀκριβῶς ν' ἀγωνιούσαμε καὶ ἐφοβούμεθα, μὴν ἀποβάλλῃ ὁ τόπος δόξαν τριῶν χιλιάδων ἐτῶν καὶ μερικοὶ ἀψηφούντες ἀποχωρήσουν καθὼς ἐκ σοφιστικῆς διαλέξεως]. Διέδραμον 3.000 ἔτη λειτουργίας μέχρι τοῦ Πλουτάρχου, πλέον τῶν 2.000 ἐτῶν ἀπ' αὐτοῦ, μᾶς δίδουν ἡλικίαν 5.000 ἐτῶν τοῦ χρηστηρίου.

Ἐτυμολογεῖ ὁ Πλούταρχος: Ἀπόλλων σημαίνει τὸν ἕνα καὶ μοναδικόν, προερχόμενον ἐκ τοῦ α στερητικοῦ καὶ πολλῶν, ἥτοι ὁ στερούμενος τῶν πολλῶν, ὁ ἕνας καὶ μοναδικός, ἀψευδὴς ἀπόδειξις τῆς μονοθεΐας τῶν Ἑλλήνων, κατὰ γραπτὴν ἤδη μαρτυρίαν ἡλικίας 5.000 ἐτῶν, δεδομένου ὅτι τὸ χρηστήριον προϋπάρξαν τοῦ Πλουτάρχου 3.000 ἔτη, προστεθέντων 2.000 ἐτῶν ἀπ' αὐτοῦ, δίδει τὴν ἡλικίαν του. Ἡ ὑπαρξὶς μονοθεΐας βεβαιοῦται εἰς τὸ βιβλίον του «Περὶ τῶν ἐκλελοιπότων μυστηρίων» (σ. 474): «Οἱ μέντοι δοξάζοντες ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν θεὸν εἶναι, εἰκότως Ἀπόλλωνι καὶ Γῇ κοινῶς ἀνέθεσαν τὸ χρηστήριον, οἰόμενοι τὴν διάθεσιν καὶ κρᾶσιν ἐμποιεῖν τῇ γῇ τὸν ἥλιον, ἀφ' ἧς ἐκφέρεσθαι τὰς μαντικὰς ἀναθυμιάσεις». [Δηλ.: αὐτοὶ μὲν ποὺ πιστεύουν, ὅτι ἕνας καὶ ὁ αὐτὸς εἶναι ὁ θεός, εὐλόγως εἰς τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὴν Γῆν ἀνέθεσαν τὸ χρηστήριον, θεωροῦντες ὅτι ὁ ἥλιος ἐμποιεῖ τὴν διάθεσιν καὶ κρᾶσιν στὴν Γῆ, ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐκφέρονται οἱ μαντικὲς ἀναθυμιάσεις].

Ὁ ὀμφαλὸς αὐτὸς τῆς Γῆς, τῶν Δελφῶν, δὲν εἶναι ὁ μόνος, ἤδη εἰς τοὺς Δελφούς διασώζονται δύο, ὁ εἷς εἰς τὸ ὑπαιθρον τοῦ ἱεροῦ χώρου ἀδέσποτος, ὁ ἕτερος ἐντὸς τοῦ Μουσείου, ὁ γνωστός. Περὶ τοῦ πρώτου προφανῶς περιγράφει ὁ Πausanias εἰς τὰ Φωκικά: «Τὸν δὲ ὑπὸ Δελφῶν καλούμενον Ὀμφαλὸν λίθου πεποιημένον λευκοῦ, τοῦτο εἶναι τὸ ἐν μέσῳ γῆς πάσης αὐτοῖ τε λέγουσιν οἱ Δελφοὶ καὶ ἐν ᾧ δὴ τιτι Πίνδαρος ὁμολογοῦντά σφισιν ἐποίησεν». [Δηλ.: Ὁ ὑπὸ τῶν Δελφῶν ὀνομαζόμενος Ὀμφαλὸς εἶναι κατασκευασμένος ἐκ λευκοῦ λίθου (μαρμάρου) καὶ εὐρίσκεται εἰς τὸ μέσον τῆς ὅλης γῆς, ὡς λέγουν οἱ ἴδιοι Δελφοὶ καὶ ὁ Πίνδαρος συμφωνεῖ μ' αὐτοὺς εἰς κάποιαν ὠδήν του].

Ἄλλος ὀμφαλὸς ἐλληνικῆς προελεύσεως, ὡς μαρτυροῦν αἱ ἐπ' αὐτοῦ παραστάσεις μαιάνδρων καὶ διπλῶν σπειρῶν, φωτογραφίαν τοῦ ὁποίου ἐδημοσιεύσαμεν εἰς τὸ 83 τεῦχος Νοεμβρίου 1988 τοῦ ἐρευνητικοῦ περιοδικοῦ «Δαυλός» εἰς ἄρθρον μας μετ' ἐπίττον «Ἡ Κρήτη πανάρχαιο ὀμφητήριον ἐξερευνήσεως ὅλης τῆς γῆς», εἶναι ὁ τῶν Κελτῶν λίθος *Turoe* εἰς Coventry Galway τῆς Ἀγγλίας. (Ἡ

Ἑγγλία καλεῖται καὶ Ἀλβιών, πού σημαίνει Λευκή, ἐκ τῆς λέξεως ἀλφός = λευκός καὶ τῶν ἐντυπωσιακῶς λευκῶν βράχων τοῦ Ντόβερ, πού ἀποτελοῦν τὸ πρῶτον ὁρατὸν τοπίον αὐτῆς τῆς χώρας, ἀπὸ θαλάσσης καὶ ἀέρος). Τοῦτον Δρυῖδες ἐχρησιμοποιοῦν εἰς μυστηριακὰς ἱεροτελεστίας πρὸ Χριστοῦ ἐν Ἑγγλίᾳ («Παγκόσμια Μυθολογία» τῆς Βερόνικα Ἀϊονς, ἔκδ. 1978, «ΑΚΜΗ» σ. 169).

Αὕτη δὲν εἶναι ἡ μόνη σύνδεσις τῶν Δελφῶν μὲ ἀπομακρυσμένην χώραν μὲ τὴν σαφῶς ὑποφαινομένην σημασίαν τῆς. Ὁ Πλούταρχος εἰς τὰ Ἠθικά του, βιβλ. «Περὶ τῶν ἐκλελοιπότεων χρηστηρίων» (σ. 350), γράφει: «Ἄετούς τινας ἢ κύκνους... μυθολογοῦσιν ἀπὸ τῶν ἄκρων τῆς γῆς ἐπὶ τὸ μέσον φερομένους εἰς ταῦτ' ὁ συμπεσεῖν Πυθοῖ περὶ τὸν καλούμενον Ὀμφαλόν· ὕστερον δὲ χρόνῳ τὸν Φαίστιον Ἐπιμενίδην ἐλέγχοντα τὸν μῦθον ἐπὶ τοῦ θεοῦ καὶ λαβόντα χρησμόν ἀσαφῆ καὶ ἀμφίβολον εἰπεῖν <οὔτε γάρ ἦν γαίης μέσος ὀμφαλὸς οὔδ' ἐθαλάσσης· εἰ δέ τις ἔστι, θεοὶς δῆλος θνητοῖσι δ' ἄφαντος>». [Δηλ.: Μυθολογοῦν, ὅτι κάποιοι ἀετοὶ ἢ κύκνοι ἀπὸ τῶν ἄκρων τῆς γῆς πετοῦντες πρὸς τὸ μέσον συνέπεσαν εἰς Δελφούς (Πυθῶ) εἰς τὸν καλούμενον Ὀμφαλόν. Μετέπειτα ὁ Ἐπιμενίδης ἐκ Φαιστοῦ ἐλέγχων τὸν μῦθον διὰ τοῦ θεοῦ καὶ ἀφοῦ ἔλαβεν χρησμόν ἀσαφῆ καὶ διφορούμενον εἶπεν <διότι οὔτε ὑπῆρξεν μέσος ὀμφαλὸς τῆς γῆς οὔτε τῆς θαλάσσης· ἐὰν δὲ ὑπάρχῃ κάποιος, εἰς τοὺς θεοὺς εἶναι φανερός, εἰς τοὺς θνητοὺς δὲ ἄφαντος>].

Τῆς ἀρχαιοτάτης ἐπιδράσεως τῶν Δελφῶν ἐφ' ὅλης τῆς οἰκουμένης τεκμήρια ὑπάρχουν πολλὰ καὶ νεώτερα συσσωρεύονται ἐκ τῆς ἐρεῦνης μας. Οὕτω ἐνδεικτικῶς ἀναφέρει ὁ Πλούταρχος εἰς τὸ αὐτὸ ἄνω βιβλίον (σ. 350): «ὀλίγον δὲ πρὸ τῶν Πυθίων τῶν ἐπὶ Καλλιστράτου καθ' ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἐναντίων τῆς οἰκουμένης περάτων ἔτυχον ἄνδρες ἱεροὶ δύο συνδραμόντες εἰς Δελφούς, Δημήτριος μὲν ὁ Γραμματικὸς ἐκ Βρεττανίας εἰς Ταρσὸν ἀνακομιζόμενος οἴκαδε, Κλεόμβροτος δὲ ὁ Λακεδαιμόνιος, πολλὰ μὲν ἐν Αἰγύπτῳ καὶ περὶ τὴν Τρωγλοδυτικὴν γῆν πεπλανημένος, πόρρω δὲ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάττης ἀναπεπλευκῶς οὐ κατ' ἐμπορίαν, ἀλλ' ἀνὴρ φιλοθεάμων ὢν καὶ φιλομαθὴς οὐσίαν δ' ἔχων ἱκανὴν καὶ τὸ πλεῖον τῶν ἱκανῶν ἔχειν οὐκ ἄξιον πολλοῦ ποιούμενος ἐχρήτο τῇ σχολῇ πρὸς τὰ τοιαῦτα, καὶ συνήγεν ἱστορίαν οἷον ὕλην φιλοσοφίας θεολογίαν, ὥσπερ αὐτὸς ἐκάλει, τέλος ἐχούσης». [Δηλ.: ὀλίγον πρὸ τῆς διεξαγωγῆς τῶν Πυθίων ἐπὶ Καλλιστράτου ἄρχοντος κατὰ τὰς ἡμέρας μας, συνέβη νὰ ἔλθουν ἀπὸ τὰ ἐναντία πέρατα τῆς οἰκουμένης (ἀντίποδες) δύο ἱεροὶ ἄνδρες εἰς Δελφούς, ὁ μὲν Δημήτριος ὁ γραμματικὸς ἐκ τῆς Βρεττανίας μεταβαίνων εἰς τὴν πατρίδα του Ταρσόν, ὁ δὲ Κλεόμβροτος ὁ Λακεδαιμόνιος, ἀφοῦ περιεπλανήθη εἰς πολλὰ μέρη τῆς Αἰγύπτου καὶ περὶ τὴν Τρωγλοδυτικὴν, καὶ ἀφοῦ ἀνέπλευσε μακρὰν τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης (σημ.: τὸν Νεῖλον προφανῶς), ὅχι δι' ἐμπορίαν, ἀλλὰ διότι ἐτύγχανεν ἀνὴρ φιλοθεάμων καὶ φιλομαθὴς καὶ ἔχων μεγάλην περιουσίαν ἐχρησιμοποιοῖ τὸν χρόνον του διὰ τὰ τοιαῦτα, συνέλεγε ἱστορίαν ὡς ὑλικὸν φιλοσοφίας, πού τελικῶς σκοπὸς ἦτο ἡ θεολογία, ὡς τὴν ἐκάλει αὐτός].

«Ἡ δὲ τῆς Πυθίας διάλεκτος, ὥσπερ οἱ μαθηματικοὶ γραμμὴν εὐθείαν καλοῦσι τὴν ἐλαχίστην τῶν τ' αὐτὰ πέρατα ἐχουσῶν, οὕτως οὐ ποιοῦσα καμπὴν οὔδ' ἐκύκλον οὔδ' ἐδιπλὴν οὔδ' ἀμφιβολίαν ἀλλ' εὐθεῖα πρὸς τὴν ἀλήθειαν οὕσα πρὸς δὲ πίστιν ἐπισφαλὴς καὶ ὑπεύθυνος οὐδένα καθ' αὐτῆς ἐλέγχον ἄχρι νῦν παρέδωκεν, ἀναθημάτων δὲ καὶ δώρων ἐμπέμπληκε βαρβαρικῶν καὶ Ἑλληνικῶν τὸ χρηστήριον, οἰκοδομημάτων δ' ἐπικεκόσμηκε κάλλεσι καὶ κατασκευαῖς Ἀμφικτιονικαῖς» (Πλούτ., Ἠθικά τ. V, Loeb, σ. 409). [Δηλ.: Ὡς πρὸς τὴν διάλεκτον τῆς Πυθίας, ὡς ἀκριβῶς οἱ μαθηματικοὶ εὐθεῖαν γραμμὴν καλοῦν τὴν ἐλαχίστην ἐκείνων πού ἔχουν τὰ αὐτὰ πέρατα, αὕτη μὴ διαγράφουσα καμπὴν οὔτε

κύκλον οὔτε διπλῆν οὔτε ἀμφιβολίαν, ἀλλὰ ὁδηγοῦσα εὐθέως πρὸς τὴν ἀλήθειαν, οὐδένα ἐλεγχον μέχρι τοῦδε παρέδωκεν ὅτι εἶναι ἐπισφαλὴς πρὸς τὴν πίστιν, ἐπλήρωσεν δὲ τὸ χρηστήριον (μαντεῖον) μὲ ἀναθήματα καὶ δῶρα βαρβαρικά καὶ ἑλληνικά, καὶ τὸ διεκόσμησε ἐπιπλέον μὲ περικαλλῆ οἰκοδομήματα καὶ Ἀμφικτυονικὲς κατασκευές].

Ἐκ τούτων ἀσφαλῶς συνάγεται, ὅτι εἰς τὸ χρηστήριον συνέρρεον ὄχι μόνον Ἕλληνες, καὶ οὐχὶ τυχαῖοι, ἀπὸ τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης, ἀλλὰ καὶ ἐπληροῦτο ὁ τόπος ἀπὸ ἀναθήματα καὶ δῶρα ὄχι μόνον ἑλληνικά, ἀλλὰ καὶ προσφερόμενα ὑπὸ τῶν προσερχομένων βαρβάρων, ποὺ δίδουν τὸ μέτρον τῆς ἐπιδράσεως αὐτοῦ τοῦ παγκοσμίου κέντρου καὶ εἰς τοὺς βαρβάρους. Ἀλλὰ οἱ γίγαντες τοῦ πνεύματος δὲν ὠραιοποιοῦν τὰ πράγματα. Ἐδίδασκον τὰς ὑψηλὰς ιδέας καὶ ἰδανικά, δὲν ἀπέκρυπτον ὅμως καὶ τὶς ἀθλιότητες καὶ μικρότητες τῶν προσκυνητῶν καὶ ἐπισκεπτῶν, κατὰ τρόπον ὅμως διδακτικόν. Οὕτω ὁ Πλούταρχος εἰς τὸ βιβλ. *Περὶ τοῦ μὴ νῦν χρᾶν ἔμμετρα τὴν Πυθίαν* (σ. 368) γράφει: «*τοῦναντίον δ' ὑμῖν ἐγὼ προβάλλω διαπορῆσαι πῶς οὐχὶ καὶ τόδ' ἀπείρηκεν οὐδ' Ἡρακλῆς αὐτῆς ἢ τις ἄλλος θεῶν ὑπέσπακε τὸν τρίποδα καταπιμπλάμενον αἰσχυρῶν καὶ ἀθέων ἐρωτημάτων ἃ τῷ θεῷ προβάλλουσιν οἱ μὲν ὡς σοφιστοῦ διάπειραν λαμβάνοντες οἱ δὲ περὶ θησαυρῶν ἢ κληρονομιῶν ἢ γάμων παρανόμων διερωτῶντες· ὥστε κατὰ κράτος ἐξελέγχεσθαι τὸν Πυθαγόραν εἰπόντα βελτίστους ἑαυτῶν γίνεσθαι τοὺς ἀνθρώπους, ὅταν πρὸς τοὺς θεοὺς βαδίζωσιν· οὕτως ἄρ' ἃ καλῶς εἶχεν ἀνθρώπου πρεσβυτέρου παρόντος ἀρνεῖσθαι καὶ ἀποκρύπτειν νοσήματα τῆς ψυχῆς καὶ πάθη, ταῦτα γυμνὰ καὶ περιφανῆ κομίζουσιν ἐπὶ τὸν θεόν*». [Δηλ.: τὸ ἀντίθετον προβάλλω, νὰ ἀπορήσῃ κανεὶς πῶς συνέβη νὰ μὴν δοθῇ ὁ χρησμός, καὶ ὁ Ἡρακλῆς καί, ἢ καποῖος ἄλλος θεός, δὲν ὑπέκλεψεν τὸν τρίποδα ποὺ ἔγεμεν ἀπὸ αἰσχυρὰ καὶ ἄθεα ἐρωτήματα, τὰ ὅποια εἰς τὸν θεὸν προβάλλουν οἱ μὲν δοκιμάζοντες αὐτὸν ὡς σοφιστὴν, οἱ δὲ δι' αὐτῶν ἐρωτῶντες περὶ θησαυρῶν ἢ κληρονομιῶν ἢ γάμων παρανόμων· οὕτως ὥστε κατὰ κράτος νὰ ἐλέγχεται ὁ Πυθαγόρας, ποὺ εἶπεν ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἄριστοι τοῦ ἑαυτοῦ των γίνονται, ὅταν πορεύωνται τὸν δρόμον πρὸς τοὺς θεοὺς· ἔτσι αὐτὰ τὰ πάθη καὶ νοσήματα τῆς ψυχῆς ποὺ θὰ ἦτο καλὸν νὰ τὰ ἀρνήται κανεὶς καὶ ἀποκρύπτῃ παρόντος ἀνθρώπου πρεσβυτέρου, αὐτὰ γυμνὰ καὶ ἀδιάντροπα κομίζουν πρὸς τὸν θεόν].

Ὁ Πausanias εἰς τὰ Φωκικά (σ. 22-24) περιγράφει: «*Φασὶ γὰρ δὴ τὰ ἀρχαιότατα Γῆς εἶναι τὸ χρηστήριον καὶ Δαφνίδα ἐπ' αὐτῷ τετάχθαι πρόμαντιν ὑπὸ τῆς Γῆς· ... Ἔστι δὲ ἐν Ἑλλάσσι ὁ ποιήσας, ὄνομα μὲν τοῖς ἔπεσιν ἐστὶν Εὐμολπία, Μουσαίῳ δὲ τῷ Ἀντιοφῆμου προσποιοῦσι τὰ ἔπη· πεποιημένον οὖν ἐστὶν ἐν τούτοις Ποσειδῶνος ἐν κοινῷ καὶ Γῆς εἶναι τὸ μαντεῖον, καὶ τὴν μὲν χρᾶν αὐτὴν, Ποσειδῶνι δὲ ὑπηρετὴν ἐς τὰ μαντεύματα εἶναι Πύρκωνα... Χρόνῳ δὲ ὕστερον, ὅσον τῇ Γῇ μετὴν, δοθῆναι Θέμιδι ὑπ' αὐτῆς λέγουσιν, Ἀπόλλωνα δὲ παρὰ Θέμιδος λαβεῖν δωρεάν· Ποσειδῶνι δὲ ἀντὶ τοῦ μαντείου Καλαύρειαν ἀντιδοῦναι φασιν αὐτόν... Μεγίστη δὲ καὶ παρὰ πλείστων ἐς Φημονόην δόξα ἐστίν, ὡς πρόμαντις γένοιτο ἡ Φημονόη τοῦ θεοῦ πρώτη καὶ πρώτη τὸ ἐξάμετρον ἦσεν. Βοιωτῶ δὲ ἐπιχωρία γυνὴ ποιήσασα ὕμνον Δελφοῖς ἔφη κατασκευάσασθαι τὸ μαντεῖον τῷ θεῷ τοὺς ἀφικομένους ἐξ Ὑπερβορέων τούς τε ἄλλους καὶ Ὠλην· τοῦτον δὲ καὶ μαντεύσασθαι πρῶτον καὶ ἄσαι πρῶτον τὸ ἐξάμετρον. Πεποίηκε δὲ ἡ Βοιωτὶάδε· <Ἔνθα τοι εὐμνηστον χρηστήριον ἐκτελέσαντο παῖδες Ὑπερβορέων Παγασὸς καὶ δῖος Ἀγνιεύς>». [Δηλ.: Λέγουν δέ, ὅτι ἀρχαιότατα τὸ χρηστήριον ἦτο τῆς Γῆς καὶ τὴν Δαφνίδα εἶχε πρόμαντιν ὀρίσει ἡ Γῆ... Οἱ Ἕλληνες ἔχουν ἓνα ἐπικὸ ποίημα, τὴν "Εὐμολπία", τὸ ὅποιον ἀποδίδουν εἰς τὸ Μουσεῖον τοῦ Ἀντιοφῆμου· ἐκεῖ λοιπὸν ἀναφέρεται, ὅτι τὸ μαντεῖον ἦτο κοινὸν τοῦ Ποσειδῶ-*

νος καὶ τῆς Γῆς, καὶ ἡ μὲν Γῆ ἐχρησιμοδότει μόνη τῆς, ὁ δὲ Ποσειδῶν εἶχεν ὡς ὑπηρετὴν διὰ τὰ μαντεύματά τῆς τὸν Πύρκωνα... Μετὰ πάροδον χρόνου, ὅσον ἀνῆκε εἰς τὴν Γῆν, παρεδόθη εἰς τὴν Θέμιδα· παρ' αὐτῆς, λέγουσι, ὁ Ἀπόλλων δὲ παρὰ τῆς Θέμιδος ἔλαβε δωρεάν· εἰς τὸν Ποσειδῶνα ἔδωκεν ἀντ' αὐτοῦ τὴν Καλαύρειαν πρό τῆς Τροιζῆνος... Ἡ ἐπικρατεστέρα καὶ παρὰ πλείστοις γνώμη εἶναι, ὅτι πρόμαντις (προφήτης) ἐγίνετο ἡ Φημονόη καὶ πρώτη αὐτὴ ἔψαλεν μὲ ἐξάμετρον. Ἡ Βοιωτὴ δὲ ἐντοπία, πού συνέθεσε ὕμνον εἰς Δελφούς, εἶπεν ὅτι τὸ μαντεῖον τοῦ θεοῦ κατεσκεύασαν οἱ παῖδες πού ἀφικνοῦντο ἐκ τῶν Ὑπερβορέων καὶ οἱ ἄλλοι καὶ ὁ Ὠλήν· αὐτὸς δὲ καὶ πρῶτος ἐμάντευσε καὶ ἔψαλεν πρῶτος τὸ ἐξάμετρον. Ἡ Βοιωτὴ συνέθεσε τὰ ἐξῆς· <Ἐκεῖ λοιπὸν ἴδρυσαν καλῆς μνήμης χρηστήριον οἱ παῖδες τῶν Ὑπερβορέων Παγασὸς καὶ θεῖος Ἀγυιεύς>]. «Ἐπαριθμοῦσα δὲ καὶ ἄλλους τῶν Ὑπερβορέων, ἐπὶ τελευτῇ τοῦ ὕμνου τὸν Ὠλήνα ὠνόμασεν· <Ὠλήν θ' ὅς ἐγένετο πρῶτος Φοῖβοιο προφάτας, πρῶτος δ' ἀρχαίων ἐπέων τεκτόνας· ἀοιδάν>». [Δηλ.: Προσθέτουσα καὶ ἄλλους τῶν Ὑπερβορέων, κατὰ τὸ τέλος τοῦ ὕμνου κατονομάζει τὸν Ὠλήνα· <καὶ ὁ Ὠλήν πού ἐγένετο ὁ πρῶτος προφήτης τοῦ Φοῖβου καὶ πρῶτος ἐκ τῶν ἀρχαίων ἐπῶν συνέθεσε ὠδήν>]. Ἐδῶ παρατηροῦμεν μεγάλην σύνδεσιν καὶ ἀλληλεπίδρασιν μετὰ τῶν Ὑπερβορέων, ὅπου καὶ ὁ Ἀπόλλων εἰς αὐτοὺς μετέβαινε κατὰ τοὺς τρεῖς χειμερινοὺς μῆνας, ὑποκαθιστάμενος εἰς τὸ χρηστήριον ὑπὸ τοῦ Διονύσου.

«Ποιηθῆναι δὲ τὸν ναὸν τῷ Ἀπόλλωνι τὸ ἀρχαιοτάτον δάφνης φασί, κομισθῆναι δὲ τοὺς κλάδους ἀπὸ τῆς δάφνης τῆς ἐν τοῖς Τέμπεσι· καλύβης δ' ἂν σχῆμα οὗτός γε ἂν εἴη παρεσχηματισμένος ὁ ναός». [Δηλ.: Λέγουν, ὅτι ὁ ναὸς πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀπόλλωνος τὴν ἀρχαιοτάτην ἐποχὴν ἦτο ἐκ δάφνης, οἱ δὲ κλάδοι ἐκομίσθησαν ἀπὸ τὴν δάφνην τῶν Τεμπῶν· ὁ ναὸς οὗτος θὰ εἶχε σχῆμα καλύβης]. Ἐδῶ παρατηροῦμεν, εἰς ἐπίρρωσιν τῶν ἀνωτέρω, ὅτι ἐμφανὲς προκύπτει ἡ ἐπίδρασις τοῦ χρηστηρίου καὶ εἰς τοὺς ἀρχαίους πολιτισμοὺς τῶν Ἀντιπόδων, ἥτοι ἐκείνους τοῦ Εἰρηνικοῦ, ὅπου ὁ ναὸς ὀνομάζεται *teokali* ἐκ τῶν ἐλληνικῶν λέξεων *θεο-καλύβη*. Συνεχίζει ὁ Πασανίας: «Δεύτερα δὲ λέγουσιν οἱ Δελφοὶ γενέσθαι ὑπὸ μελισσῶν τὸν ναὸν ἀπὸ τε τοῦ κηροῦ τῶν μελισσῶν καὶ ἐκ πτερῶν· πεμφθῆναι δὲ ἐς Ὑπερβορέους φασὶν αὐτὸν ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος». Διὰ τῆς παραγράφου αὐτῆς συνδυάζονται τὰ πρὸ ὀλίγων ἐτῶν εὐρήματα τῆς Γαλλικῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἀποστολῆς εἰς Θάσον (πλάκες μεγάλαι ἐκ γρανίτου ἐν σχήματι κηρύθρας μελισσῶν, πού, ὡς γνωστόν, κατασκευάζεται ὑπ' αὐτῶν εἰς ἐξάγωνα). Εἰς τὸ ἐξάγωνον, παρατηροῦμεν, ἐγγράφονται ἀντιστρόφως δύο ἰσόπλευρα τρίγωνα. Περί τῶν τριγώνων ὁμοῦς ἀναγράφει ὁ Πλούταρχος εἰς τὸ *Περὶ ἐκλελοιπότην χρηστηρίων* (σ. 386): «Ξενοκράτης μὲν ὁ Πλάτωνος ἐταῖρος ἐποίησατο τὸ τῶν τριγώνων, θεῖον μὲν ἀπεικάσας τὸ ἰσόπλευρον θνητῷ δὲ τὸ σκαληνόν τὸ δ' ἰσοσκελὲς δαιμονίῳ· τὸ μὲν γὰρ ἴσον πάντι τὸ δ' ἄνισον πάντι, τὸ δὲ πῆ μὲν ἴσον πῆ δ' ἄνισον, ὥσπερ ἡ δαιμόνων φύσις ἔχουσα καὶ πάθος θνητοῦ καὶ θεοῦ δύναμιν». Τὰ δύο αὐτὰ ἰσόπλευρα τρίγωνα, σύμβολα τῶν ἐλληνικῶν μυστηρίων, σχηματίζουν οὕτω τὸ ἐξάκτινον, πού τὸ 1897 υἱοθέτησαν οἱ Ἑβραῖοι ὡς ἐθνόσημον, συμβολίζον κατὰ τοὺς προγόνους μας τίς δύο ἀντίρροπες δυνάμεις εἰς τὸ σύμπαν, πού φέρουν τὴν ἰσορροπίαν· εἶναι τὸ *γίν* καὶ τὸ *γῖν* τῶν βορείων Ἀσιατῶν, ὁ τῶν Ἑλλήνων *Ζεὺς καὶ Δεὺς*, ἥτοι Ζευγυνύων-Ἑλκων-Συντήκων καὶ Διασπῶν-Ἀπωθῶν, πού εἶναι ὁ θεὸς-deus-δεὺς-ζεὺς.

Πέραν ὁμοῦ τῶν Ὑπερβορέων καὶ ἀρχαίων λαῶν τῶν Ἀντιπόδων ἡ σύνδεσις τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τοῦ χρηστηρίου μετὰ τῶν Κρητῶν, πού ὑπῆρξαν οἱ ἐπιλεγέντες καὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ ὀδηγηθέντες εἰς τὸ χρηστήριον, ὡς καὶ ὁ καθαρμὸς τοῦ θεοῦ μετὰ τὴν ἐξόντωσιν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Πύθωνος εἰς Κρήτην ὑπὸ τοῦ Καρμά-

νορος, έχουν βαθυτέραν σημασίαν, διότι ἐξηγοῦν πῶς διεδόθη ἡ τοῦ 'Ἡλίου-'Απόλλωνος χρηστηρίου ἐπίδρασις παγκοσμίως διὰ τῶν Κρητῶν Μινῶων ναυσιπλόων. Τὴν στενὴν σύνδεσιν τῶν Κρητῶν μὲ τὸ μαντεῖον μαρτυρεῖ ὁ Πausanias (σ. 30): «'Αρχαιοτάτον δὲ ἀγώνισμα γενέσθαι μνημονεύουσι καὶ ἐφ' ᾧ πρῶτον ἄθλα ἔθεσαν, ἅσαι ὕμνον ἐς τὸν θεόν· καὶ ἦσε καὶ ἐνίκησεν ἄδων Χρυσόθεμις ἐκ Κρήτης, οὗ δὴ ὁ πατήρ λέγεται Καρμάνωρ καθῆραι 'Απόλλωνα. Χρυσοθέμιδος ὕστερον Φιλάμμωνά τε ᾠδῇ μνημονεύουσι νικῆσαι καὶ ἐπ' ἐκείνῳ Θάμυριν τὸν Φιλάμμωνος».

Τὴν διεθνὴ ἐπίδρασιν τῶν Δελφῶν μαρτυροῦν τὰ ἀναθήματα ποῦ ἀναφέρονται:

1) Εἰς τὰ Φωκικὰ τοῦ Pausanias (σ. 36): «Τῶν μὲν δὴ Μασσαλιωτῶν χαλκοῦν τὸ ἀνάθημά ἐστι· χρυσοῦ δὲ ἀσπίδα ὑπὸ Κροίσου τοῦ Λυδοῦ τῇ 'Αθηνᾷ τῇ Προναίᾳ δοθεῖσαν» (σ. 44). «Ταραντίνων δὲ οἱ ἵπποι οἱ χαλκοὶ καὶ αἰχμάλωτοι γυναικες ἀπὸ Μεσσαπίων εἰσίν, ὁμόρων τῇ Ταραντίνων βαρβάρων, 'Αγελάδα δὲ ἔργα τοῦ 'Αργείου» (46). «'Ανέθεσαν δὲ καὶ ἀνδριάντας Λιπαραιοὶ ναυμαχίᾳ κρατήσαντες Τυρρηνῶν» (σ. 54). «Βίσωνος δὲ ταύρου τῶν Παιονικῶν χαλκοῦ πεποιημένην κεφαλὴν Δωρπίων Λέοντος ἐπεμψεν ἐς Δελφοὺς βασιλεὺς Παιόνων» (σ. 56). «'Ανέθεσαν δέ... Κυρηναῖοι τε τοῦ 'Ελληνικοῦ τοῦ ἐν Λιβύῃ, οὗτοι μὲν τὸ ἄρμα καὶ ἐπὶ τῷ ἄρματι ἄγαλμα Ἄμμωνος...» (σ. 64). «Κυρηναῖοι δὲ ἀνέθεσαν ἐν Δελφοῖς Βάττον ἐπὶ ἄρματι, ὃς ἐς Λιβύην ἦγαγε σφᾶς ναυσὶν ἐκ Θήρας... «Τῶν δὲ ἀναθημάτων ἃ οἱ βασιλεῖς ἀπέστειλαν οἱ Λυδῶν, οὐδὲν ἔτι ἦν αὐτῶν εἰ μὴ σιδηροῦν μόνον τὸ ὑπόθημα [ὑποστήριγμα] τοῦ 'Αλυάττου κρατήρος. Τοῦτο Γλαύκου μὲν ἐστιν ἔργον τοῦ Χίου, σιδήρου κόλλησιν ἀνδρὸς εὐρόντος» (σ. 66). «Βαρβάρων δὲ τῶν πρὸς τῇ ἐσπέρᾳ οἱ ἔχοντες Σαρδῶν, εἰκόνα οὗτοι χαλκῇν τοῦ ἐπωνύμου σφίσιν ἀπέστειλαν». «'Ο δὲ 'Απόλλων ὁ ἐγγυτάτῳ τοῦ λέοντος Μασσαλιωτῶν ἐστιν ἀπὸ τῆς πρὸς Καρχηδονίους ἀπαρχῇ ναυμαχίας».

2) Εἰς τὰ 'Ηθικὰ τοῦ Πλουτάρχου, «Περὶ τοῦ μὴ νῦν χρᾶν ἔμμετρα τὴν Πυθίαν» (σ. 288 τ. V): «...Σελινούντιοι ποτε χρυσοῦν σέλινον ἀναθεῖναι λέγονται, καὶ Τενέδιοι τὸν πέλεκυν ἀπὸ τῶν καρκίνων τῶν γιγνομένων περὶ τὸ καλούμενον 'Αστέριον παρ' αὐτοῖς· μόνοι γὰρ ὡς ἔοικεν ἐν τῷ χελωνίῳ τύπον πελέκεως ἔχουσιν» (σ. 298): «ὅτι Κροῖσος ἐνταῦθα καὶ τῆς ἀρτοποιοῦ χρυσοῦν εἰκόνα ποιησάμενος ἀνέθηκεν».

Ἐπίσης αἱ πληροφορίες, ὅτι οἱ Δελφοὶ ὑπῆρξαν διεθνὲς οἰκονομικὸν κέντρον, μὲ τοὺς καλουμένους θησαυροὺς ποῦ ἐφιλοξένουν διαφόρων πόλεων, καὶ τοῦ Μητροπολιτικοῦ ἐδάφους καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ, ὡς οἱ θησαυροὶ τῶν Κυρηναίων, τῶν Συρακουσίων, τῶν Μασσαλιωτῶν καὶ προφανῶς ἔπαιζαν ἴσως τὸν ρόλον διεθνoῦς τραπέζης. Καὶ ἀκόμη τὸ γεγονός, ὅτι οἱ Δελφοὶ διὰ τῶν 'Αμφικτυονίων ἔδωσαν τὴν ιδέαν καὶ ὑπόδειγμα τῆς διεθνoῦς 'Αμφικτυονίας καὶ ὑπῆρξαν τὸ πρότυπον διὰ τὴν συγκρότησιν τῆς Κ.τ.Ε. καὶ τοῦ Ο.Η.Ε.

Διὰ τῆς ἐπικρατήσεως τῶν ἐχθρῶν τοῦ 'Ελληνισμοῦ, τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διώξεων κατὰ τῶν κλασσικῶν σπουδῶν, τῆς ἀπαγορεύσεως λειτουργίας τῶν 'Ελληνικῶν Σχολῶν, τῆς δολοφονίας τοῦ σοφοῦ 'Ελληνιστοῦ αὐτοκράτορος 'Ιουλιανοῦ, ποῦ τὸν προσωνόμασαν «παραβάτην» οἱ φαρισαῖοι ἀληθεῖς παραβάται παντὸς θεοῦ καὶ ἀνθρωπίνου νόμου, τῆς διακοπῆς τῶν 'Ολυμπιακῶν 'Αγώνων, τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς μελέτης τῶν ἀρχαιοελληνικῶν κειμένων καὶ παύσεως λειτουργίας τῶν χρηστηρίων καὶ ἰδία τῶν Δελφῶν ἐπῆλθεν ὁ σκοτεινὸς μεσαίων, ἐκ τοῦ ὁποίου δὲν συνῆλθεν ἡ ἀνθρωπότης μέχρι σήμερον, παρ' ὅτι μετὰ τὴν ἐκ τῆς 'Αλβιόνος ἐκ δυσμῶν καὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐξ 'Ανατολῶν διεισδύσεως ἐκ νέου τῶν 'Ελληνικῶν κειμένων εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ τῶν εἰς αὐτὰ ὑψιπετῶν

ιδεωδών του ανθρώπου άνεσύρθη τὸ παραπέτασμα τοῦ σκότους καὶ ἐπῆλθεν ἡ ἀναγέννησις, τὴν ὁποίαν ὅμως ὑπούλως καὶ ἐντέχνως διὰ τῶν ποικίλων -ισμῶν (Κομμουνισμῶν, Λενινισμῶν, Σοσιαλισμῶν, Καπιταλισμῶν, Μαιοῖσμων, Ἑθνικισμῶν, Διεθνισμῶν, Σιωνισμῶν κ.λπ.) ὑπέσκαψαν. Καὶ τώρα, εἰς τὸ τέρμα τῆς δισχιλιετίας, ἡ μόνη παραμείνασα ὑπερδύναμις τῆς κατ' ἐπίφασιν ἐλευθερίας, ἀφιλοσόφητη, ἀνερμάτιστη καὶ μὲ θεόν της τίς πολυεθνικὲς ἑταιρίες ἐκμεταλλεύσεως τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τοῦ πλανήτου, προσπαθεῖ νὰ ἐπιβάλῃ τὴν δικὴν της «νέαν τάξιν» βυθίζουσα εἰς τὸ αἷμα κατὰ τόπους τοὺς ἀσθενεῖς λαούς. Δὲν ἀφουγκράζεται (ἀμφι-ακροάζεται) ὅμως τὸν ὑπόκωφον ἤχον τῆς εὐτυχῶς ἐπερχομένης «ἐλληνικῆς χιονοστιβάδος», ποὺ τὴν κατόλισθησὶ της προεκάλεσαν νομοτελείαι-κὰ οἱ ἀφανεῖς Ἕλληνες ἐρευνηταὶ τῆς Ἀληθείας, ποὺ ταυτίζεται μὲ τὸν Φοῖβον Ἀπόλλωνα, τοὺς Δελφοὺς καὶ τὴν Ἑλλάδα, καὶ τυπικὰ ξεκίνησε ἀπὸ τὴν φλόγα τοῦ ζεύγους Σικελιανοῦ, ποὺ ἀκόμη καὶ τὸ ὄνομά τους δὲν εἶναι τυχαῖον, διότι ἐκεῖνος ὑπῆρξε ὁ Ἀγγελος αὐτῆς τῆς χιονοστιβάδος καὶ ἐκείνη ἡ Εὐα, Ἡβη, Ἀκμή, Ἀλκησις, Ἀλκή της.

ΙΩΣΗΦ ΑΡΓΥΡΙΟΥ

Κόκκαλα ζωῆς

«Ὁ αὐτὸς δὲ Ἀίδης καὶ Διόνυσος»
(Ἡράκλειτος)

Τὴν τελευταία της πνοή, ἐκεῖ ποὺ φлуαροῦσε ἡ ζωή,
ἄφησε ἡ κόρη ἐκείνη πρὶν χίλια τόσα χρόνια...
Στὴν ἄμμο πάνω τὰ κόκκαλά της σωρός·
στὸν ἥλιο τὰ φανέρωσε ὁ ἄνεμος σφυρίζοντας.

Τώρα μήτε κόρη μήτε κι' ἄλλος κανεῖς.
Ἀπέραντη ἀπλώνεται ἡ ἀμμουδένια χώρα.
Ἐδῶ, ποὺ κάποτε ἀνθίζανε λιβάδια
καὶ σπίτια ἄσπρα μάζευαν χαρὲς τοῦ ἡλίου,
κυρίαρχος ὁ θάνατος νικάει, θρηνωδεῖ στοὺς λόφους ὁ ἀγέρας.
Ἡ ἔρρημος φλέγεται, ὁ οὐρανὸς κοχλάζει.
Ἀντὶ τοῦ Διόνυσου ξεφάντωμα, θανὴ τοῦ Ἀδῆ...

Καὶ φθάνει κάποια μέρα ἕνας μάγος
ἀπὸ χώρα μακρυνὴ σὰν τὸ κατράμι μαῦρος.
Χτυπᾷ μὲ τὸ ραβδάκι του, σπειριὰ σταριοῦ σκορπίζει.
Καὶ νὰ τὸ θαῦμα, τὸ μέγα θαῦμα τῆς ζωῆς:
Πανέμορφη μὲ μιᾶς ἡ κόρη φανερώνεται
καὶ βρυσομάνα μιὰ πηγὴ μ' ὀλάνοιχτο τὸ στόμα!
(Δροσιὰ-ζωή, στῶν δενδροφόρων λόγων τοὺς μηρούς!)
Ὁ Ἀδῆς-Διόνυσος καὶ πάλι ἀναστήθηκε
κι ἀνέβηκε στὴ Γῆ κι ἄνθισε κι ἀγκάλιασε κι ἀγάπησε).

Ἀργὰ τὸ μάγο ἡ κόρη τώρα πλησιάζει...
Θαμπώνεται ἐκεῖνος ἀπ' τὴν τόση ὁμορφιά της
κι ἀγγίζει τὸ χεράκι της καὶ τὸ φιλεῖ μὲ πάθος.
Κι ἀπὸ τότε καὶ γιὰ πάντα καὶ τώρα
ζοῦν εὐτυχισμένοι στῶν παραμυθιῶν τῇ χώρα
σὰν τὰ μικρά, τ' ἄθῳα παιδιὰ μὲ τὸ καθάριο βλέμμα.

ΕΛΛΟΓΑ ΚΑΙ ΜΑΝΤΙΚΑ

Γλυκά Νερά καὶ «θολές» ἀποφάσεις

Εἶναι πιά κοινὸ μυστικὸ, ὅτι κάτω ἀπὸ κάθε χριστιανικὸ ναὸ ἡ ξωκκλήσι βρίσκεται ἐνταφιασμένος καὶ κάποιος ἀρχαιοελληνικὸς βωμὸς ἢ ναὸς. Ἐνα γεγονός, τὸ ὁποῖο θεωροῦν οἱ πολλοὶ ὡς ἔργο τῶν ἐκπροσώπων τῆς θρησκείας, πού, θέλεις ἀπὸ αἰσθήματα μειονεξίας, θέλεις ἀπὸ μισελληνισμό, βάλθηκαν «ἐς ἔδαφος φέρειν» κάθε τι πού θυμίζει Ἑλλάδα...

Νὰ ὅμως πού, ὅπως ἀποδεικνύεται, δὲν εἶναι τὰ πράγματα ἀκριβῶς ἔτσι, ἀφοῦ γιὰ τὸ γκρέμισμα καὶ τὸν ἐνταφιασμὸ τῶν ἀρχαίων μνημείων μας λειτουργεῖ ἐπισήμως ἡ «Ἑπηρεσία Καταχώσεως» τοῦ «Ἑλληνικοῦ» Ὑπουργείου Πολιτισμοῦ, πού φροντίζει μὲ περισσὸν ζήλον γιὰ τὰ πράγματα αὐτά...

Τὸ πρᾶγμα αὐτό, ὅσο κι ἂν φαίνεται ἀστεῖο κι ἀπίθανο, εἶναι πέρα ὡς πέρα ἀληθινό. Ἄψευδεις αὐτόπτες μάρτυρες, τίς ἡμέρες αὐτὲς μάλιστα, τοῦ ρόλου τῆς ὑπηρεσίας αὐτῆς ἔγιναν χιλιάδες ἄνθρωποι, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ βουλευτές, καὶ καθηγητὲς Πανεπιστημίου, καὶ ἐκδότες, καὶ ἀρχαιολόγοι κ.ο.κ., ὅταν ἕνας εὐγενὴς νέος, πού πονεῖ γιὰ τὸν τόπο του, ἀνέγνωσε στὸ συγκεντρωμένο πλῆθος ἔγγραφο τῆς ὑπηρεσίας αὐτῆς· μὲ ὑπογραφή καὶ στρογγυλὴ σφραγίδα τοῦ κράτους·, διὰ τοῦ ὁποῖου παρέχεται ἄδεια σὲ κάποιους πού ἐνδιαφέρονται, νὰ οἰκοδομήσουν ἐπὶ ἀρχαίων τάφων, ἐνῶ παράλληλα ἀπαγορεύονται οἱ ἀνασκαφικὲς ἐργασίες γύρω ἀπ' τὸν χώρο αὐτό, μὲ τὸ ἀπίστευτο «αἰτιολογικόν» ὅτι πρέπει, λέει, ν' ἀφήσουμε κάτι πρὸς ἀνασκαφὴν καὶ «στὶς ἐπόμενες γενιές», ὅταν δηλαδὴ στὸν χώρο αὐτὸ θὰ ἔχουν ἀνεγερθεῖ πολυκατοικίες καὶ —γιατὶ ὅχι;— δημόσια καταστήματα.

Πρόκειται γιὰ τὴν κοινότητα Γλυκῶν Νερῶν Ἀττικῆς, ὅπου πρόσφατα ἀνευρέθησαν, ἐντελῶς συμπτωματικὰ, τέσσερις τουλάχιστον τάφοι τῆς μυκηναϊκῆς περιόδου, ἐνῶ ὅλα τὰ στοιχεῖα μαρτυροῦν· σύμφωνα μὲ ἀρχαιολόγους· ὅτι πρόκειται γιὰ μυκηναϊκὸ νεκροταφεῖο καὶ οἰκισμό, ἢ ἀνασκαφὴ τοῦ ὁποῖου θὰ ρίξει ἅπλετο φῶς στὶς ἐπιστῆμες κι ἰδιαίτερα τῆς ἀρχαιολογίας, τῆς πρωτοϊστορίας καὶ τῆς γλωσσολογίας...

Ὅμως τὸ ἴδιο ἀκριβῶς δὲν ἔγινε πρὸ τριῶν περίπου ἐτῶν καὶ στὸ Πλατυγιάλι Αἰτωλοακαρνανίας (Ἀστακός); Κι ἐκεῖ· σύμφωνα μ' ἀδιαμφισβήτητα στοιχεῖα· τὰ συνεργεῖα κάποιας κατασκευαστικῆς ἐταιρείας ἄρχισαν νὰ ἐνταφιάζουν πυρετωδῶς στὸ τσιμέντο ἕναν ὁλόκληρο πρωτοϊστορικὸ οἰκισμό (3000 π.Χ.)· τὸν ὁποῖο κατὰ πληροφορίες εἶχαν ἐπισημάνει πρὸ 50/ετίας Γερμανοὶ ἀρχαιολόγοι· μπροστὰ στὰ ἐκπληκτὰ μάτια τῶν νεαρῶν ἀρχαιολόγων, τοὺς ὁποῖους εἶχαν καλέσει γιὰ εὐνόητους λόγους καὶ τοὺς ὁποῖους ὑποχρέωσαν εἰς ἀπόλυτον σιγὴν... Ἡ ἀπόφαση τῆς πανάθλιας ὑπηρεσίας αὐτῆς νὰ ἐνταφιάσῃ ἄρον-ἄρον στὸ τσιμέντο τὸν μυκηναϊκὸ ἐπίσης οἰκισμό τοῦ Πλατυγιαλίου ἔγινε καταφανὴς κι ἀπ' τὸ γεγονός ὅτι, ἐνῶ τὰ συνεργεῖα ἔχουν ἀφειδῶς τόνονους τσιμέντου ἐπὶ τῶν ἀρχαιότητων, οὐδεὶς ἐγνώριζε καὶ τὸ τί κατεσκευάζετο: Ἀρχικὰ μιλοῦσαν γιὰ κατασκευὴ «διαλυτηρίου πλοίων»· ἀργότερα γιὰ «ἐργοστάσιο ἐπεξεργασίας λυμάτων»· καὶ τέλος γιὰ τὴν δημιουργία «μαρίνας»! Ὅ,τι πάντως ἔγινε σίγουρα εἶναι τὸ μᾶζωμα τοῦ ἀρχαίου οἰκισμοῦ, πρᾶγμα γιὰ τὸ ὁποῖο οἱ ἀρμόδιοι τηροῦν «σιγὴν ἰχθύος»...

Ὅστοςό εὐλόγα ἀνακύπτει πλῆθος ἐρωτηματικῶν:

1ον. Ὑπάρχει σχέσηη μεταξὺ τῶν δύο πρωτοϊστορικῶν οἰκισμῶν (Πλατυγιαλίου καὶ Γλυκῶν Νερῶν) καὶ ποιά εἶν' αὕτη;

2ον. Τί εἶν' ἐκεῖνο ποὺ προκαλεῖ σύγχυση καὶ πανικὸ στοὺς ἐγκαθέτους τῆς ἐφορείας Ἀρχαιοτήτων καὶ τοῦ Ὑπουργείου Πολιτισμοῦ, ὥστε νὰ παίρνουν τέτοιες ἀποφάσεις ἐξῶφθαλμα ἀντιπολιτιστικές καὶ μισελληνικές; Καὶ

3ον. Τί εἶν' αὕτη ἡ ἐξάπαντος ὑποπτη «Ὑπηρεσία Καταχώσεως Ἀρχαιοτήτων». Κι ἀπὸ ποῦ λαμβάνει ὁδηγίες καὶ ἐντολές;

Ἐπειδὴ ὅμως κανεὶς δὲν πρόκειται ν' ἀπαντήσῃ, θὰ παραθέσουμε τὰ ἐξῆς στοιχεῖα, ποὺ λίγο-πολὺ δίδουν ἀπάντησιν στὰ παρατεθέντα ἐρωτήματα: Ἀσφαλῶς ὑπάρχει στενότερη σχέσηη μεταξὺ τῶν δύο οἰκισμῶν, ποὺ μιλοῦμε, ἀφοῦ κι οἱ δύο τοὺς εἶναι πρωτοϊστορικοί, δηλαδὴ τῆς μυκηναϊκῆς ἐποχῆς ἤτοι παλαιότεροι τοῦ 3000 π.Χ. (βλέπετε κ. Β. Κουτρουβέλη, «Πρὸ τοῦ 2.900 π.Χ. ἔγιναν τὰ Τρωικά», «Δαυλός», τ. 121, Ἰανουάριος 1992), πρᾶγμα ποὺ σημαίνει τὰ ἐξῆς:

1ον. Οἱ Ἕλληνες πολὺ πρὶν ἀπ' τὸ 3.000 π.Χ. εἶχαν ἀναπτύξει ὑψηλὸ πολιτισμὸν, ἄρα δὲν ἦσαν «ἄγριοι», ὅπως μᾶς πληροφόρησε πρόσφατα κάποιος τῶς Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Παιδείας μας, ἀφοῦ καὶ πόλεις εἶχαν, καὶ τοὺς νεκροὺς τοὺς ἔθαπταν μὲ τιμές, καὶ ἔργα τέχνης δημιουργοῦσαν κ.ο.κ.

2ον. Οἱ Ἕλληνες (Ἀχαιοὶ-Δωριεῖς κ.λπ.) δὲν «κατέβηκαν» στὴν Ἑλλάδα τὸ 1100 π.Χ. περίπου, ἀφοῦ ἤδη εὐρίσκοντο ἐδῶ πολὺ πρὶν τὸ 3000 π.Χ. Ἀρα τὰ περὶ «Καθόδου τῶν Δωριέων», τὰ περὶ «Ἰνδοευρωπαϊκῆς ὁμοεθνίας καὶ ὁμογλωσσίας» — μὲ τὰ ὅποια βομβαρδίζονται τὰ παιδιὰ μας ἀπ' τὴ νηπιακὴ ἡλικία τοὺς — ἀποτελοῦν δόλια μυθεύματα τῶν ἐξουσιαστῶν, ποὺ σκοπὸ ἔχουν τὸν ἀποπροσανατολισμὸ τοῦ ἔθνους ἀπὸ τῆ φυσικῆ του πορείας, τὴ μείωσιν τῆς πολιτιστικῆς προσφοράς τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν ἀπόκρυψιν τοῦ ἄλλου ιδεολογικοῦ κόσμου, τοῦ ἐλληνικοῦ κόσμου, ποὺ ὅλη ἡ ἀνθρωπότητα θαυμάζει καὶ ἀναπολεῖ.

3ον. Οἱ Ἕλληνες δὲν δανείστηκαν κανένα ἀλφάβητο καὶ καμμιά ἀπολύτως γνώση ἀπ' τοὺς ἀνατολικοὺς λαοὺς, ἀφοῦ γνώριζαν πρὸ τοῦ 3.000 π.Χ. νὰ δημιουργοῦν ἀπαράμιλλα ἔργα τέχνης, καὶ νὰ τὰ ἀριθμοῦν, καὶ νὰ τὰ ὀνομάζουν κ.ο.κ. πρᾶγμα ποὺ σημαίνει ὅτι καὶ στὴν περίπτωσιν αὕτῃ οἱ ἐξ-ουσιαστὲς καὶ τὰ ὄργανά τοὺς ψεύδονται...

Δηλαδὴ, μὲ λίγα λόγια, ἓνα ὁλόκληρο οἰκοδόμημα τῶν ἐξ-ουσιαστῶν, «χτισμένο στὴν ἄμμο» κινδυνεύει νὰ γρεμισθῇ ὡς χάρτινος πύργος ἐξαιτίας δύο ἀπλῶν οἰκισμῶν, ποὺ ἐκ τύχης ἢ ...«λαθῶν» βγῆκαν στὴν ἐπιφάνεια. Δίκαια, λοιπόν, ἡ ἐξ-ουσία σπεύδει «νὰ κλείσῃ τὸ στόμα» τῶν ἐνοχλητικῶν αὐτῶν «μαρτύρων» τοῦ ἐγκλήματός της.

Ὅμως ποῦ θὰ πάει αὐτό; Αὔριο θὰ βγεῖ στὸ φῶς καὶ κάποιος ἄλλος οἰκισμὸς καὶ ἀμέσως μετὰ ἄλλος... Διαθέτει ἄραγε ἡ ἐξ-ουσία τόσο τιμὸντο, ὥστε νὰ ἐνταφίσῃ τὴν Ἑλλάδα ὁλόκληρη, καὶ τὴν Ν. Ἰταλία ἀσφαλῶς, καὶ πιθανὸν τὴν Εὐρώπῃ ὁλόκληρη; Πράγματι ἡ θέση της εἶναι δεινὴ!!

Καὶ γιὰ νὰ μὴν ξεχαστοῦμε: αὐτὸ τὸ Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ κι ἡ ἀνεκδιήγητη «Ὑπηρεσία Καταχώσεως Ἀρχαιοτήτων» σὲ ποιοὺς ἀνήκουν; Στὴν Ἑλλάδα ἢ ... στοὺς Φοῖνικες;

Πάν-Αἴολος

Ἡ ἐπίθεση κατὰ παντός ἑλληνικοῦ καὶ τὸ χρέος τοῦ ἐλεύθερου ἀνθρώπου

Τὸ καλοκαίρι τοῦ 1991 ὁ Ἀμερικανὸς πρόεδρος Μπους κατὰ τὴν σύντομο πα-
ραμονή του στὸν Ἑλλαδικὸ χώρο ἀνεφέρθη στὸν πολιτισμὸ μας καὶ τὴν δημοκρα-
τία μὲ κολακευτικὰ λόγια (μόνον λόγια), ἀνήγαγε δὲ καὶ τὰ δύο στὴν σεβαστὴ ἡλι-
κία τῶν 2.500 ἐτῶν. Μέγα μέρος τῶν Ἑλλήνων ἐνίωσαν ἐθνικὰ ὑπερήφανοι γι' αὐ-
τὴ τὴν ἀναγνώριση καὶ δὴ ἀπὸ ἓνα τόσο σημαῖνον πρόσωπο. Ἡ ὑπερηφάνεια ὅμως
αὕτῃ ὠφείλετο στὴν ἄγνοια τῆς πραγματικῆς ἡλικίας τῆς φυλῆς μας, καθὼς καὶ
στὴν ἑλλειψη γνώσεων περὶ τὴν αὐθεντικὴν Ἀθηναϊκὴν Δημοκρατίαν, τῆς ὁποίας
ἡ ταυτότης μὲ τίς σημερινές ὁμώνυμες συμπίπτει ὅσον ἡ ἡμέρα μὲ τὴν νύκτα.

Θέτω τὸ ἐρώτημα: γιατί μὲ τόσο μεγάλῃ ἐπιμέλεια ἀποκρύπτουν ἀπὸ τὴ φυλὴ
μας τὴν πραγματικὴ τῆς ἱστορίας, τὴν παιδεία, τὸν πολιτισμὸ, τὴν φιλοσοφία, τὴν
σοφία καὶ τὴν γνώση; Γιατί ἐφθάσαμε στὸ σημεῖο νὰ διδάσκωνται τ' ἀρχαῖα Ἑλ-
ληνικὰ (μόνον «τὰ ἀκίνδυνα» — τὰ ὑπόλοιπα «ἔχουν χαθῇ») σ' ὅλον τὸν κόσμον, ἐ-
νῶ στὸν τόπο μας νὰ εἶναι σχεδὸν ἀπαγορευμένα; Γιατί ἐν μιᾷ νυκτί 30 «ἐκπρόσω-
ποι τῆς βουλῆσεως τοῦ λαοῦ» πραξικοπηματικῶς ἐπέβαλον ὡς ἐπίσημη γλῶσσα τοῦ
κράτους μιὰ γλῶσσα φτιαχτή, τὴν ὁποίαν οὔτε ὁ ἀπλὸς λαὸς ὠμίλει στὴν πράξῃ;
Γιατί κατήργησαν τὸν τονισμὸ καὶ παρεμόρφωσαν τὴν ὀρθογραφία; Γιατί τὴν
πλουσιότερη γλῶσσα, παγκοσμίως, τὴν κατήντησαν στὸ χάλι νὰ «εἰσάγῃ» ἀκόμα
καὶ Ἑλληνικὲς λέξεις διαστρεβλωμένες ἀπὸ τὴν προσαρμογὴ τους στὶς ξένες
γλῶσσες; Γιατί βάλλεται μὲ τέτοια λύσσα τὸ μέσον, στὸ ὁποῖο ὀφείλει τὸ Ἑλληνι-
κὸ ἔθνος τὴν ἐπιβίωσή του γιὰ σχεδὸν 2000 χρόνια, ὅσον δηλαδὴ χρόνον εἴμεθα ὑ-
πὸ τὸν ζυγὸ κατακτητῶν καὶ δὲν ὑφίσταται πράγματι ἑλληνικὸ κράτος; Γιατί, ἀντὶ
νὰ ἐπιδιώξουν τὴν ἄνοδο τοῦ πνευματικοῦ ἐπιπέδου τῶν πολλῶν διὰ τῆς μορφώ-
σεως, ἰσοπέδωσαν αὐτὸ πρὸς τὰ κάτω γιὰ ὅλους, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ διαφημίζουμε ὅ-
τι «ἡ Ἑλλάς εἶναι ἀδιαπραγμάτευτη» καὶ ὄχι μὴ διαπραγματεύσιμη — (ἐτοιμα-
στεῖτε νὰ τὴν διαπραγματευτοῦμε ὁλόκληρη στὸ ἐγγὺς μέλλον, καὶ ὄχι τμηματικὰ
ὅπως μέχρι τώρα), ὁ δὲ νεοέλληνας νὰ βεβαιοῖ ὅτι εἶναι «παντρεμένος» — καὶ ὄχι
νυμφευμένος —, λέξῃ πὺρ προέρχεται ἀπὸ τὸ «ὑπανδρος», δηλαδὴ ὑπὸ τὸν ἄνδρα.
Χρειαζονται σχόλια;

Τὰ ἀνωτέρω ἐξεταζόμενα ὑπὸ τὸ φῶς τῶν ἀρχαιοελληνικῶν κειμένων (ἂν δὲν εἴ-
ναι πλέον ἐντελῶς ἀκατάληπτα) ἢ ἐκδόσεων ὅπως ὁ «Δαυλός», ἢ «Ἱστορία γενέ-
σεως τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσας», «Ἡ ἀληθινὴ προϊστορία», ἀποδεικνύουν ἀδιαμφι-
σβήτητα τὴν τρομερὴ προσπάθεια πὺρ γίνεται νὰ ἐμποδισθῇ ὁ Ἕλληνας παντοιοτρό-
πως, νὰ ἔλθῃ σ' ἐπαφὴ μὲ τίς ρίζες του καὶ τὴν γνώση τοῦ παρελθόντος. Ὡς ἀποδει-
κτικὸ στοιχεῖο παραθέτω τὸ λεχθὲν ὑπὸ τοῦ τέως ὑπουργοῦ ἐξωτερικῶν τῶν Η.Π.Α.
Χένρυ Κίσσινγκερ: «Οἱ Ἕλληνες εἶναι λαὸς μὴ κυβερνήσιμος· ἀνάγκη νὰ τὸν κτυπή-
σουμε στὴν πολιτιστικὴ του ρίζα».

Θέσατε τώρα στὸν ἑαυτὸ σας τὸ ἐρώτημα: τί γνωρίζετε περὶ τοῦ Ἀδάμ, τοῦ
Νῶε, τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Μωϋσέως ἢ τοῦ Σολομῶντος καὶ προσπαθῆστε παράλληλα
νὰ φέρετε στὴ μνήμη σας ὅ,τι γνωρίζετε γιὰ τὸν Ὠγύγη ἢ τὸν Δευκαλίωνα, τὸν
Κάδομ ἢ τὴν Εὐρώπη, τὸν Μελάμποδα ἢ τὸν Αἴγυπτο ἢ ἔστω τοὺς Χατζηγιάννη Μέ-
ξη ἢ Λέοντα Σγουρό. Τὴν ἀπάντησιν πὺρ θὰ δώσετε στὸν ἑαυτὸ σας, ἀξιολογήστε
τὴν μόνον σας.

Κάποτε, περίπου 12.000 χρόνια πρὶν, οἱ Ἀθηναῖοι κατενίκησαν τοὺς Ἀτλά-
ντιους κατακτητὰς καὶ ἀπελευθέρωσαν τοὺς ὑπόδουλους λαοὺς, χωρὶς νὰ ζητήσουν
τὸ παραμικρὸ ἀντάλλαγμα (Πλάτων, «Τίμαιος»). Σήμερα οἱ ἀπόγονοι τῶν δεχθέντων
αὕτῃ τὴν εὐεργεσία ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους, γιὰ νὰ ἐκφράσουν τὴν «εὐγνωμοσύνην»
τους, ἀνέθεσαν τὴν διοργάνωσιν τῶν τελευταίων Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων στὴν Ἀτ-
λάντα τῶν Η.Π.Α. (σύμπτωσις;). Ἡ κίνησις αὕτη σκοπὸν εἶχε νὰ θίξῃ, νὰ προσβά-

→
 λη. νά μιλήσω, νά ντροπιάσω τήν Ἑλλάδα —κι ἔτσι ἀκριβῶς ἔνωσαν οἱ κάτοικοί της. Ὁ Ἕλλην ὁμῶς θά ἔπρεπε νά αἰσθανθῇ αὐτά συναισθήματα ὄχι γι' ἄλλο λόγο, ἀλλά διότι ἐπέτρεψε στοὺς βαρβάρους νά καπηλευτοῦν τὸν ἱερό αὐτὸν θεσμό. Ἄγνοεῖ, βλέπετε, ὁ νεοέλλην, ὅτι στοὺς αὐθεντικούς Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνες, γιὰ νά λάβῃ κανεὶς μέρος, ἔπρεπε ἀποδεδειγμένως ν' ἀνήκῃ στὴν φυλὴ τῶν Ἑλλήνων, ἀποκλειομένων παντελῶς τῶν βαρβάρων, ἡ ὑλικὴ δὲ ὑπόστασις τοῦ ἐπάθλου γιὰ τοὺς νικητὰς περιωρίζετο ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον στὸ στεφάνι ἀπὸ Ὀλυμπιακὴ ἀγριελιά. Τέλος τὰ ἀθλήματα ἦσαν ὅλα πολεμικά, ὥστε νά προετοιμάζονται οἱ ἄνδρες —μόνον ἄνδρες— ψυχικὰ καὶ σωματικὰ γιὰ τὴν προάσπιση τῆς πατρίδος. Ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας οἱ νέοι προετοιμάζοντο, γιὰ νά δώσουν τὸν ὑπέρτατο ὄρκο: «οὐ καταισχυνῶ ὄπλα τὰ ἱερά...». Σήμερα ὁ νεοέλλην περιμένει ἀπὸ τοὺς βαρβάρους νά κρίνουν, ἂν θὰ τοῦ δοθῇ ἢ ὄχι ἡ διοργάνωσις τῶν (ἀσχέτων πρὸς τοὺς ἑλληνικούς) «Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων» καὶ διδάσκεται ὅτι δὲν ζητᾶ τίποτε, ὅτι εἶναι πολίτης ἐνὸς ὑπανάπτου Βαλκανικοῦ κρατιδίου, ὅτι σκοπὸς τῶν ἐνόπλων του δυνάμεων εἶναι ἡ εἰρήνη καὶ ἄλλα συναφῆ, τὴν ὥρα πού ὁ ἐθνικὸς ἐναέριος καὶ θαλάσσιος χῶρος ὁμοιάζει μὲ Τουρκικὸ πάρκο περιπάτου, τὰ Σκόπια ἰσχυρίζονται ὅτι εἶναι ἡ Μακεδονία, οἱ Ἀλβανοὶ μᾶς πνίγουν μὲ τὴν ἀφρόκρεμα τῶν ἀποβρασμάτων τῶν φυλακῶν των κ.λπ.

Πότε οἱ πρόγονοί μας ἐξήτησαν ἀπὸ ἄλλοθενεῖς νά ἐγγυηθοῦν τὴν ἀκεραιότητα τῶν συνόρων τους; Πότε ζητιάνεψαν οἰκονομικὴ, τεχνικὴ, πολιτιστικὴ καὶ πολιτικὴ βοήθεια καὶ ἐξάρτησις ἀπὸ ξένους; Οἱ Ἕλληνες ποτὲ δὲν ζήτησαν κάτι ἀπὸ τοὺς βαρβάρους, πάντα προσέφεραν. Πῶς ἀνεχόμεθα, τὰ παιδιὰ μας ἀντὶ νά μορφῶνται μὲ τίς διαχρονικὰς ἀξίες τῆς ἐλευθερίας, τῆς ἀρετῆς, τῆς τιμῆς, τῆς δόξης, τοῦ καθήκοντος, τοῦ ἥρωισμοῦ, τῆς φιλοπατρίας, τοῦ αἰὲν ἀριστεύειν, αὐτὰ νά παραμορφῶνται διδασκόμενα τεχνικὰς γνώσεις, χωρὶς τίποτα τὸ πνευματικόν, διενθισμὸ (μὲ τὴν ἔννοια τῆς ἀπατρίας), τὰ δικαιώματα τῶν μειονοτήτων (οἱ Ἕλληνικὲς μειονότητες εἶναι βέβαια πάντα καὶ ἀπ' ὅλους ξεχασμένες καί, ὅπως πᾶμε, θ' ἀποτελέσουμε ὅλοι μας μιὰ μειονότητα μέσα στὴν ἴδια τὴν πατρίδα μας), τὸν φιλειρηνισμὸ (μὲ τὴν ἔννοια τῆς δειλίας), κι ἐμεῖς ὑπερηφανευόμεθα γιὰ τὸν ἀριθμὸ τῶν ξένων γλωσσῶν πού ὁμιλοῦν τὰ τέκνα μας, ὅταν αὐτὰ δὲν γνωρίζουν πρωτίστως τὴν μητρικὴν τοὺς γλῶσσα;

Ἀφήσαμε τὴν ἐστία τοῦ παγκοσμίου φωτὸς νά σβήσῃ, προδώσαμε τὸ πνεῦμα καὶ ὑφιστάμεθα τίς συνέπειες τῆς ἀφροσύνης μας. Πόσοι πλέον Ἕλληνες δὲν δυσπιστοῦν (τουλάχιστον), ὅταν ἀκοῦν ὅτι οἱ πρόγονοί μας γινώριζαν, ἐπὶ παραδείγματι, μὲ ποιὸν τρόπο δημιουργήθηκε τὸ Σῦμπαν («Θεογονία»), τὸν νόμο τοῦ ἡλιοκεντρισμοῦ, τὴν ὑπαρξὴ «ἀοράτων» δορυφόρων τῶν πλανητῶν καὶ ὅτι οἱ ὀνομασίες τῶν ἀστερισμῶν τοῦ ζωδιακοῦ εἶναι οἱ ἴδιες πού ἐδόθησαν πρὶν ἀπὸ 13.000 χρόνια ἀπὸ κάποιους σοφοὺς προγόνους μας («Ὀρφικά»), ὅτι ὁ Ἀσκληπιὸς ἐφήρμοξε τὴν ἱατρικὴν του γνωρίζοντας ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἀποτελεῖ ἓνα ψυχοσωματικὸ σύνολο, καὶ ὅτι ἐναρμονιζόμενοι μὲ τοὺς νόμους τοῦ Σῦμπαντος, τοὺς ὁποίους κατεῖχον, κατάφεραν νά ὑλοποιήσουν τὴν ἀφηρημένη ἀρμονία καὶ τὸ κάλλος σ' ὅλες τοὺς τίς ἐκδηλώσεις; καὶ ὅτι εἶναι φυσικὴ ἀπόρροια τὸ γεγονός ὅτι τ' ἀνεπανάλητα καλλιτεχνικά τους ἐπιτεύγματα οὐδόλως ὑστεροῦσαν τῶν πνευματικῶν τοιούτων; τὸ αὐτὸ δὲ ἴσχυε καὶ στὸ πεδίο τῆς μάχης, ὅπου, ὡς γνωστόν, ποτὲ δὲν ἐφοβήθησαν ὅσον πολλαπλάσιες σὲ ἀριθμὸ καὶ ἂν ἦσαν οἱ ἀντίπαλες ὀρδὲς τῶν βαρβάρων; [Βλέπετε, ὁ φόβος πηγάζει ἀπὸ τὸ ἄγνωστο, ἂν γνωρίζῃ κανεὶς, δὲν φοβᾶται]. Δὲν ἀποτελεῖ συνεπῶς ἀξιοπερίεργο φαινόμενο, τὸ ὅτι ἡ προικισμένη αὐτὴ φυλὴ ὕστερα ἀπὸ κάθε φυσικὴ καταστροφὴ ἐπανήρχετο ἐκ τῶν ἀσφαλῶν περιοχῶν εἰς τὰς πεδιάδας καὶ διὰ τοῦ νοοῦ καὶ τοῦ μοναδικοῦ, διὰ τὴν τελειότητά του, ἐργαλείου τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης, ἐπαναδημιουργοῦσε τὰ πάντα ἀπὸ τὴν ἀρχή. Ὁ Δημοκρίτιος ἔθεν χαρακτη-

→

ρισμός του "Έλληνας άνθρωπος ως «μικρού κόσμου» έναρμονιζομένου με τον ήρακλείτιον «ξυνόν λόγον»» ενφάνιζε εδώ την απόλυτον ταύτισιν.

Δέν θά έπεκταθώ έπ' αὐτῶν ἄλλο, διότι ἀκόμα καί αὐτό τό ἐλάχιστο τμήμα σοφίας, τό ὁποῖον ἔχει διασωθῇ, θά ἐχρειάζεται πληθώραν τόμων γιά νά καταγραφῇ, θ' ἀναφερθῶ μόνον στήν θεία ἐλευθερία, ὅ,τι θεωροῦσαν δηλαδή ὑπέρτατο ἀγαθό οἱ πρόγονοί μας. Ἡ φράσις «Πᾶς μὴ Ἑλλήν βάρβαρος» δέν ἐξέφραζε μιᾷ ὑπεροπτική, σωβινιστική ἀντίληψη, ἐξέφραζε μιᾷ βαθύτερη ἔννοια. Βάρβαρος ἦταν (καί εἶναι) ὁ δοῦλος, ὁ δέσμιος ὄχι ἀπό πολιτική, νομική ἢ σωματική ἀποψη, ἀλλά ἀπό καθαρά πνευματική. Ἡ ἐλευθερία, δηλαδή, τῆς σκέψεως τελειώνει ἐκεῖ πού ἀρχίζει ὁ φόβος: εἴτε ἡ αἰτία αὐτοῦ τοῦ φόβου εἶναι κάποια ἰδέα πού θεωρεῖται δεδομένη, ἀπαράβατη, ἕνας «ισμός» εἴτε εἶναι ἕνας ἄρχων ἢ ἕνας θεός, δέν παύει στό σημεῖο αὐτό νά ὀριοθετῇ τό τέλος τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀτόμου. Ἀντίθετα ὁ ὑγιῶς σκεπτόμενος Ἑλλήν δέν ἐλάμβανε σάν δεδομένην καμμίαν ἰδέα, δέν ἐφοβεῖτο νά κρίνῃ οὔτε τοὺς ἄρχοντάς του οὔτε αὐτοὺς τούτους τοὺς θεοὺς του («ὦ φίλε Ζεῦ, θαυμάζω σε»: Θεογονία), μέ μιᾷ κρίσει ὅμως ἀπηλλαγμένη συμφερόντων, «πρισμάτων» καί «ισμῶν». Ὁ θαυμασμός λοιπόν, ὁ σεβασμός καί ἡ εὐλάβεια ὡς πρὸς τὰ θεῖα, σέ συνδυασμό μέ τὴν γνώση, τὴν ἀνδρεία καί τὴν ὑπερηφάνεια δέν ἄφηναν περιθώριο γιά τὸν φόβο, ὁ ὁποῖος εἶναι σύζυγος τῆς ἀμαθείας. Ἡ λέξις λοιπόν «ἐλευθερία», πού χρησιμοποιοῦσε ὁ βάρβαρος, εἶχε διάφορον σημασία ἀπὸ τὴν ἐλευθερία τοῦ Ἑλλήνου — καί δέν εἶναι συμπτωματικό ὅτι οἱ δύο λέξεις διαθέτουν τὴν ἴδια ἀρχική συλλαβή. Ἡ ἐλευθερία αὐτὴ ἐβασίζετο σ' ἕνα πιστεύω πού ἀρνεῖτο ἀκριβῶς τὰ «πιστεύω», ἀρνεῖτο κάθε εἶδους δογματισμό καί κατ' ἐπέκτασιν κάθε εἶδους «ισμό», ἦταν ἕνας τρόπος σκέψεως καθαρά ἀντιεξουσιαστικός (ποτέ ἀναρχικός).

Στό σημεῖο αὐτό ἀκριβῶς ἐντοπίζεται ἡ αἰτία τῆς καταστροφικῆς μανίας ἐναντι τοῦ Ἑλλήνου, πού ἐμφανίζει ἡ ἐξ-ουσία: διότι μόνον αὐτὸς εἶναι δυνατόν νά κατακρημνίσῃ τίς στενές ἐκείνες νοοτροπίες, πού ὀχυρώνονται πίσω ἀπὸ τίς ποικίλες σκοπιμότητες καί ἐπιβάλλουν μέσω τῶν δογματισμῶν τὴν καταρράκωση τοῦ πνεύματος πρὸς χάριν τοῦ σκότους. Τό σκότος ὅμως ἔχει ἐπίγνωση, ὅτι δέν εἶναι αὐτοῦσιο, καί χρωστᾷ τὴν ὑπαρξή του στήν ἔλλειψη τοῦ φωτός καί μόνον. Γιά τὸν λόγο αὐτόν, κρατοῦν ἐρμητικά κλεισμένο τό Ἑλληνικό μεγαλεῖο. Ἀν ἀντιληφθῇ ὁ κόσμος, ὅτι ὁλόκληρο τό οἰκοδόμημα τοῦ πολιτισμοῦ μας βασίζεται στό ψέμα, στήν ἐξαπάτηση, στήν ἄρνηση γιά κάθε τι «μὴ ὀρθόδοξο», ὁ ἀντίκτυπος θά εἶναι τρομακτικός, θά σάρωνε τὰ πάντα.

Οἱ ἀξίες καί οἱ γνώσεις, πού θά ἐπέτρεπαν στὸν σημερινὸ ἄνθρωπο νά σκεφθῇ ἐλ-εύθερα, μόνον μέ προσωπική ἐρευνα καί καλλιέργεια μποροῦν νά κτηθοῦν, ὁ διαθέτων ὅμως τίς καταβολές τοῦ ἑλληνικοῦ κυττάρου διαθέτει δυνάμει, ἀπὸ τὴν φύση του, αὐτὲς τίς δυνατότητες. Ἀρκεῖ ν' ἀπορρίψῃ κανεὶς τό χάος τῆς παραπληροφορήσεως, τοὺς «ισμούς», τὸν καταναλωτικὸ κατακλυσμὸ καί νά στρέψῃ τὴν προσοχή του πρὸς τὴν ἀ-λήθεια καί τὸ πνεῦμα, χωρὶς φόβο καί πάθος, γιά νά ἔλθῃ σ' ἐπαφὴ μέ τὴν ἐλευθερία. Μόνον ἕνα ἑλληνικὸ καί ἀτρόμητο πνεῦμα μπορεῖ ν' ἀντιμετωπίσῃ τὸν σημερινὸ σκοταδισμό· καί αὐτὸ ἀκριβῶς προσπαθεῖ ν' ἀποκλείσῃ παντοιοτρόπως ἡ παγκόσμιος ἐξ-ουσία, γιά νά μὴν κατακρημινισθῇ στὰ Τάρταρα.

Ὁ χρυσοῦς αἰὼν ἀποτελεῖ τὴν τελευταία κορυφή τοῦ ἴχνους τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος, πού ἀφήνει στὸν κοσμικὸ χῶρο ἡ ἀτελεῦτητος καμπύλη ἀνόδου-καθόδου-ἀνόδου... — ἀπόρροια τῶν νόμων τῆς φύσεως. Ὁ καθ' ἕνα ἀπὸ ἐμᾶς εἶναι ἕνα ζωντανὸ κύτταρο στό σῶμα πού ὀνομάζεται Ἑλληνικὸ Ἔθνος. Ἀν τὸ κάθε κύτταρο συνειδητοποιήσῃ τὴν θέση του καί τὴν εὐθύνη του καί ἀπλῶς θέσῃ σέ λειτουργία τὸν νοῦ του, τότε τὸ φῶς θά ξαναλάβῃ, διώχνοντας τὰ σκότη. Σ' ἐμᾶς πέφτει τὸ φορτίο τῆς ἀνυψώσεως τοῦ Πνεύματος στό ὕψος πού τοῦ ἀρμόζει.

Παναγιώτης Χατζηϊωάννου

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

Ἀνακοινώνεται, ὅτι ἡ προθεσμία συμμετοχῆς στὴν Κρίση τῆς 8ης «ΕΤΗΣΙΑΣ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑΣ ΤΩΝ ΕΚΑΤΟ» λήγει στίς **30 Σεπτεμβρίου 1992.**

● Καμμιά συμμετοχὴ δὲν θὰ γίνῃ δεκτὴ μετὰ τὴν ἡμερομηνία αὐτή.

● Παράκληση, ὅπως ἀποστείλετε τὶς συμμετοχές σας **ὅσο τὸ δυνατόν συντομώτερα.**

● Ὑπενθυμίζομε τοὺς ὅρους συμμετοχῆς:

1) Ἀνώτερος ἀριθμὸς ὑποβαλλομένων ποιημάτων: **τρία (3).**

2) Ὑπεύθυνη δήλωση τοῦ ποιητῆ, ὅτι τὰ ποιήματά του δὲν ἔχουν δημοσιευθῇ καὶ δὲν θὰ δημοσιευθοῦν μέχρι τέλους τοῦ 1992.

3) Σύντομο αὐτοβιογραφικὸ σημείωμα, ὅχι μεγαλύτερο τῶν 5 γραμμῶν γραφομηχανῆς, γραμμένο σὲ α' πρόσωπο.

● Ἄν γράφης ποίηση, μὴ διστάσης καθόλου, εἴτε εἶσαι γνωστὸς καὶ καταξιωμένος εἴτε ἄγνωστος καὶ νέος, νὰ ἐμπιστευθῇς τὸν «Δαυλὸ» καὶ νὰ συμμετάσχῃς στὴν 8η Κρίση τοῦ 1992.

Ἡ

ΕΤΗΣΙΑ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΚΑΤΟ

τοῦ «Δαυλοῦ» ἔχει γίνῃ πιά θεσμὸς στὴν πνευματικὴ ζωὴ τῆς σύγχρονης Ἑλλάδος, ὡς ἡ μόνη, μὲ τὴν πραγματικὴ ἔννοια τοῦ ὅρου, ἀνθολογία ποὺ κυκλοφορεῖ στὴν χώρα.

● Ὁ 8ος τόμος της θὰ κυκλοφορήσῃ τὴν 1η Δεκεμβρίου 1992.

Τὰ ποιήματα, οἱ δηλώσεις καὶ τὰ αὐτοβιογραφικὰ νὰ ταχυδρομοῦνται στὴ διεύθυνση:

Δημ. Ι. Λάμπρου, Ἀχιλλέως-Μουσῶν 51
175 62 ΠΑΛΑΙΟ ΦΑΛΗΡΟ, μὲ τὴν ἐνδειξή
«Γιὰ τὴν Ἀνθολογία τοῦ ΔΑΥΛΟΥ»

Ούμανιστικά γυμνάσια

Στην Αθήνα, που γέννησε σάν ιδέα τις ούμανιστικές σπουδές, υπάρχει σήμερα μόνο ένα δημόσιο ούμανιστικό γυμνάσιο, ενώ στο Μόναχο (που είναι πολύ μικρότερη πόλη) τέσσερα. Οί γονείς μου σέ πρόσφατο ταξίδι τους στο Μόναχο της Βαυαρίας συνάντησαν ζευγάρι φίλων τους, καθηγητών σέ γερμανικό τεχνικό γυμνάσιο με ειδίκευση στα μαθηματικά και τις ξένες γλώσσες (όχι ούμανιστικό), τὸ ὁποῖο τοὺς εἶπε περίπου τὰ ἑξῆς: «Ἐσεῖς στὴν Ἑλλάδα ἐνδιαφέρεστε λιγότερο γιὰ τὴν ἀρχαία ἐλληνική γλῶσσα καὶ κουλτούρα ἀπ' ὅ,τι ἡμεῖς στὴν Γερμανία. Στὸ λύκειό μας, πὺ εἶναι πρακτικό, ἀνεβάσαν οἱ μαθητὲς παράσταση τῆς "Εἰρήνης" τοῦ Ἀριστοφάνη, ἐκσυγχρονισμένη ἀπὸ καθηγητὴ τοῦ σχολείου μας στὸ μοντέρνο πνεῦμα καὶ τυπώσαμε πολυτελὲς πρόγραμμα με ἐργογραφία, βιογραφία καὶ σχόλια τοῦ Ἀριστοφάνη [τὴν ὁποία παράσταση, σημειωτέον, ἔτυχε νὰ δοῦν οἱ γονεῖς μου καὶ ἐνθουσιάστηκαν· ἡ μητέρα μου μάλιστα, ὅταν γύρισε στὴν Ἑλλάδα, ἀγόρασε τὰ ἔργα τοῦ Ἀριστοφάνη, πρωτότυπο-μετάφραση, γιὰ νὰ τὰ διαβάσει]. Ὑπάρχει τώρα μιὰ τάση στὴ Γερμανία, καὶ παντοῦ, νὰ διδάσκονται περισσότερο τὰ ἀρχαία ἐλληνικά καὶ νὰ αὐξηθοῦν τὰ κλασσικά λύκεια».

Ποῦ εἶπα ὅλα τοῦτα στὸν τακτικό συνομιλητὴ μου, τὸν Πιέρ, σέ μιὰ βόλτα με τὸν τελευταῖο ἓνα ἀπόγευμα στὴν παραλία τοῦ Φαλήρου, αὐτὸς μοῦ ἀπάντησε ἐν συνόψει τὰ ἑξῆς: «Τὶς ούμανιστικές σπουδές τις βλέπω ὅχι σὰ μιὰ φυγὴ πρὸς τὰ πίσω, ἀλλὰ σὰ μιὰ φυγὴ πρὸς τὰ μπρός. Γιατὶ οἱ ούμανιστικές σπουδές αὐτὲς καθ' ἑαυτὲς ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνονται πολυτέλεια. Ἡ Ἑλλάδα δὲν μπορεῖ νὰ ἀπορροφήσει περισσότερους φιλόλογους, ἀλλὰ τὸ μέλλον τῆς οἰκονομίας της βρίσκεται στὸν τριτογενὴ τομέα (μάνατζμεντ, οἰκονομικά...). Μολοντοῦτο ἡ αὐξηση τῶν κλασσικῶν λυκείων καὶ οἱ ούμανιστικές σπουδές καὶ οἱ ὡς ἐκ τούτων περισσότερες δημοσιεύσεις καὶ διαλέξεις θὰ ὀδηγήσουν σέ αὐτὸ πὺ χρειάζεται πιὸ πολὺ ἀπ' ὅλα ἡ κοινωνία μας σήμερα: εὐαίσθητοποιημένους τεχνοκράτες. Γιατὶ μέχρι σήμερα οἱ τεχνοκράτες, με τὴν ὑπερεξειδίκευση, ἤξεραν ἓνα ἀντικείμενο γνώσεως καὶ πέραν τούτου ἦταν ντενεκέδες. Πιστεύω, ὅτι ὁ πατέρας, πὺ προορίζει τὸ γυιό του γιὰ τεχνοκράτη, πρέπει νὰ τοῦ κάνει καὶ ἰδιαίτερο μάθημα στα ἀρχαία με κλασσικό φιλόλογο. Ἡ ἐπιστροφή στὸ παρελθὸν ὅμως δὲν μπορεῖ νὰ ἔχει τόσο μεγάλη ἀπήχηση στίς μάζες, ὅσο ἡ βελτίωση τοῦ μέλλοντος. Ἄν ξαφνικά γυρίσουν 500.000 Ἀθηναῖοι στα χωριά τους καὶ καλλιεργοῦν γλυκοπατάτες, ὕστερα ἀπὸ ἓνα χρόνο θὰ σφάζουν ὅλα τὰ ἀρνιά πὺ ὑπάρχουν καὶ δὲν θὰ ἔχουν νὰ φᾶνε. Γιατὶ ἡ ἀγροτική παραγωγή σήμερα εἶναι αὐτοματοποιημένη (τρακτέρ κ.λπ.) καὶ δὲν χρειάζεται τόσους πολλοὺς ἀνθρώπους νὰ δουλεύουν ἐκεῖ. Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά οἱ οἰκολόγοι σήμερα στὴν πράξη εἶναι νεομαλθουσιανοί».

«Θύμισέ μου, σέ παρακαλῶ, τί ἦταν ὁ Μάλθους», εἶπα ἐγώ.

«Ἦταν ἓνας Ἀγγλὸς οἰκονομολόγος τοῦ 1800, πὺ προφήτευσε τὸ τέλος τῆς βιομηχανικῆς ἐποχῆς με τὸ στέρεμα τῶν πλουτοπαραγωγικῶν πόρων τῆς γῆς. Καὶ ὅμως: ὅταν τελειώσει ὁ σίδηρος, τὸ νικέλιο, ὁ κασσίτερος, δὲν θὰ μπορούμε νὰ φτιάχουμε πιά π.χ. αὐτοκίνητα. Ἐπείσε ὅμως ἔξω χρονικά στίς προβλέψεις του, γιατί τὸ προέβλεπε σέ 100 χρόνια, καὶ τοῦτο ἐπειδὴ στὸ μεταξύ ἡ τεχνολογία ἐφηύρε ἐναλλακτικές λύσεις. Παλιὰ τὰ αὐτοκίνητα ἦταν κατὰ 95% μεταλλικά, σήμερα κατὰ 70% (π.χ. ὁ προφυλακτήρας πὺ ἦταν ἀπὸ χρώμιο εἶναι τώρα πλαστικός). Ὅμως βρίσκω αὐτὸ πὺ συμβαίνει σήμερα στὴν Ἀθήνα ἀνιήτικο».

«Ποιό;» ρώτησα ἐγώ.

«Το νεφος. Πιστεύω, ότι έχει έφευρεθεί τὸ ηλεκτρικὸ αὐτοκίνητο —ἐδῶ φτάσαμε στὸ φεγγάρι—, ἀλλὰ καθυστεροῦν τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ ἐξαιτίας τῶν μεγάλων συμπερόντων τῶν αὐτοκινητοβιομηχανιῶν καὶ τῶν ἐταιριῶν πετρελαίου. Ἐπίσης ἡ τρύπα τοῦ ὄζοντος, ποὺ ἦταν μὲχρι πέρσι μόνο στὸ Νότιο Πόλο, φέτος εἶναι καὶ στὸν Βόρειο. Ἡ Σκανδιναυία εἶναι κάτω ἀπὸ μιὰ τρύπα τοῦ ὄζοντος. Κι ὅμως σὲ πρόσφατη διεθνῇ διάσκεψη στὸ Ρίο, γιὰ τὸν περιορισμὸ τῆς ἐκπομπῆς τῶν χλωριοφθοριωμένων ὑδρογονανθράκων (φρεὼν κ.ἄ.), ποὺ «τρῶνε» τὸ ὄζον (μετατρέποντάς το σὲ ὀξυγόνο), οἱ Ἀμερικανοὶ ἔφεραν ἀντίρρηση. Δὲν ἤθελαν νὰ ἀλλάξει ἡ βιομηχανία τοὺς ἐξαιτίας τοῦ ἀνταγωνισμοῦ τῆς μὲ τὴν ἰαπωνικὴ. Καὶ ἐκεῖ, πιστεύω, βρίσκεται ἡ ἀξία τῶν οὐμανιστικῶν σπουδῶν: στὴ δημιουργία ἐνὸς «λόμπυ», ποὺ θὰ πιέσει γιὰ πρόοδο καὶ ἀλλαγὴ. Δὲν χρειαζόμαστε περισσότερους ἀνθρώπους, ποὺ νὰ φωνάζουν πὼς εἶναι ποιητές. Ἀλλὰ μὲ τὴ βοήθεια τῆς ποίησης, νὰ ἀρτιωθεῖ περισσότερο ὁ κανονικὸς ἄνθρωπος. Ἐπίσης ὅταν μιλάμε γιὰ οὐμανισμό (ἀνθρωπισμό), δὲν ἐννοοῦμε τὸν κλασσικισμό, ποὺ εἶναι σχολαστικισμὸς καὶ ἐκτροπὴ τοῦ οὐμανισμοῦ, ἀλλὰ τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ παρελθόντος γιὰ βλετίωση τοῦ μέλλοντος... Ἀς μὴν ξεχνᾶμε, ὅτι οἱ ἀλλαγές στὸ ἀνθρώπινο σῶμα ἀπὸ τὴν μυκηναϊκὴ ἐποχὴ εἶναι τόσο μεγάλες, ὥστε θὰ μπορούσαμε νὰ μιλάγαμε καὶ γιὰ μιὰ μετὰλλαγὴ τοῦ ἀνθρώπου. Δὲν ξέρω, ἀν θὰ καταφέρουμε νὰ σωθοῦμε ἀκόμα καὶ μὲ τὴ διεύρυνση τῶν ὀριζόντων μας μὲ τὴν κλασσικὴ παιδεία. Ἡ φύση διδάσκει, ὅτι κάθε ἐμβία ὄντοτητα ἔχει ἓναν ὀρισμένο κύκλο ζωῆς. Μπορεῖ μὲ τὴν παραφροσύνῃ μας νὰ φτάσαμε στὸ τέρμα. Καὶ ἡ φύση ἔχει ὀρισμένες ἀσφαλιστικὲς δικλείδες γιὰ τὸν ὑπερπληθυσμὸ (ἡ πανώλη παλιά, τὸ αἰτῆζ σήμερα). Κι ὅταν ἐφευρεθεῖ τὸ ἐμβόλιο κατὰ τοῦ αἰτῆζ, πολὺ φοβᾶμαι ὅτι δὲ θὰ τὸ δίνουν (δῆθεν ὅτι δὲ θὰ ὑπάρχει σὲ ἐπαρκεῖς ποσότητες) στὴν Ἀφρικὴ καὶ στὸ Μπανγκλαντές, μέχρι νὰ μείνουν οἱ μισοί. Κι ὅμως ἡ ἀντισύλληψη θὰ ἦταν ἡ σωστότερη λύση. Εἶναι ὅμως θέμα μορφώσεως καὶ ιδεολογιῶν. Οἱ παλαιοὶ πολιτισμοὶ καὶ θρησκείες βασιζόντουσαν στὸν ἄνθρωπο καὶ στὴν μαγεία. Ὁ σημερινὸς στὴν ὕλη καὶ τὸν κυνισμό».

Ξαφνικά, καθὼς περπατάγαμε, βρήκαμε σὲ ἓνα μαρμάρينو παγκάκι γραμμένη τὴν ἐξῆς φράση: «ΑΛΛΟΙ ΤΟΝ ΛΕΝΕ ΘΕΟ, ΕΜΕΙΣ ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟ». «Ἡ μεταστροφή τοῦ θεοῦ στὸ ἐπίπεδο τῆς ἀρένας», εἶπε ὁ Πιέρ. «Τὸ πρῶτο σύμπτωμα τῆς ρωμαϊκῆς ἐποχῆς».

᾽Οθων Μ. Δέφνερ

Δὲν ὑπάρχει σκεπτόμενος ἄνθρωπος, ποὺ νὰ μὴν ἐνδιαφέρεται νὰ διαβάξῃ ἓνα περιοδικὸ σὰν τὸν «Δαυλό». Μιλῆστε στὸν ἐκλεκτὸ φίλο ἢ γνωστὸ σας γιὰ τὸν «Δαυλό» καὶ ὑποδείξτε τοῦ ποῦ θὰ τὸν βρῇ (βλ. ὀπισθόφυλλο).

‘Ο τσάρος κι ὁ κουλάκος

Ξαφνικές ριπές δυνατού άνεμου σὲ ὦρα ἀπογευματινὴ ἄρπαξαν τὰ σκουπίδια τοῦ δρόμου, τὶς σκόνες καὶ τὰ παλιόχαρτα, τὰ ῥιξαν στὰ κεφάλια τῶν περαστικῶν, τὰ τίναξαν μέχρι τὰ παράθυρά του, ἐνῶ σκοτεῖνιαιζε ὁ δρόμος καὶ χανόταν στὴ βουή καὶ στὴν ἀντάρα. Σὲ λίγο ἄρχισε κι ἡ νεροπονιή, σωστός κατακλυσμός. Στὰ παράθυρα σχηματίστηκαν ρυάκια λασπόνερου, ἦταν τὰ νερά τῆς βροχῆς ποὺ παρέσυραν τὶς κολλημένες στὰ τζάμια ἀκαθαρσίες τοῦ δρόμου. Ἀηδιασμένος ὁ Ἀρχηγὸς τραβήχτηκε ἀπ’ τὸ παράθυρο καὶ πάτησε τὸ κουμπὶ τοῦ κουδουνιοῦ. “Ανοίξε ἡ πόρτα καὶ στὸ κατώφλι φάνηκε ἀμίλητος μὲ τὸ κεφάλι σκυφτό, ἀνθρώπινο θηρίο, ὁ ἀκόλουθός του ὁ Ἀχιλλέας.

Κατέβασε τὴν κάτω, εἶπε ὁ Ἀρχηγός, κλείσε τὴν εἴσοδο τοῦ ἰσογείου, δὲν εἶμ’ ἐδῶ γιὰ κανένα...

Ὁ Ἀχιλλέας ἐκλείσε ἡσυχά τὴν πόρτα κι ὁ Ἀρχηγὸς βάλθηκε νὰ μαζεῦει τὰ χαρτιά ἀπ’ τὸ γραφεῖο καὶ νὰ τὰ ρίχνει ἀνακατεμένα σ’ ἓνα συρτάρι. Μόλις εἶχε ἀρχίσει νὰ διαβάσει ἓνα-δύο κι ἀμέσως τὰ σκυλοβαρέθηκε. Τί τοῦ τὰ στέλνουν αὐτοὶ οἱ ἡλίθιοι, δὲν ἔπαιρναν οἱ ἴδιοι μιὰ πρωτοβουλία ἢ ἤθελαν νὰ ῥεῖ κι αὐτὸς ἓνα μέρος τῆς εὐθύνῃς τους; Ἀς τους νὰ κουρεύονται. Κι ἂν ἀκόμη δὲν προχωρήσουν οἱ ἴδιοι σὲ κάποια λύση, τὰ ζητήματα θὰ λυθοῦν μόνα τους ἢ θ’ ἀτονήσουν μὲ τὸν καιρὸ καὶ κανεὶς πιά δὲ θὰ τὰ θυμᾶται. Κι ἐξ ἄλλου περνοῦσε ὁ καιρὸς, τὰ χρόνια κυλοῦσαν σὰν τὸ νεράκι στὴν κατηφοριά, τώρα ποὺ ἴπιασε τὴν καλὴ, ἂν δὲν κύτταζε καλὰ τὸν ἑαυτὸ του, θὰ τὸν πρόφταιναν τὰ χρόνια τῆς σκουριάς κι ὕστερα τί τοῦ χρειάζονταν τὰ λεφτά, ἢ δόξα καὶ ἡ δύναμη; Ἀς πᾶνε ὅλοι νὰ κουρεύονται...

• •

Ἡ Δόμνα ἔβραζ’ αὐτὴ ν’ ἀκούσει, μήπως ἐρχόταν τ’ ἀφεντικὸ καὶ μαζί σκεφτόταν τ’ ἄλλα. Τὶ τὴν ἔνοιαζαν τώρα τὰ δῶρα καὶ τὰ ταξίδια; Εἶχε φλομώσει ἀπ’ αὐτά. Ἦταν καιρὸς νὰ φκιαχτεῖ κι αὐτὴ σίγουρα καὶ γιὰ πάντα. “Ὅχι σήμερα ὅλα ὠραῖα καὶ καλὰ, κι αὐριο ποῦ σὲ εἶδα, ποῦ σὲ ξέρω, κι οἱ μπράβοι νὰ τὴ συμβουλευοῦν μὲ τρόπο καὶ μὲ εὐγένεια — γιὰ τὸ καλὸ τῆς — νὰ μὴ ξαναπιάσει τηλέφωνο στὸ χέρι τῆς. “Ὅχι.

Τὸ μέλλον τῆς ἦταν ὁ ἄντρας τῆς ὁ Ρώρης, καταδικὸς τῆς ἀνθρωπότητας, ὅλα μαζί τὰ σχεδίασαν, δὲ βαρύνεσαι, νὰ ζήσουμε κι ἐμεῖς, τ’ ἄλλα ἀσήμαντα καὶ διαβατικά. “Ὅλοι οἱ πενηντάρηδες, ποῦ ῥχουν νέες γυναῖκες, εἶναι κερατωμένοι, δὲν τὸ ξέρουν κιόλας κι οὔτε ἔχουν κανένα ὄφελος. Ἐνῶ ὁ Ρώρης φέρεται ἐξυπνα καὶ θετικά, κι οἱ δυὸ νὰ φκιαχτοῦν κι ὕστερα δική τους ἡ ζωὴ, πὲς ὅτι τὴν πῆρε ἀπὸ δευτέρο χέρι καὶ τοῦ ῥμεινε. Τί διαφορὰ ἔχει;

• •

Κι’ ὁ Ἀρχηγὸς ὅλα τὰ καταλάβαινε. Ἡ Δόμνα ἤξερε ἢ αἰσθανόταν τὰ κόλπα καὶ τὰ σχέδια ποὺ τοῦ ἄρρεσαν, χατήρι δὲν τοῦ χαλοῦσε καὶ μαζί τοῦ ῥκανε τὴν καλὴ καὶ τὴν ἀθῶα. Καλὴ δὲν ἦταν, οὔτε ἀνήξερη, πολλὰ ἤθελε δικά τῆς καὶ μόνο αὐτὸς μπορούσε νὰ τῆς τὰ δώσει. Κι ὡστόσο ἦταν, ἀπὸ καιρὸ τώρα, ἡ καταφυγὴ καὶ τὸ λιμάνι του. Ἡ γυναῖκα του, ἡ Ρεγγίνα, ἦταν γιὰ φτύσιμο, τὸ κορμί τῆς ζάρωσε καὶ σαφράκιασε κι ἐξογκώθηκε ἐδῶ κι ἐκεῖ, κόμποι-κόμποι τὸ ἀρρωστημένο λίπος. Καὶ μιὰ καλὴ κουβέντα δὲν εἶχε γιὰ κανένα. Ὑποψίες εἶχε, ὅποτε τὸν ἔβρισκε βολικὸ τοῦ γκρίνιαζε, ἢ πίκρα τῆς δίπλωνε τὸ σαγόνι τῆς καὶ μελάνιαζε τὰ χεῖλη τῆς τὰ φαρμακωμένα. Τέλος τὴ διαβολόστειλε καὶ ἡσύχασε. Δὲν τῆς ἔλειπε τίποτε, ζοῦσε μὲ τὰ παιδιά κι αὐτὸς γλύτωσε. Τῆς εἶπε νὰ κάτσει καλὰ καὶ νὰ ἡσυχάζει. Τὸν ἤξερε καλὰ, εἶχε δύναμη, ἂν ἤθελε, θὰ ῥφερνε τὰ πάνω κάτω. Τὸ βούλωνε, ὑποτάχτηκε.

• •

Πετάχτηκε ὀρθια ἡ Δόμνα, μπῆκε ὁ Ἀρχηγός. Ἡ πόρτα μὲ τὴ διπλὴ ἐπένδυση ξανάκλεισε ἀμέσως. Ρίχτηκε ἡ Δόμνα στὸ λαιμό του κι ἄρχισε τὰ φιλιὰ στὸ στόμα ρουφηχτά. Ἀρχισε κι ὁ Ἀρχηγὸς νὰ πετάει στὶς πολυθρόνες ὅ,τι τὸν στενοχωροῦσε. Πρῶτα τὸ σακκάκι καὶ τὴ γραβάτα. Κάθησε στὸ τριπλὸ κρεβάτι κι ἡ Δομνίτσα στὰ γόνατά του χαδιάρει καὶ γελαστική. Κι ὅσο ἤθελε, μπορούσε νὰ χαχανίζει. Τὸ δωμάτιο δὲν ἔβλεπε πουθενά. Τὰ παράθυρα, ποῦ ἔβλεπαν στὸν κῆπο, εἶχαν χτιστεῖ κι εἶχε ἐγκατασταθεῖ ἓνα σύστημα κλιματισμοῦ κι ἐξαερισμοῦ ἀπ’ τὰ καλύτερα. Κι’ ἡ ἡχομόνωση ἦταν τέλεια, τίποτε δὲν μπορούσε ν’

ἀκουστεί κι ἀπὸ μέσα κι ἀπ' ἔξω. Πάει κι ἡ καταιγίδα καὶ τὰ λασπόνερα. Ἦταν ἐδῶ, ἀνέγγιχτος, ὁ δικὸς τους κόσμος. Μακρὰ ἀπ' ὅλους. Μόνο ὁ Ἀχιλλέας ἤξερε, πιστὸ σκυλί, ὀρδινάντσα κι ἄξιος διάμεσος γιὰ ὅλες τὶς παλιοδουλειές.

Γύρω στὶς δέκα τὸ βράδυ τελείωσε ὁ Ἀρχηγὸς τὰ νταραβέρια του μὲ τὴ Δόμνα. Αἰσθανόταν λίγο κουρασμένος, δὲν ἦταν καὶ μικρός, εἶχε πατήσῃ τὰ ἐξήντα. Ἦθελε κάπως νὰ ξεχαστεῖ, ἄρχιζε νὰ σκέφτεται τὶς δικές του τὶς δουλειές, δὲν ἤθελε νὰ σκοντάψει πουθενὰ ἀπὸ τίποτα τρικλοποδιές. Ἐπρεπε νὰ ἔχει τὸ νοῦ του, καλὰ ἐτοιμασμένος καὶ γιὰ ἐχθροὺς καὶ γιὰ ψευτοφίλους. Σηκώθηκε κι ἡ Δόμνα ἀπ' τὸ κρεβάτι. Ἀρχισε νὰ ντύνεται καὶ νὰ φκιάχνεται. Κάτι ἔλεγε, σὰν ἕνα ἀπαλὸ μωρομυρητὸ ἔφτανε ἡ φωνή της στ' αὐτιά τοῦ Ἀρχηγοῦ. Ἀλλὰ καὶ δὲν ἔδινε ἰδιαίτερη προσοχή, νὰ καταλάβει τί τοῦ ἔλεγε. Τί νὰ ἔλεγε; Ψιλολογήματα χωρὶς σημασία, πράγματα ἀδιάφορα, γιὰ σήμερα ἡ ἀποτολή της εἶχε λήξει.

— Ἐ, εἶπε ἡ Δόμνα πιάνοντας ἀπαλὰ τὸ μανίκι τῆς πυτζάμας του, δὲ μ' ἀκοῦς, ὦχι!...

— Τί ἔλεγε;

— Νά, γιὰ τὸν καημένο τὸ Ρῶρη. Ἀνθρωπάκι εἶναι κι ἂν τοῦ τὰ περνᾶμε, πρέπει νὰ τὸν πετάξουμε κι ὅλας στὰ σκουπίδια;

— Ποιὸς τὸ εἶπε;

— Εἶναι ριγμένος, συνέχισε ἡ Δόμνα. Κανόνισε τοῦλάχιστο νὰ γίνῃ γενικός...

— Δὲν ἔγινε ἀκόμη; ρώτησε ὁ Ἀρχηγός.

— Τίποτε δὲν ἔγινε...

— Θὰ τηλεφωνήσω.

— Τώρα νὰ τηλεφωνήσεις...

Ὁ Ἀρχηγὸς γύρισε καὶ τὴν κύτταξε. Τόσο ἐνδιαφέρον γιὰ τὸν ἀκαμάτη τὸν ἄντρα της; Ὁ ὑπουργὸς τοῦ εἶχε πεί, πῶς ἦταν τεμπέλης καὶ ὀλιγόστροφος. Ἐβαζε λοιπὸν τὴ γυναῖκα του νὰ τοῦ τελειώνει τὶς δουλειές;

— Ξέρε γιὰ μᾶς; ρώτησε.

— Ὅλα τὰ ξέρε, ἀπάντησε ἡ Δόμνα κι ἔσκυψε τὸ κεφάλι της.

— Ἀνθρωπάκι εἶναι, συνέχισε, ἀλλὰ νὰ ξέρεις στὸ βάθος εἶναι καθήκι. Ἄν δὲ γίνῃ ἡ δουλειά του, μπορεῖ νὰ ξεπέσει στὴ μεγαλύτερη παλιανθρωπιά...

Ὁ Ἀρχηγὸς κατάλαβε. Τὸ παλιогύναικο τὸ ῥιξε στὸν ἐκβιασμό. Δὲν τῆς ἔφταναν τὰ ἀκριβὰ φορέματα, τὰ κοσμήματα καὶ τὰ μπριλλάντια, τὸ πανάκριβο αὐτοκίνητο ποὺ τῆς ἀγόρασε τώρα τελευταία. Ἦθελε νὰ ἐξασφαλιστεῖ καὶ ἀπ' τὴ μεριά τοῦ ἀντρός της. Ἦταν ὅμως ἀπίστευτο, πῶς φάνταζε στὰ χέρια του τὸ γυννὸ κορμί της. Εἶχε μιὰ ἐλκυστικότητα μέσα στὴ χυδαία πεζότητά του. Κι αὐτὸς ἦταν ἄπληστος σὲ τέτοιες αἰσθήσεις, τὸ ἀναγνώριζε. Θέριεψε ἡ ἡδονὴ ποὺ τοῦ χάριζε, ὅσο μεγάλωνε ἡ ἀποστροφή του. Ἦταν περίεργο, πῶς τὸν τραβοῦσε ὅτι νηφάλιος ἀποστρεφόταν. Ἦξερε ὅμως, πῶς δὲ θὰ μπορούσε ν' ἀλλάξει. Ἐνα κομμάτι φρέσκο κρέας ἦταν ἡ Δόμνα γιὰ ἕνα πεινασμένο λιοντάρι. Τὴν κύτταξε μὲ τὸ βλέμμα του τὸ διαφορετικό, κι ἡ Δόμνα σὰν νὰ ξεχώρισε τὶς σκιές του.

— Ἄς τα τώρα, εἶπε, δὲ θὰ μοῦ πεῖς ἐσὺ πότε θὰ τηλεφωνήσω...

Χτύπησε τὸ κουδούνι, κι ὁ Ἀχιλλέας ἀνοίξε διάπλατα τὴν πόρτα μὲ τὶς διπλὲς μονώσεις...

Τὴν ἄλλη μέρα κι ὅλας ὁ Ρῶρης ἔμαθε, πῶς ὁ Ὑπουργὸς τὸν πρότεινε γιὰ γενικό. Λοιπὸν ἂς ἔβγαζε τὰ μάτια της ἡ Δόμνα, ἡ δουλειά του γινόταν. Τί εἶναι τέλειο σ' αὐτὸν τὸν κόσμο; Θυμήθηκε ἕνα κινηματογραφικὸ ἔργο, μαυρόασπρο, ποὺ εἶχε δεῖ πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια. Ἐνας ρῶσος, ψευτοευγενὴς τῆς ἐπαρχίας, μεγαλοκτηματίας, κάθε φορὰ ποὺ πέραγε ἀπ' τὸ μέρος του ὁ τσάρος καὶ τὸν φιλοξενούσε, ἔστελνε τὴ νεαρή γυναῖκα του στὸ δωμάτιο ποὺ κοιμόταν, νὰ τοῦ σβήσῃ τὰ κεριά. Κι εἶχε τὰ ὀφελήματά του. Ὁ μεγαλοκτηματίας ἔκανε βέβαια τὴ δουλειά του. Ἐ, λοιπὸν, κι αὐτὸς ἔκανε τὴ δική του τὴ δουλειά...

ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Μία πρόταση στην κρίση τῶν ἀναγνωστῶν

Ἀξιότιμε κύριε Λάμπρου,

Ἀναφέρομαι σὲ δύο ἐπιστολὲς στὸ «Δαυλὸ», μία τοῦ λυκειάρχου κυρίου Παν. Κοκκινοπούλου (τεῦχος 123) καὶ ἄλλη τοῦ κυρίου Β.Ε. Σωτηροπούλου (τεῦχ. 124)· καὶ στίς δύο αὐτὲς ἐπιστολὲς ὁ ἀναγνώστης διαπιστώνει, ὅτι εἶναι καιρὸς γιὰ τὴν ἴδρυση ἐνὸς συλλόγου μὲ σκοπὸ τὴν διαφώτιση καὶ ἐνεργοποίηση.

Τὸ δυναμικὸ ἤδη ὑπάρχει (60 τόσοι ἐπιστολογράφοι) μὲ ἐπιστολὲς πάνω σὲ διάφορα σοβαρὰ θέματα γιὰ τὸν τόπο μας. Ὁ Ἕλληνας τῶν πόλεων τῆς ἐπαρχίας καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ χρειάζεται νὰ ἐνημερωθῇ ὄχι μόνο γιὰ ζητήματα τοῦ παρελθόντος, ἀλλὰ καὶ γιὰ πράγματα ποὺ συμβαίνουν σήμερα στὸν τόπο μας καὶ σ' ἄλλες χῶρες.

Ἄς διαφωτίσουμε τὸν λαὸ μας στὴν Ἑλλάδα καὶ στὸ ἐξωτερικόν, προτοῦ προσπαθήσουμε νὰ διαφωτίσουμε τοὺς γειτόνους μας, σλαύους καὶ μουσουλμάνους. Εἶναι ἄρκετοὶ ἀπὸ τοὺς δικούς μας, ποὺ δυστυχῶς εἴτε δὲν γνωρίζουν πολλὰ πράγματα ποὺ ἀφοροῦν στὸν τόπο μας ἢ ἔχουν λανθασμένες γνώσεις.

Ὅσον ἀφορᾷ στὴν ἴδρυση συλλόγου, θὰ ἦτο καλόν, ἂν ἐλαμβάνοντο ὑπόψιν τὰ κατωτέρω:

- 1) Ὄνομα συλλόγου: «ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΛΑΥΛΟΥ».
- 2) Συνδρομὴ 30 (τριάντα) δολλάρια ἐτησίως.
- 3) Ἐνημερωτικὸ φυλλάδιον νὰ στέλλεται στὰ μέλη δυὸ φορές τὸ χρόνο.
- 4) Τὰ μέλη νὰ ἀναλάβουν τὴν ἀποστολὴ ὑλικοῦ στὴν ἐπιτροπὴ τοῦ συλλόγου γιὰ τὸν καταρτισμό:
 - α) Καταλόγου Πανεπιστημίων, ποὺ διδάσκουν Ἑλληνικά σ' ὅλο τὸν κόσμον.
 - β) Καταλόγου Σχολείων Ἑλλήνων μεταναστῶν.
 - γ) Καταλόγου Ἑλλήνων Ἐπιστημόνων σ' ὅλο τὸν κόσμον.
 - δ) Ἀρχείου μὲ ἄρθρα καὶ δημοσιεύσεις σὲ ἐφημερίδες καὶ περιοδικὰ ὑπὲρ ἢ κατὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ.
- 5) Ἀπὸ τίς συνδρομὰς καὶ δωρεὰς νὰ δημιουργηθοῦν δύο λογαριασμοί, οἱ τόκοι τῶν ὁποίων νὰ χρησιμοποιοῦνται:
 - α) γιὰ τὸν ἐμπλουτισμὸ τῶν βιβλιοθηκῶν τῶν νεώτερων Πανεπιστημίων τῆς πατρίδας μας (Ἰωαννίνων, Κρήτης, Θράκης...),
 - β) γιὰ τὴν ἀγορὰ βιβλίων διακεκριμένων Ἑλλήνων λογοτεχνῶν, τὰ ὁποῖα νὰ δωρίζονται σὲ νέους τῆς ὑπαίθρου.
- 6) Νὰ σταλῇ —ἀπὸ τὸν σύλλογον— σὲ ὅλα τὰ Πανεπιστήμια τοῦ ἐξωτερικοῦ ποὺ διδάσκουν Ἑλληνικά καὶ τὰ σχολεῖα Ἑλλήνων μεταναστῶν ἓνα τεῦχος τοῦ «Δαυλοῦ».
- 7) Ἀναδημοσιεύσεις ἐπιστολῶν καὶ ἄρθρων ἀπὸ τὸν «Δαυλόν» στὸν Τύπο.

8) Ὁργάνωση διαλέξεων, εκθέσεων καὶ διαγωνισμῶν.

9) Δημοσίευση βιβλιογραφίας με βιβλία, πού ἀναφέρονται στὸν Ἑλληνισμό, Ἑλληνιστὶ καὶ σὲ ξένες γλῶσσες.

Ἐπειδὴ ἀντιλαμβάνομαι, ὅτι, γιὰ νὰ γίνη ἓνα τέτοιο διάβημα, χρειάζονται ἔξοδα, ἐσωκλείω ἐπιταγὴ τραπέζης γιὰ \$ 100 γιὰ ἀρχικά ἔξοδα (φυλλάδια, αἰτήσεις, ταχυδρομικά).

Μὲ ἐκτίμηση

Κ. Μιχαηλίδης

P.O. Box 1088 Bowral N.S.W.
Australia 2576

Οἱ «λαπαῖδες ποιητὲς» καὶ οἱ ἑλληνοκτόνοι πολιτικάντηδες

Κύριε διευθυντά,

Ὁμολογῶ, ὅτι καθόλου δὲν με σκοτίζει ὁ χαρακτηρισμὸς τῶν ποιητῶν ὡς *λαπαῶν* ἀπὸ τὸν κ. Ὑπουργὸ Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως. Ὅταν στὶς ἀτέλειωτες μέρες μακρυνῶν ὠκεάνειων ταξιδιῶν σὲ θάλασσες τροπικὲς ἢ παγωμένες ἔψαχνα νὰ βρῶ τις ρότες τῶν Μινωϊτῶν, τῶν Ἀργοναυτῶν, τοῦ Ὀδυσσεά, τοῦ Σκύλακα, τῶν Μασσαλιωτῶν Πυθέα καὶ Εὐθυμένη, τοῦ Νέαρχου, τοῦ Χουάν ντὲ Φούκα (Ἑλληνας καὶ αὐτός), γράφοντας ποιήματα: ὅταν σ' ἀπόμακρα λιμάνια, σκαλίζοντας μνημὲς ἱστορικές, ἔψαχνα νὰ βρῶ μιὰ Ἑλλάδα τεράστια, παγκόσμια, ξεχασμένη, νὰ τὴν συνδέσω με τοὺς ἀπόδημους καὶ νὰ τὴν τραγουδήσω, δὲν φιλοδοξοῦσα ποιητικὲς δάφνες. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν μοῦ κάνει «οὔτε κρῦο οὔτε ζέστη» ὁ χαρακτηρισμὸς, με τὸν ὁποῖο ὁ κύριος Ὑπουργός... ἐκόσμισε τοὺς ποιητὲς. Οὔτε προτιθεμαι νὰ ὑπερασπίσω τοὺς ποιητὲς, ὁ κάθε ἓνας ἀπὸ τοὺς ὁποῖους εἶναι ὑπεύθυνος γιὰ τὸ ἔργο του, μεγάλο ἢ μικρό, καλὸ ἢ κακό, χρήσιμο ἢ ἄχρηστο, ὠφέλιμο ἢ ἐπιζήμιο.

Ὁ λόγος πὺν γράφω τὸ παρὸν εἶναι, γιὰ νὰ ρωτήσω τὸν κ. Ὑπουργό, μιὰ καὶ ξέρει νὰ δίνει χαρακτηρισμοὺς συλλογικά, νὰ μοῦ γνωρίσει:

● Πῶς χαρακτηρίζει αὐτοὺς πὺν κάνουντας τὴν κοινωνικοοικονομικὴ τους πολιτικὴ πρὸς ἄγραν ψήφων πτωχεύσανε τὸν συναλλαγματοφόρο, ἀρχαιότερο καὶ πλουσιότερο ἀσφαλιστικὸ ὄργανισμὸ τῆς χώρας

μας (NAT) καὶ με κατήντησαν (μετὰ τις τόσο ὑψηλὲς καταβολὲς μου σ' αὐτόν) νὰ ζῶ, ἀπόμαχος τώρα τοῦ κύματος, με τὴ σύνταξη μου κουτσουρεμένη καὶ ἀμφίβολη;

● Πῶς χαρακτηρίζει αὐτοὺς πὺν φέρανε τὴν πατρίδα μας στὴ σημερινὴ τῆς κατάσταση, με τὰ προβλήματα καὶ τοὺς κινδύνους πὺν ἀντιμετωπίζει καὶ με τὰ χάλια τῆς οἰκονομίας μας, τῆς βουλιαγμένης στὸ χρέος;

● Πῶς χαρακτηρίζει ἐκείνους πὺν ἀδρανοῦσαν, ὅταν οἱ Σκοπιανοὶ δροῦσαν, γιὰ χρόνια, στὴν Αὐστραλία καὶ στὸν Καναδά;

● Πῶς χαρακτηρίζει αὐτοὺς πὺν, γιὰ νὰ ἐξυπηρετήσουν κομματικά τους συμφέροντα, μπάσανε τοὺς Τούρκους στὴ Βουλὴ μας;

● Πῶς χαρακτηρίζει αὐτοὺς πὺν μεταβάλλουν σέ... φάβα τὴ φαϊὰ οὐσία μεγάλων μαζῶν με τὴν ἀκτινοβολία πλαστικῶν σημαιῶν (διαφόρων χρωμάτων) σειομένων κάτω ἀπὸ μπαλκόνια, ὑπὸ τὴν ἐκπομπὴν συνθημάτων, «θὰ» καὶ ψεύτικων ὑποσχέσεων;

● Πῶς χαρακτηρίζει αὐτοὺς πὺν πήραν τὰ ὅρια τοῦ ἔθνους μας ἀπὸ τὸν Εὐφράτη καὶ τὰ φέρανε στὸ Αἰγαῖο (γιὰ νὰ ἀμφισβητοῦνται σήμερα καὶ αὐτά), πρᾶγμα πὺν πληρώνουμε ἀκριβὰ τρεῖς γενιὲς καὶ πὺν κανεὶς δὲν ξέρει πόσες ἄλλες καὶ πόσο θὰ τὸ πληρώνουμε ἀκόμα;

● Πῶς πρέπει νὰ χαρακτηριστοῦν αὐτοὶ πὺν ρίξαν τὴ χαμένη ζαριά, κάτω ἀπὸ τις ἱαχὲς φανατισμένων ὁπαδῶν τῆς «ἄγκυρας» καὶ τῆς «ἐλιδας», πὺν τὰ ντεσιμπέλ τους

σκεπάζανε τις οίμωγες του Πόντου και της 'Ιωνίας;

Μιά ματιά στην ιστορία μας των δύο τελευταίων αιώνων, με μάτια καθαρά και ελεύθερα από τσίμπλες κομματικών και κοινωνικοϊδεολογικών κατεστημένων, «προοδευτικών» ή «συντηρητικών», μιιά σύγκριση της πληθυσμιακής οντότητας του 'Ελληνισμού και των εθνικών του ορίων μεταξύ των αρχών του περασμένου αιώνα και του τέλους του λήγοντος μόνο πόνο και θλίψη προκαλεί. ('Αν συγκρίνουμε και τὰ ποσοστά που αντιπροσώπευε ο 'Ελληνικός πληθυσμός τότε, με τὰ αντίστοιχα που ἀποτελεί σήμερα στὸν Εὐρώπαικὸ πληθυσμό, δὲν ἀναφέρω στὸν παγκόσμιο, ἡ θλίψη

γίνεται ἀπελπισία). Καί, πῶς νὰ τὸ κάνουμε, αὐτοὶ ποὺ φταῖνε δὲν εἶναι οἱ «λαπᾶδες ποιητές». Πῶς τοὺς χαρακτηρίζει αὐτοὺς ὁ κ. 'Υπουργός;;

Πόσο θὰ ἦταν καλύτερα, ἂν αὐτοὶ οἱ «μὴ λαπᾶδες» ἦσαν «λαπᾶδες» καὶ γράφανε μόνο στιχάκια, ἔστω καὶ τῆς μορφῆς καὶ τῆς ποιότητος:

*«'Η Ριρίκα, ἡ Ριρίκα
ποὺ ἐργάζεται στὸ ΙΚΑ»...*

Μετὰ τιμῆς
'Ελευθέριος Μαρματσούρης
Πλοίαρχος 'Εμπορικοῦ Ναυτικοῦ
Γρ. Λαμπράκη 104, Πειραιᾶς

'Ολυμπιακοὶ 'Αγῶνες μόνο γιὰ 'Ελληνες τὸ γένος

Κύριε διευθυντά,

Λαμβάνοντας ἀφορμὴ ἀπὸ τὴν πρόταση τοῦ ὑφυπουργοῦ Πολιτισμοῦ ἀρμόδιου γιὰ τὰ θέματα 'Αθλητισμοῦ, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν ὁμιλία του στὸ Συμβούλιο 'Υπουργῶν 'Αθλητισμοῦ τῆς Κοινότητος ἔθεσε ἐπίσημα γιὰ δευτέρη φορὰ τὸ θέμα τῆς μόνιμης τελέσεως τῶν 'Ολυμπιακῶν 'Αγῶνων στὴν ἀρχαία τους κοιτίδα, θεωροῦμε ἐπικαιρὸ νὰ ὑπενθυμίσουμε ὀρισμένα σημεῖα καὶ νὰ ἀντιπροτείνουμε τὴν ἀποψή μας ἀπὸ τις φιλόξενες στήλες τοῦ «Δαυλοῦ».

'Ο βασικότερος λόγος γιὰ τὸν ὁποῖο συστάθηκαν οἱ 'Ολυμπιακοὶ ἀγῶνες ἀπὸ τοὺς προγόνους μας ἦταν ἡ σύσφιγξη τῶν σχέσεων καὶ ἡ ὁμοιοποίησις μέσω τῆς εὐγενοῦς ἀμιλλας τοῦ ἀπανταχοῦ 'Ελληνισμοῦ, ποὺ ἦταν ἐξαπλωμένος στὰ τέσσερα σημεῖα τοῦ ὀρίζοντα. 'Ηταν δηλαδὴ ἡ πλήρωση ἐσωτερικῶν καὶ μόνο ἀναγκῶν τοῦ 'Ελληνισμοῦ, χωρὶς φυσικὰ νὰ ἀγνοοῦνται οἱ πολιτιστικές, κοινωνικὲς καὶ πολιτικὲς προεκτάσεις. 'Η σύστασις τῶν 'Ολυμπιακῶν ἀγῶνων καὶ ἡ γιὰ πολλοὺς αἰῶνες διατήρησή τους μαρτυρεῖ πρῶτα ἀπ' ὅλα τὴν ἀγωνία διατηρήσεως τῶν συνδετικῶν κρίκων τοῦ ἀνὰ τὴν ὑψηλὴ ἐξαπλωμένου 'Ελληνισμοῦ μετὰ τὸν ὁμῶς ἄλλο. Γι' αὐτὸν καὶ μόνο τὸν λόγο ἦταν καταδικασμένη ἐκ τῶν προτέρων κάθε προσπάθεια οἰκειοποιήσεως καὶ διεθνοποιήσεως τοῦ 'Ολυμπιακοῦ Πνεύματος καὶ 'Ιδεώδους ἀπὸ ἄλλοεθνεῖς, παρὰ τοὺς ἀρχικὰ εὐγενεῖς πόθους τοῦ Πιερ ντε Κουμπερτέν. Καὶ θὰ ἀ-

ποτελέσει σφάλμα τεράστιο, ἂν ληφθῇ αὐτὴ μας ἡ θέση σὰν σωβινισμὸς ἢ προγονολατρία — χαρακτηρισμοί, ποὺ δὲν μᾶς ἀντιπροσωπεύουν. 'Απλῶς πρέπει κάποτε νὰ λεχθοῦν τὰ πράγματα μετὰ τὸ ὄνομά τους. 'Απόδειξη τῶν λόγων μας τοῦ ἀληθοῦς ἀποτελεῖ ὁ ἐκφυλισμὸς, ἡ καπηλία καὶ ἡ ἐμπορευματοποίηση ποὺ ὑφίσταται τὸ 'Ολυμπιακὸ Πνεῦμα τις τελευταῖες δεκαετίες.

'Αντιδιαστέλλόμενοι λοιπὸν μετὰ τὴν θέση τοῦ ὑφυπουργοῦ κ. Παπαγεωργόπουλου ἔχουμε νὰ κάνουμε τὴ δική μας πρόταση, ποὺ ἀποτελεῖ καταστάλαγμα πολυχρονῆς μελέτης τῆς ἐλληνικῆς ιστορίας, ἀλλὰ καὶ ἐπαφῶν μετὰ διάφορους παράγοντες (ἰδιαίτερα ὁμογενειακοὺς), ποὺ ἀντιμετώπισαν εὐνοϊκὰ τὴν ἰδέαν.

Προτείνουμε: τὴν ἀνασύστασις τῶν ὀλυμπιακῶν 'Αγῶνων: Τῶν 'Ολυμπιακῶν ἀγῶνων, ποὺ ἀπαξ ἐπινοήθηκαν ἀπὸ τοὺς 'Ελληνες καὶ ἀπευθύνονται στοὺς 'Ελληνες καὶ μόνο τῶν 'Ολυμπιακῶν 'Αγῶνων, ποὺ ὁ σκοπὸς τους δὲν ἔπαυε νὰ ὑφίσταται ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα μέχρι σήμερα, ἄσχετα ἂν βεβιασμένα «ἀνεστάλησαν» τὸ 394 μ.Χ. Γιὰ νὰ ἀναθερμανθοῦν οἱ ἐθνικοὶ δεσμοὶ καὶ νὰ ἀτσαλωθεῖ ἡ κοινὴ συνείδησις τῶν 'Ελλήνων: γιὰ νὰ ἀναζωογονηθοῦν οἱ πατρίαιες ρίζες μας: γιὰ νὰ ἐνσωματωθοῦν οἱ μικρὲς διάσπαρτες πατρίδες σὲ μία. Σήμερα ὅσο ποτὲ ἄλλοτε ἐπιβάλλεται ἡ ἀνασύστασις τους, γιὰ νὰ ἐπανεργοποιηθεῖ καὶ ἀνασυνταχθεῖ ὁ 'Ελληνισμὸς καὶ ἰδιαίτερα οἱ δευτέρης καὶ τρίτης γενιάς 'Ελληνες

της αλλοδαπής, πού μόνο εξ άκοής γνωρίζουν τη Μητέρα Έλλάδα. Ανασύσταση των Όλυμπιακών Αγώνων, όπου θα λαμβάνουν μέρος και όλοι οί άπόδημοι Έλληνες --άπό κάθε ελληνική κοινότητα με άντιπροσωπίες άθλητών -- και ή διεξαγωγή τους θα γίνεται στη μητρόπολη του Έλληνισμού κατά τακτά χρονικά διαστήματα σύμφωνα με τά κλασσικά πρότυπα.

Θεωρούμε, ότι είναι ζωτικότατης σημασίας μιá τέτοια στρατηγικής φύσεως κίνηση και ελπίζουμε νά τύχει ευνοϊκής άποδοχής άπό τό σύνολο του πνευματικού και πολιτικού κόσμου. Τά κέρδη πού έχει

νά άποκομίσει ό Έλληνισμός (κοινωνικά, πολιτιστικά, οικονομικά, πολιτικά) είναι τεράστια, τό δε κόστος άμελητέο.

Ό Έλληνισμός μπορεί και πρέπει νά άντλήσει -- για νά αναγεννηθεί -- μέσα άπό τίς πανάρχαιες παραδόσεις και τά κλασσικά πρότυπα, άρκει μόνο νά συνειδητοποιήσει τη δύναμή του, για νά λάμψει πάλι τό Έλληνικό Πνεύμα, τό Αγνό και Άθάνατο.

Μετά τιμής

Κωνσταντίνος Κούρος

Δούσμανη 8-10, Γλυφάδα (τηλ. 8940308)

Οί βλαβερές συνέπειες της μονοτονικής γραφής

Κύριε διευθυντά,

Είς τό τεύχος 120 του «Δαυλου» έδημοσιεύθη έπιστολή περί των ψυχικών διαταραχών μαθητών λόγω μονοτονικού. Άς μου έπιτραπεί νά κάμω τίς έξής δύο παρατηρήσεις:

α) Θεωρώ ως πολύ πιθανόν, οί σημειωθείσες άνωμαλίες νά όφείλονται είς τό ότι λόγω της προιούσης άπλουστεύσεως όχι μόνον του συστήματος στίξεως-τονισμού, αλλά και της όρθογραφίας (π.χ. με την κατάργηση των διπλών συμφώνων) οί λέξεις έχασαν κάποιον χαρακτήρα «ίερογλυφικών» ή «ίδεογραμμάτων», τόν όποιον είχαν λόγω άκριβούς της πολυσυνθέτου όρθογραφίας και συνολικής εμφάνισέως των, χάρις όμως είς την όποιάν αυτές κυριολεκτικώς «έν ριπή όφθαλμού» άνεγινώσκοντο, άνεγνωρίζοντο και κατενοούντο ως **ένιαϊον σύνολον** και όχι άπλώς ως έν σειρά παράθεσις γραμμάτων. Τώρα δηλ. πρέπει πράγματι νά συλλαβίζεται γράμμα πρós γράμμα κάθε λέξις, νά ανασυντίθεται είς τό κέντρον όράσεως του έγκεφάλου και νά «κατανοείται», συχνά δε και έν συνδυασμώ πρós τά συμφραζόμενα... Τοúτο είναι φυσικόν νά συνεπάγεται πρόσθετον διανοητικόν φόρτον διά τόν τρυφερόν και έν αναπτύξει εύρισκόμενον παιδικόν έγκέφαλον.

β) Άνωμαλίες του προφορικού λόγου λόγω μονοτονικού παρατηρούνται και είς τούς ένήλικες και διή είς τούς έκφωνητές των ραδιο-τηλεοπτικών μέσων. Αυτές έντοπίζονται είς την περίπτωσιν των κτητικών άντωνυμιών «μου», «σου», «του», «μας», «σας», «των» ή «τους», αί όποιαι άλλ-

ποτε έτονίζοντο μέν όταν είχαν την έννοϊαν άντικειμένων -- προσωπικών άντωνυμιών (π.χ. *μου* είπε, *σας* έφερα κ.λπ.), άλλοτε δε ήσαν άτονοι έγκλιτικοί και είχαν την θέσιν κτητικής άντωνυμίας (π.χ. *τό σπίτι μου*, *τά παιδιά σας*). Δέν ύπήρχε πρόβλημα ούτε για τόν άναγνώστη ούτε για τούς άκροατάς του.

Ήδη όμως μετά την άνεξήγητη έπιμονή των «μεταρρυθμιστών» νά μήν τίς έντάξουν και αυτές στίς λίγες εξαίρέσεις του γενικού κανόνος περί μη τονισμού των μονοσυλλάβων λέξεων (όπως συνέβη με τίς λέξεις *που-πού*, *πως-πώς*, *η-ή*) οί έκφωνηταί των κειμένων άδυνατούν νά διακρίνουν, πότε ένα έκ των ως άνω μορίων είναι άτονη και πότε τονιζόμενη λέξις...

Τά φραστικά λάθη πού προκύπτουν, κωμικά έως και έξοργιστικά, κατατάσσονται είς τίς έξής δύο κατηγορίες:

Α) Ένα μόριον, τό όποιον θα έπρεπε νά εκφέρεται ως τονιζόμενη προσωπική άντωνυμία της επομένης λέξεως, εκφέρεται ως άτονη κτητική άντωνυμία της προηγούμενης λέξεως:

Παραδείγματα:

- 1) (Ό λόγος περί παραθαλασσιών βράχων): Τά κύματά *τους* έσκαψαν κι' έδημιούργησαν σπηλιές... (άντί: Τά κύματα *τους* έσκαψαν κι' έδημιούργησαν κ.λπ.).
- 2) Άνέλαβε τά καθήκοντά *της*, διεξαγωγής έκλογών... (άντί: τά καθήκοντα *της* διεξαγωγής...)
- 3) Άνθρωποι πού την γνώρισαν σκια-

- γραφούν το πορτραίτο της, βραβευμένης συγγραφέως...
(άντί... το πορτραίτο της βραβευμένης...).
- 4) Ἡ δίκη συνεχίσθηκε μετὰ τὴν κατάθεσίν σου, εἰδικὸν μάρτυρα.
(άντί: μετὰ τὴν κατάθεση τοῦ εἰδικοῦ μάρτυρα...).
- 5) Τὴν κατάστασίν μας, περιγράφει ὁ ἀνταποκριτὴς μας Χ.
(άντί: Τὴν κατάστασιν μᾶς περιγράφει κ.λπ.).
- 6) Ἡ τεχνολογικὴ πρόδοός μας, ἔχει φέρει πιὸ κοντὰ στὰ ὄνειρά μας.
(άντί: Ἡ... πρόδοός μᾶς ἔχει φέρει πιὸ κοντὰ κ.λπ.).
- 7) Ἀνακοίνωσε μέρος τοῦ προγράμματός της, ὑποψηφίου δημάρχου Κας Χ.
(άντί: μέρος τοῦ προγράμματος τῆς ὑποψηφίου κ.λπ.).
- 8) Αὐτὸ εἶναι τὸ συνθηματικὸ ὄνομά της ἀσιατικῆς γρίπης.
(άντί: τὸ ... ὄνομα τῆς ἀσιατικῆς γρίπης).
- 9) Ἡ ἀνακοίνωση τοῦ ὀνόματός σου, Στολιγιάν ἐγένετο σήμερα...
(άντί: ἡ ἀνακοίνωση τοῦ ὀνόματος τοῦ Σ. ἐγένετο κ.λπ.).
- Β) Ἐνα μόνον, τὸ ὅποιον θὰ ἔπρεπε νὰ ἐκφέρεται ὡς αἶτονον (ἐγκλιτικόν) κτητικόν τῆς προηγούμενης λέξεως, ἐκφέρεται ὡς τονιζομένη προσωπικὴ ἀντωνυμία τῆς ἐπομένως λέξεως:
- Παραδείγματα:**
- 1) Ὁ Συνασπισμὸς διὰ στόματος τοῦ Προέδρου τοῦ Χ. Φλωράκη...
(άντί: διὰ στόματος τοῦ Προέδρου του

- Χ. Φλωράκη...).
- 2) Θετικά, σύμφωνα με πληροφορίες, μᾶς βλέπει ὁ Ὑπουργὸς τό...
(άντί: σύμφωνα με πληροφορίες μας, βλέπει ὁ κ.λπ.).
- 3) Τὸ γιὰ μετὰ τὴν ἀσυνήθεις διαστάσεις, τοῦ χρειάζοταν ἐπισκευή.
(άντί: μετὰ τὴν... διαστάσεις του, χρειάζοταν ἐπισκευή).
- 4) Στὴν Θεσσαλονίκη κατὰ τὴν ἑορτὴ τοῦ πολιούχου τῆς Ἀγ. Δημητρίου...
(άντί: τοῦ πολιούχου τῆς Ἀγ. Δημητρίου...).
- 5) Ὁ κ. Ὑπουργὸς ἀνεκοίνωσε ὅτι κατόπιν ἐντολῆς, τοῦ διετέθη χρηματικὸν ποσόν.
(άντί:... κατόπιν ἐντολῆς του, διετέθη χρηματικὸν ποσόν).
- Εἰς τὴν τελευταίαν περίπτωσιν τὸ πρᾶγμα ἀποκτὰ καὶ ... νομικὴν διάστασιν, ἀφοῦ ὁ Ὑπουργὸς ἐμφανίζεται περίπου ὡς... χρηματιζόμενος.
- Αὐτὲς εἶναι οἱ βλαβερὲς συνέπειες τοῦ μονοτονικοῦ ἐπὶ ἐνηλικίων! Ψυχικὲς ἀνωμαλίαι δὲν φαίνεται νὰ ἔχουν προκληθεῖ στοὺς ἐκφωνητάς, πρὸς τὸ παρὸν τοῦλάχιστον, ὅπως ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ὅτι αὐτοὶ δὲν φαίνεται καὶ ν' ἀντιλαμβάνονται τὰ λάθη των, διὸ καὶ τὰ συνεχίζουν καθημερινῶς ἀκάθεκτοι. Ἄν ἐμφανισθοῦν ψυχοανωμαλίαι, αὐτὸ μᾶλλον θὰ συμβῇ εἰς τοὺς τηλεθεατάς...

Μετὰ τιμῆς
Κωνστ. Ψωμαδάκης
Ἱατρός
Χρυσίπου 14-18 Ἀθήναι (157-73)

Μέτρα κατὰ τῶν διαστρεβλωτῶν τῆς Ἱστορίας

Ἀγαπητοὶ φίλοι,

Ἄκουσα, ὅτι τελευταῖα προβλήθηκε στὴν τηλεόρασίν μας μιὰ ξένη ταινία, ὅπου ὁ Ἡρακλῆς ἐμφανίζεται νὰ πολεμáει τοὺς Ἀζτέκους. Παλαιότερα εἶχα δεῖ μιὰ ταινία, ὅπου ὁ Ἡρακλῆς πολεμοῦσε ἐναντίον ἑνὸς ἀρχαίου... Ναζί. Στὸν Καναδὰ δὲ ἡ τηλεόρασις δείχνει ἕνα σήριαλ, ὅπου ὁ Ἡρακλῆς παίρνει δύναμιν ἀπὸ ἕνα μαγικὸ δαχτυλίδι. Αὐτὰ τὰ ὀλίγα ἀναφέρω γιὰ τὸν βιασμὸ τῆς ἱστορίας μας καὶ τῆς «Μυθολογίας» μας ἀπὸ τοὺς ξένους παραγωγούς.

Καὶ ἐρωτῶ: Πῶς τὸ ἀνεχόμεστε; Πῶς ἀνεχθήκαμε τοὺς Ἱταλούς, νὰ βγάλουν φιλμ γιὰ τὸν Τρωϊκὸ Πόλεμον, ὅπου φαίνεται ἡ ὥραια Ἑλένη νὰ ἀκολουθεῖ τὸν Πάρι, ἐπειδὴ... τῆς φέρεται ἄσχημα ὁ Μενέλαος; Οἱ δὲ ὑπόλοιποι Ἕλληνες πηγαίνουν στὴν Τροία, ὅχι γιὰ νὰ ξεπλύνουν τὴν ντροπὴ (ὅπως λέει ὁ Ὅμηρος), ἀλλὰ γιὰ πλιάτσικο! Τὶ γνώμη θὰ σχηματίσουν γιὰ μᾶς τὰ μικρὰ παιδιὰ ὅλου τοῦ κόσμου, ὅταν δοῦν αὐτὴ τὴν ταινία; Πῶς ἐπιτρέπουμε τὴν δυσφήμισή μας;

Ἡ πρότασή μου εἶναι ἡ ἑξῆς:

α) Νὰ δηλώσουμε σὲ ὅλα τὰ κράτη, πῶς, ὅταν πρόκειται νὰ γυρίσουν ἔργο σχετικὸ μὲ "Ἕλληνες, νὰ ζητοῦν τὴν συμβουλὴ τοῦ δικοῦ μας Ὑπουργείου Πολιτισμοῦ. "Ἄν δὲν ὑπακούσουν καὶ βιάσουν τὴν ἱστορία μας, τότε καὶ ἐμεῖς θὰ προβάλλουμε στὴν τηλεόρασή μας ἔργα ἐκείνης τῆς χώρας, καὶ θὰ τυπώνουμε βιβλία τῆς, χωρὶς νὰ πληρώσουμε οὔτε δραχμὴ γιὰ πνευματικὰ δικαιώματα. "Ἄν ὑπάρχει καὶ κάποια ἐφεύρεση πού εἶναι κατοχυρωμένη διεθνῶς σὲ ὑπὴκοο ἐκείνης τῆς χώρας, θὰ τὴν ἀντιγράψουμε, χωρὶς νὰ σεβαστοῦμε τοὺς διεθνεῖς

νόμους περὶ εὐρεσιτεχνίας.

β) Νὰ βάλουμε κάποιον σκηνοθέτη μας τῆς προκοπῆς νὰ γυρίσει μιὰ ταινία γιὰ τοὺς ἀρχαίους ἥρωές μας βασισμένη στὰ ἀρχαῖα κείμενα. Ἡ ταινία αὕτη νὰ προβάλλεται στὰ σχολεῖα μας καὶ νὰ πωληθεῖ καὶ ἔξω, γιὰ νὰ πάρουν καὶ οἱ ξένοι μιὰ γεύση γιὰ τὸ τί πραγματικά εἶναι ὁ ἑλληνικὸς πολιτισμός.

Μετὰ τιμῆς
Γιάννης Κ. Δήμου
Γεωλόγος
Κεραμωτὴ Καβάλας

«Στηλῶδης γραφή»: Ἡ νέα ἐφεύρεση τοῦ Μισελληνισμοῦ

Κύριε Λάμπρου,

Θέλω νὰ σὰς γράψω γιὰ τὴ νέα ἐπίθεση στὴ γλῶσσα μας, μὲ τὴ μορφή τῆς «Στηλῶδους γραφῆς», ὅπως ἀναφέρεται στὶς στηλῆς ἐνὸς ἄθλιου διανεμηθέντος λιβέλου (ὑποτίθεται, «προτάσεις»), πού ἐσωκλείω. Τὶ ἄλλο λοιπὸν θὰ προσθέσουμε στὸ μοναδικὸ ὄπλο ἐνόνητας καὶ ἱερῆς μνήμης πού (καὶ ὅσο) μᾶς ἀπέμεινε; Δὲν φτάνει τὸ μοτονοτικό, ἡ διαδεδομένη χυδαία «ἀργκώ»

τῆς νεολαίας, τὰ ξενόφερτα πού μᾶς πλημμυρίζουν καθημερινά; Δὲν φτάνει ἡ σιωπὴ τῶν ἰθυνόντων καὶ τῶν ἄλλων; Τὶ θὰ ἀφήσουμε ἐπιτέλους στὸ αὐριο καὶ τὴν ἱστορία μας; Ὁ «Δαυλὸς» μάχεται καὶ φυλάττει Θερμοπύλες. Γι' αὐτὸ γράφω.

Σὰς εὐχαριστῶ
Στέλλα Καρυτινοῦ

Λογοτέχνις, Μηδείας 45, 171 22 Ν. ΣΜΥΡΝΗ

ΘΕΟΠΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ Μέγας Ἀλέξανδρος

Κόσμησες
μὲ τ' ἀθάνατο στεφάνι ἐλιᾶς
τὸ μέτωπο τῆς ἱστορίας.

Γλύκανες τὴ στυφὴ
γεύση τῆς ἐλπίδας
τῶν αἰώνων.

Ὁ Ὅμηρος ἐθήλασε
τὴ δόξα σου
κι οἱ δάφνες τῆς
στεφάνωσαν τὴ νεότη σου.

Πέρα ἀπ' τὸν ὀρίζοντα
τῶν συνόρων τοῦ κόσμου

φύτεψες τὴν ἀλήθεια,
πού σύνθεσε ἡ Ἑλλάδα.

Ἀθάνατα τὰ σπάργανα,
ὅπου σ' ἀκούμπησε ἡ Ἑλλάδα,
ὅταν σὲ γένναγε.

Γονατιστὸς
μπρὸς στοὺς δασκάλους σου
ξεδίψαγες τὴ γνώση.

Μὲ τ' ὄραμα τῆς λευτεριᾶς
σ' ἐμψύχωσε ἡ μάνα γῆ μας,
γενναῖε Μακεδόνα.

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ

Β. ΛΑΖΑΝΑΣ, *Τὰ ἀρχαῖα Ἑλληνικὰ ἐπιδεικτικὰ Ἐπιγράμματα*

Μετὰ ἀπὸ τὰ Ἑρωτικά καὶ τὰ Ἐπιτύμβια Ἐπιγράμματα ὁ Βασ. Ι. Λαζανάς προσφέρει στοὺς Ἑλλήνες ἀναγνώστες *Τὰ Ἀρχαῖα Ἑλληνικὰ Ἐπιδεικτικὰ Ἐπιγράμματα*, ὑποσχόμενος νὰ μᾶς παραδώσῃ σύντομα καὶ τὰ ὑπόλοιπα 12 βιβλία τῆς Ἑλληνικῆς ἢ Παλατινῆς Ἀνθολογίας, πού γιὰ πολλοὺς αἰῶνες στερηθήκαμε.

* * *

Ἡ Ἑλληνικὴ ἢ Παλατινὴ Ἀνθολογία ἀποτελεῖ τὴ μοναδικὴ πλήρη συλλογὴ τῶν ἀρχαίων ἐπιγραμμάτων. Τὴν κατήρτισε ὁ πρωθιερέας τῶν ἀνακτόρων τῆς Βυζαντινῆς Αυτοκρατορίας Κωνσταντῖνος Κεφαλᾶς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προγενεστέρων ἀνθολογιῶν, ὅπως ὁ Στέφανος τοῦ Μελεάγρου, ὁ Στέφανος τοῦ Φιλίππου τοῦ Θεσσαλονικέως, ὁ Κύκλος τοῦ Ἀγαθία τοῦ Σχολαστικοῦ κ.λπ. Ἡ συλλογὴ αὕτῃ ἐθεωρεῖτο χαμένη ἕως τὸ 1606, ὅταν ὁ Γάλλος φιλόλογος Claude Saumaise ἀνακάλυψε ἓνα ἀντίγραφο τῆς στὴ βιβλιοθήκῃ τῆς Χαϊδελβέργης, πρωτεύουσας τῆς μικρῆς γερμανικῆς ἡγεμονίας τοῦ Παλατινάτου, ἐξ οὗ βεβαίως καὶ τὸ δεύτερο — ἀλλὰ καὶ πιὸ γνωστὸ — ὄνομα τῆς Ἀνθολογίας αὐτῆς.

* * *

«Ἄν ὅλα τὰ εἶδη τοῦ ποιητικοῦ λόγου γεννήθηκαν, κατ' ἐξοχίαν, στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα» φυσικὸ ἦταν νὰ γεννηθῇ καὶ τὸ ἐπίγραμμα. Καὶ τοῦτο, διότι τὸ ἐπίγραμμα εἶναι ἐκεῖνο, ἀκριβῶς, τὸ φιλολογικὸ εἶδος, πού, κατ' ἐξοχίαν, περικλείει τὴν πεμπτοσύνη τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ πνεύματος», παρατηρεῖ πολὺ εὐστοχα στὴν εἰσαγωγὴ τοῦ ὁ συγγραφεύς· καὶ ὁ P. Bourget συμπληρῶνει: «Ἄν ἡ λαμπρότητα καὶ ἡ λιτότητα χαρακτηρίζουν γενικὰ

Μετέωρη ἢ Ἑλλάς μέσα στὴν ΕΟΚ

Ὁ δρόμος τῆς πολιτικῆς ἐνοποίησης τῆς ΕΟΚ περνᾷ μέσα ἀπὸ τὴν περιβόητη «σύγκλιση» τῶν οἰκονομιῶν τῶν μελῶν, σύγκλιση πού συνιστᾷ «ἀξονικὸ ὅρο» καὶ βασικὴ προϋπόθεση, διότι εἶναι αὐτονόητο ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ συμπορευθοῦν πολιτικῶς τὰ κράτη-μέλη τρέχοντας μὲ διαφορετικὲς οἰκονομικὲς ταχύτητες. Καὶ ἔχει προσδιοριστεῖ, ὅτι ἡ ἐν λόγω σύγκλισις ὑλοποιεῖται μέσα ἀπὸ δύο ἀπολύτως συγκεκριμένα οἰκονομικὰ μεγέθη: Τὸ πρῶτο: ὁ πληθωρισμὸς σὲ κάθε κράτος-μέλος τὸ 1993 πρέπει νὰ εἶναι μονοψήφιος ἀριθμὸς· καὶ τὸ δεύτερο: τὸ 1996 τὸ ἔλλειμμα τοῦ Δημοσίου Τομέως κάθε μέλους ὀφείλει νὰ βρίσκεται στὸ ὕψος τοῦ μέσου ὅρου τῶν ἐλλειμμάτων τῶν Κρατῶν τῆς ΕΟΚ.

Ἀλλὰ ἡ σύγχρονη Ἑλλάς κατὰ συνείδησιν ἔχει ἐπιλέξει τὸν δρόμο, στὴν μεγάλη της πλειοψηφία, τῶν αἰτημάτων καὶ τῶν οἰκονομιστικῶν διεκδικήσεων ἄνευ παραγωγικοῦ ἔργου, ζώντας μὲ δανεικὰ ἔξωθεν καὶ ἔσωθεν καὶ μὲ τὸν πληθωρισμὸ τῆς νὰ τρέχει μὲ 17%, τὰ δὲ κρατικὰ ἐλλείμματά της νὰ παραμένουν ἀμετακίνητα γύρω στὸ 20% τοῦ ΑΕΠ, μένοντας ἀνεπηρέαστα ἀπὸ τίς ἐπιδιώξεις καὶ τίς προσπάθειες τῶν κυβερνώντων, τὰ φιλελεύθερα ὁράματα γιὰ οἰκονομία τῆς ἀγορᾶς, τοῦ ἀνταγωνισμοῦ, τῆς παραγωγικότητος καὶ τῆς πάταξης τῆς φοροδιαφυγῆς. Ἡ ἐπίσημη

τὰ προϊόντα τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ πνεύματος, οἱ ιδιότητες αὐτές... μαζί μὲ τὴν καίρια γραμμὴ, ποὺ ἀναπλάθει — χωρὶς νὰ τρέμη, νὰ ριγῇ, νὰ κυματίζῃ — εὐσύννοπα τὴ ζωὴ, διακρίνουν κατ' ἐξοχὴν τὸ ἐπίγραμμα» (σελ. 8).

Τὸ ἐπίγραμμα ἀρχικὰ ξεκίνησε ὡς ἀπλὴ ἐπιγραφή, τὴν ὁποία ἐχάρασαν οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τῶν μνημάτων τῶν νεκρῶν, ἐπὶ τῶν τύμβων τῶν ἐν πολέμοις πεσόντων, ἐπὶ τῶν καλλιτεχνικῶν ἔργων κ.ο.κ. Στὴν ἀρχὴ περιεῖχε ἀπλᾶ στοιχεῖα, ὅπως τὸ ὄνομα τοῦ νεκροῦ καὶ τὸν τρόπο θανάτου του, τὸ ὄνομα τοῦ καλλιτέχνου κ.ο.κ. Μὲ τὸ χρόνο ὁμως ἐμπλουτίσθηκε καὶ μ' ἄλλα στοιχεῖα ἥτοι ἐγκώμια πρὸς τοὺς νεκροὺς ἢ καὶ τοὺς καλλιτέχνες, ἐνῶ παράλληλα ἐγινε ἔμμετρο, μὲ σκοπὸ νὰ γραφῇ σὲ βιβλίον πλὴν κι ὅχι στὴν πέτρα, καὶ ν' ἀναγνωσθῇ μὲ συνοδεία μουσικῆς ἢ ἄνευ. Τοιοῦτοτρόπως ἀπέληξε αὐτόνομο καὶ αὐτοτελὲς εἶδος, ποὺ ἔχει μάλιστα ἐξαιρετικά μεγάλη σημασία.

Στὰ ἀρχαῖα ἑλληνικὰ ἐπιγράμματα ἀνακαλύπτει κανεὶς ὅλο τὸν δημόσιο καὶ ἰδιωτικὸ βίον τῶν Ἑλλήνων σ' ὅλες τὶς ἐκφάνσεις καὶ ἐκδηλώσεις του καὶ σ' ὅλη τὴν εὐρύτητα καὶ ποικιλία του, ὅπως καὶ τὶς ἀντιλήψεις τους γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὸν κόσμον, τοὺς μύθους καὶ τοὺς θρύλους τους, τὶς παραδόσεις καὶ τὰ ὄνειρά τους, τὶς κοινωνικο-πολιτικὲς ἰδέες καὶ τὰ ἐπιστημονικὰ ἐπιτεύγματά τους, τὴ λατρεία τους πρὸς τὸ κάλλος καὶ τὶς τέχνες καὶ τὸ σεβασμὸν τους πρὸς τὶς μεγάλαις φύσιν· τὴ φύσιν, ποὺ τοὺς διδάξε τὶς Τέχνες κι ὅλα τὰ μυστικά, ὅπως τὴν τέχνη «τοῦ ἀνυψῶνεν καὶ καταβιβάζειν», «τὰ σιγαλόεντα ἡνία λογισμοῦ καὶ τὸ συγκρατούμενον μεγαλεῖον», τὴν ὑπέροχον εὐγένεια τοῦ μέτρου ἀλλὰ καὶ τὴ σωφροσύνη καὶ τὴ νηφαλιότητα...

* * *

Τὰ ἀρχαῖα Ἑλληνικὰ ἐπιδεικτικά ἐπιγράμματα συνήθως ἦσαν γραμμένα στοὺς τάφους καὶ στὰ διάφορα ἔργα τέχνης, «ἐκθέτουν δέ, παρουσιάζουν, περιγράφουν καὶ ἐπιδεικνύουν περιστατικά. ἐπεισόδια, καταστάσεις, γεγονότα καὶ ἐντυπώσεις ἀπ' τὴ ζωὴ καὶ τὴ φύσιν. Ἐπίσης προβάλλουν καὶ ἐπιδεικνύουν συναισθήματα, βιώματα ἀπὸ τὴ ζωὴ τῶν ἰδίων τῶν ποιητῶν καὶ στοχασμούς, σκέψεις, κρίσεις γιὰ διάφορα θέματα, πολιτικά, κοινωνικά, φιλοσοφικά, θρησκευτικά. Μὲ ἄλλους λόγους: περιλαμβάνουν ἐπιγράμματα μὲ πολὺπλευρο,

→
Ἑλλάς ὅλων τῶν πολιτικῶν ἀποχρώσεων φαινομενικὰ ἐπιθυμεῖ τὴν οἰκονομικὴ καὶ πολιτικὴν ἐνοποίηση τῆς ΕΟΚ, καὶ τὴν Ἑλλάδα ἰσότιμο αὐτῆς μέλος α' κατηγορίας. Ὅμως γιὰ νὰ γίνῃ τοῦτο, ὁ μὲν πληθωρισμὸς πρέπει νὰ πέσει στὸ 4% καὶ τὰ ἐλλείμματα στὸ 3% ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου ἐθνικοῦ προϊόντος.

Ἀπὸ τὴν ἐμπειρία τῆς «μετα-σοσιαλιστικῆς» πορείας τοῦ τόπου (σύμφωνα μὲ ὠρισμένους, ἐξακολουθοῦμε νὰ ζοῦμε σὲ σοσιαλισμὸ) καὶ τὴν ὑποχρεωτικὴ «φιλελευθεροποίηση» τῆς οἰκονομίας ἕνα τουλάχιστον συμπέρασμα προέκυψε σαφῶς: Ὅτι τὸ ἔλλειμμα τοῦ Δημοσίου Τομέως ὡς ποσοστὸ ἐπὶ τοῦ ΑΕΠ καμμία ἀπὸ τὶς ἀσκηθεῖσες πολιτικὲς δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ τὸ μειώσῃ ἔστω καὶ ἐλάχιστα· ἀλλὰ ἀντιθέτως ἐγγενῶς καὶ αὐτοδυνάμως ὑπάρχει ὡς πρὸς αὐτὸ αὐξητικὴ τάση καὶ δυναμικὴ. Καμμία πολιτικὴ δύναμις, παραίνεσις, παράκλησις, ἰκεσία, συναίνεσις δὲν μπορεῖ νὰ πείσῃ τὸν Ἕλληνα τοῦ 1992 ὅτι τρώγει περισσότερα ἀπὸ ὅσα παράγει καὶ ὅτι ὀφείλει νὰ μειώσῃ τὴν εὐμάρειά του. Ἡ Ρωμιόσύνη, ὁμονοοῦσα μόνο σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα στὴν συντριπτικὴ τῆς πλειοψηφία, ἀρνεῖται νὰ δεῖ τὴν ἀλήθεια καὶ ἐπὶ μὲν ἂν χοροπηδαίῃ πάνω στὸ σάπιο σανίδι τῶν ἐλλειμμάτων. Καὶ ἡ ΕΟΚ ἐπιμένοντας στὴν κάθετη μείωση τῶν κρατικῶν ἐλλειμμάτων, μέχρι ἐκμηδενίσεως, μᾶς ἀρνεῖται τὸν μοναδικὸ ἀποτελεσματικὸ ἐξορκισμὸν ποὺ ὑπάρχει στὴν ἀγορά, γιὰ νὰ ἐξαφανιστεῖ τὸ τέρας τῶν ἐλλειμμάτων: τὸν πληθωρισμὸν. Ἰδοὺ ἡ τραγωδία τῆς ΕΟΚικῆς Ἑλλάδος: Ἀπὸ τὴν μιὰ μεριὰ τὸ πολιτικὸς ἀνέφικτος τῆς μείωσης τῶν

→

πολυποίκιλο και πολυδιάστατο περιεχόμενο» (σελ. 9-10). Τα αρχαία ελληνικά επιγράμματα, όπως κι όλα τα άλλα είδη του ποιητικού λόγου, συγκινούν γενικά και γοητεύουν τον αναγνώστη, διότι είναι πραγματικά επιτεύγματα, «πήματα» αληθινά, γι' αυτό βεβαίως κι έμειναν αδιάφθορα στο χρόνο. Πέραν αυτού διδάσκουν τον έρωτα προς το καλόν κάγαθόν, το σεβασμό προς την άρετή και την αγάπη προς την Έλλάδα.

Με την παρούσα έκδοση ο μεταφραστής ζητεί να μās γυρίση πίσω προς τους αρχαίους προγόνους μας, τους οποίους τείνουμε να ξεχάσουμε. Ίδιαίτερα τους νέους ποιητές, που πολλά έχουν να διδαχθούν τόσο στην τέχνη τους όσο και στον τρόπο του σκέπτεσθαι, παρατηρείν και περιγράφειν κ.ο.κ.

Σαράντος Πάν

ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΠΟ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΜΑΣ ΑΠΕΣΤΑΛΗΣΑΝ

ΠΑΝΟΣ ΚΟΚΚΙΝΟΠΟΥΛΟΣ, *Ροδιά και κάγτος (ποιητική συλλογή)*, Αθήνα 1991.

Η πρώτη «δοκιμή» αυτή του φιλόλογου κ. Πάνου Κοκκινόπουλου άποτελεί μία σημαντική συνεισφορά τόσο στο χώρο της παραδοσιακής ποίησης όσο και της σέ έλεύθερο στίχο. Και τούτο, γιατί τά μέν κλασσικότροπα ποιήματά του υπερβαίνουν τό πεπερασμένο του τραγουδιού, τά δε μοντέρνα του δέν είναι φουτουριστικά, αλλά έχουν μία ύπαρκτη-άνυπαρκτη μουσική και έλλογη σκέψη. Τά ποιήματά του στο σύνολό τους είναι φιλοσοφημένα, μά κατανοητά.

Τό έργο του κ. Πάνου Κοκκινόπουλου, ως τούτο ανάκνπει από τη συλλογή αυτή, έχει μία άπογεγραμμένη σοφία και μία προσθαφαίρεση

τών λέξεων και συνακόλουθα των έννοιών: Δηλαδή προσθέτει πλουμμία στο λόγο του εκεί που πρέπει και αφαιρεί εκεί που θά ήταν ύπερβα. Τά συνθέματά του είναι έτεροπροσδιοριζόμενα και ακολουθούν νοηματικά τό ένα τό άλλο. Γι' αυτό και τά διαβάσαμε με τη σειρά. Θά παραθέσουμε δείγμα γραφής της έλεύθερης ποίησης του, γιατί ή παραδοσιακή του είναι οίκεία σέ πολλούς από μάς από τίς μελοποιήσεις της άπό γνωστό μουσικοσυνθέτη:

*«Και της θωρηάς σου ή δύναμη,
θωρηά αρχαίου θεού»*

κι ή έπιμονή, δόντι Κυναίγειρου,

γέλιου κρουστάλλι σέ τάσι άργυρό».

Όπως βλέπουμε, και «έξ όνυχος» μόνον, ή ποίηση του κ. Κοκκινόπουλου έχει λυρισμό μά

κρατικών έλλειμμάτων λόγω καθολικής αντίδρασης του λαού, κι άπό την άλλη ή άρνηση των γραφειοκρατών της Κοινότητας να χρησιμοποιήσουμε την επιτυχώς δοκιμασμένη σέ παγκόσμιο κλίμακα «συνταγή του σχεδιαζόμενου πληθωρισμού». Και έτσι ή ελληνική οίκονομία, και διά μέσου αυτής ή πολιτική συνείδηση των πολιτών, τελεί σέ κατάσταση άφασίας, με βέβαιο τό επερχόμενο χάος και δη έντός της δεκαετίας του '90.

Όμως τά πράγματα έχουν την νομοτέλειά τους: "Όταν οί βόρειοι γείτονές μας κι' όλόκληρος ό πρώην κομμουνιστικός κόσμος σήμερα πράγματι πεινάει κι άλληλοσπαράσσεται, δέν είναι δυνατόν παρά οί συνέπειες να βαρύνουν κι έμάς, έστω κι αν έμείς θά τίς πληρώσουμε φθηνότερα. Αυτό τό βήμα έδω και πολλά χρόνια δέν σταμάτησε να έξηγει, να έρμηνεύει και να προειδοποιεί για τό επερχόμενο παγκόσμιο και ελληνικό πολιτικό άδιέξοδο, που έν πολλοίς όφείλεται στην άρρώστια του Μίδα, δηλ. στον οίκονομισμό. Μιά άρρώστια, που κατέλαβε την ανθρωπότητα γενικώς, και τούς νεοέλληνες. Δέν έπαψε να ύπενθυμίζει, ότι τό πολιτικό και πολιτιστικό μεγαλείο της αρχαίας Έλλάδος στηρίχτηκε στο μέτρο, στο έργο, στην οίκονομική αυτάρκεια και στην λιτότητα, και σταθερά ύπογραμμίζει την ανάγκη για έλευθερία και αλήθεια, δηλ. για ελληνικότητα. Δέν είσακούστηκε. Τώρα πάνω στά τείχη ήδη έχουν αρχίσει οί θρῆνοι, για όσους έχουν ευαίσθητη ακοή. Και ήδη εί-

καί πύκνωση ταυτόχρονα, καί ὁ ἴδιος δὲν ἔχει περιπλανηθεῖ καί παραπλανηθεῖ στήν καυτερή χοάνη τοῦ τεχνολογικοῦ σιμοῦν καί τῆς σουρ-ρεαλιστικῆς ἐρήμου. Γιά τοῦτο συναντοῦμε τὸ βιβλίο αὐτὸ σάν αἰσθητικὸ ἀνάγνωσμα σὲ ὥρεςσχόλης καί περισυλλογῆς.

O.M.Δ.

ΕΡΣΗ ΛΑΓΚΕ, *Λίγο πρὶν τὸ 2.000* (μυθιστόρημα), Ἀθήνα 1991.

Ἡ συγγραφέας κατὰ τὴν ἀνάπτυξη τοῦ ρεαλιστικοῦ της μυθιστορήματος ἐμπλέκει μυστικὲς δυνάμεις, μὲ ἀναδρομὲς στὸ παρελθόν. Γίνεται παρουσίαση τελετῆς μὲ ἐπικύηση πνευμάτων γιὰ καταστροφικὴ ἐνέργεια. Ὑπάρχουν ἀναφορὲς σὲ ἐξορκισμό-ἐξαγνισμό, δυαδισμό, Χριστὸ-Ἀντίχριστο, Κρίση, «Καθαροὺς» τοῦ μεσαίωνα, Ροδόσταυρους, Κάρμα, Νιρβάνα, Θιβέτ, θυσίες, νεκρομάντις, μάγους-δασκάλους, γκουρού, ἄσκαρους, βαμπίρ, ἀστρικόραση, σκεπτοενέργεια κ.λ.π. Ἀρκετὲς σελίδες ἀφιερώνονται σὲ φιλοσοφικὲς σκέψεις τῆς συγγραφέως, δύσβατες γιὰ τὸν ἀπλὸ ἀναγνώστη. Ἡ γλῶσσα εἶναι ζωντανή. Πολλὰ σημεία τοῦ κειμένου προδίδουν ποιητικὴ διάθεση. Δίνεται ἡ ἐντύπωση, ὅτι ἡ συγγραφέας δὲν ἀπορρίπτει τελικὰ τὴν πίστη της στὶς μυστικὲς δυνάμεις, ἀφοῦ τίς ἐμπλέκει στὰ γραπτά της μὲ ἰδιαίτερο ζήλο.

T.A.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Δ. ΣΤΑΜΟΣ, *Κυνοφορία σιωπῆς* (ποιήματα), Ἀτῶς, Ἀθήνα 1991.

Ἕνα ἀξιωματικὸ βιβλίο. Μία ἐκδοσὴ πού ξεχωρίζει ἀπὸ τὴν πλημμυρίδα τοῦ ἀχρηστοῦ τυπωμένου χαρτιοῦ. Ὁ κ. Π.Δ.Σ. (τὸν ὁποῖον προσωπικὰ ἀγνοοῦσαμε) πρέπει νὰ εἶναι νέος, τουλάχιστον ὡς πρὸς τὴν ἐμφάνισή του στὰ γράμματα. Κι ὁμως τὰ συνθέματά του αὐτὰ ἔχουν τὴν εὐρηματικότητα τῆς σύγχρονης ποιήσεως, τὸν λυρισμὸ τῆς παλιᾶς καί τὴν στοχαστικότητα τῆς ἀρχαίας. Εἶναι προφανῶς πολὺ καλλιεργημένος καί ἐλλόγιμος. Μία εὐχάριστη ἐκπληξη καί μιὰ ψυχικὴ ἀνάταση μᾶς προσέξησης ἢ ἀνάγνωσης τέτοιων στίχων: «Ἀσημένια καὶ τὰ δάκρυα τῆς Νιόβης / πού πέτρωσε στὸ διπλανὸ μπαλκόνι / προλαβαίνοντας ἔτσι τὴν πῶση της». Ἡ: «Μιὰ ἀπέραντη θάλασσα ἀπὸ ἀνεξύπνητα ὄνειρα ἢ ζωῆ». Ἡ καί: «ἐνῶ γνωρίζεις κατὰ βάθος / ὅτι δὲν εἶσαι ὁ γιὸς τῆς Θέτιδας / οὔτε τὴ φῆμη του ἔχεις / παρὰ μόνον τὴ φτέρνα του». Ἴσως ὁμως ὁ ποιητὴς δὲν γνωρίζει ἀκόμα πόσο καλὸς εἶναι...

O.M.Δ.

Θ. Δ. ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ, *Κτερίσματα γιὰ τὸν Ρόδη* (μελέτη), «Ἀστρολάβος-Εὐθύνη», 1990.

Τρία κείμενα, πού συνιστοῦν περιγραφή καί κριτικὴ ἀποτίμησις τῆς προσωπικότητος καί τοῦ ἔργου τοῦ συγγραφέα Ρόδη Ρούφου, σὲ μιὰ μικρὴ καί καλαίσθητη ἐκδοσὴ.

M.X. Ἐλ.

μαστε «ἐντὸς-ἐκτὸς» τῶν τειχῶν τῆς ΕΟΚ γιὰ ὅσους βλέπουν. Ἴσως αὐτὸ νὰ μᾶς βγεῖ σὲ καλὸ μακροπρόθεσμα.

Ἡ Ἑλλάς δὲν μπορεῖ νὰ ἀνταποκριθεῖ στὶς δύο οἰκονομικὲς προϋποθέσεις πού ἔχουν τεθεῖ ἀπὸ τὴν Κοινότητα, γιὰ νὰ παραμείνει ἰσότιμο μέλος τῆς ΕΟΚ. Καμμία κυβέρνησις δὲν θὰ μπορέσῃ νὰ κλείσῃ τὰ τεράστια κρατικὰ ἐλλείμματα, ἀφοῦ θὰ ἀδυνατεῖ νὰ περιμαζέψῃ τίς ἀδικαίωτες καί περιττὲς δαπάνες τῶν προβληματικῶν ἐπιχειρήσεων, τῶν πλεοναζόντων ἀργομίσθων τοῦ κρατικοῦ «κορβανᾶ» καί τῶν ἀνθαιρετουσῶν ΔΕΚΟ. Κι ἀκόμη ἂς μὴν ἔχουν τὴν ψευδαίσθησις οἱ κρατοῦντες, ὅτι ἡ αἰτία πού τὰ ἐλλείμματα δὲν κλείνουν εἶναι τὰ φαινόμενα τῆς παραοικονομίας καί τῆς φοροδιαφυγῆς. Ὅχι μόνον γιὰ τὰ δημόσια ἐλλείμματα εἶναι πολλαπλάσια τῆς φοροδιαφυγῆς, ἀλλὰ καί διότι χάρις στὴν παραοικονομία ἀντέχει ἀκόμη ὁ τόπος καί μπορεῖ νὰ σηκώνει τίς ἀμαρτίες τοῦ ἄψυχου καί σπάταλου κράτους. Ὡς φαίνεται, στὸ τέλος τῆς παρουσίας χιλιετίας προβλέπεται νὰ σημειωθοῦν τὰ πλεον συνταρακτικὰ οἰκονομικὰ γεγονότα στὸν τόπο μας μὲ ἀδηλὰ τὴν ἔκβασις καί τίς ἐπιπτώσεις τους. Ὅσο γιὰ τὴν παρουσία μας ὡς πλήρους μέλους τῆς ΕΟΚ, πιθανὸν νὰ ἀναγκασθοῦμε κάποτε νὰ ἀποχαιρετίσουμε τὴν Ἀλεξάνδρεια πού φεύγει, κατὰ τὸν περίφημο στίχο τοῦ ποιητῆ, καί νὰ ἀρκεσθοῦμε στὴν ἐκ μέρους τῆς ἀναγνώρισης τῆς εἰσφορᾶς τῶν ἐνδόξων προγόνων μας, ὡς οἰκονομικοὶ ἐταῖροι β' κατηγορίας.

Σ. Νόνικας